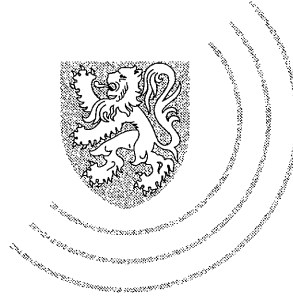

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

17 september 1997

ONTWERP VAN DECREET

betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

HOORZITTINGEN

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud
uitgebracht door de heer Bruno Tobback**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Dirk Van Mechelen.

Vaste leden : de heren Georges Beerden, Peter Desmet, Hugo Marsoul, Leonard Quintelier, Jef Van Looy ;

mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heren Arnold Van Aperen, Dirk Van Mechelen ;

de heren Freddy De Vilder, Jacky Maes, Bruno Tobback ;

de heren Frank Creyelman, Frans Wymeersch ;

mevrouw Gerda Raskin ;

de heer Johan Malcorps.

Plaatsvervangers :

de heren Jos De Meyer, Johan De Roo, mevrouw Veerle Heeren, de heren Erik Matthijs, John Taylor ;

mevrouw Yolande Avontroodt, de heren Marino Keulen, Patrick Lachaert ;

de heren Carlos Lisabeth, Steve Stevaert, Jacques Timmermans ;

De heren Wilfried Aers, Pieter Huybrechts ;

de heer Johan Sauwens ;

mevrouw Vera Dua.

Zie :

690 (1996-1997)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 tot 5 : Amendementen
- Nr. 6 : In eerste lezing aangenomen artikelen
- Nr. 7 : Amendementen

INHOUD

	blz.
Hoorzitting van dinsdag 1 juli 1997 en woensdag 2 juli 1997	
– vzw Natuurreservaten	5
– vzw De Wielewaal	6
– Bond Beter Leefmilieu	7
– Instituut voor Natuurbehoud	11
– Vlaamse Hoge Bosraad	19
– Belgische Boerenbond	22
– Algemeen Boerensyndicaat	24
– Vlaams Agrarisch Centrum	27
– Vlaamse Landmaatschappij (VLM)	34
– Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)	36
– Milieu- en Natuurraad Vlaanderen (Mina-Raad)	41
– Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening (VLACORO)	45

SPREKERSLIJST

- De heer Walter Roggeman, voorzitter vzw Natuurreservaten
- De heer Jos Gysels, stafmedewerker vzw De Wielewaal
- De heer Rik De Baere, beleidsmedewerker Bond Beter Leefmilieu
- Professor Eckhart Kuijken, directeur Instituut voor Natuurbehoud
- De heer Jan Spaas, voorzitter Vlaamse Hoge Bosraad
- De heer Noël Devisch, voorzitter Belgische Boerenbond
- De heer Luk Joly, adviseur wetgeving Belgische Boerenbond
- De heer Camiel Adriaens, voorzitter Algemeen Boerensyndicaat
- De heer Martin Lamouris, juridisch adviseur Algemeen Boerensyndicaat
- De heer Ignace Van de Walle, voorzitter Vlaams Agrarisch Centrum
- De heer Paul Demeester, administrateur-generaal Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
- De heer Pieter Kerremans, administrateur-generaal Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)
- De heer Peter Van Humbeeck, attaché SERV-secretariaat
- Professor Rudi Verheyen, voorzitter Milieu- en Natuurraad Vlaanderen (Mina-Raad)
- De heer Jan Verheeke, waarnemend directeur Mina-Raad
- Mevrouw Josée Lemaître, voorzitster Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening (VLACORO)

vzw NATUURRESERVATEN

De heer Walter Roggeman : Ik dank de commissie voor de uitnodiging om de visie van onze vereniging op het ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu voor te stellen.

Wij zijn reeds vele jaren vragende partij voor een eigen Vlaams kaderdecreet voor deze materie. Het is inderdaad logisch dat de thans nog geldende wet van 1973 niet meer in staat is om de sector de nodige instrumenten te bieden om er voor te zorgen dat Vlaanderen voldoende gewapend naar de volgende eeuw kan.

Zoals we op alle mogelijke fora gezegd hebben, was het er ons voornamelijk om te doen dat natuur en natuurwaarden overal en ongeacht de ruimtelijke bestemming konden worden beschermd, net zoals de Vlaamse Raad dit overigens reeds vroeger mogelijk maakte voor bossen en duinen. Dit decreet moet tevens de mogelijkheden bieden die het natuurbehoud dringend nodig heeft om niet hopeloos achterop te geraken bij een aantal van onze Europese partners, om eindelijk werk te kunnen maken van natuurherstel en natuurontwikkeling, om eindelijk actief aan natuurbehoud en soortenbescherming te kunnen doen en om te voldoen aan onze internationale en Europese verplichtingen.

Dit ontwerp voldoet uiteraard niet aan al onze verzuchtingen maar het schept een aanvaardbare vertrekbasis. We kunnen leven met dit decreet op voorwaarde dat er bij de behandeling geen nieuwe elementen worden aangebracht die het afzwakken. Elke wijziging ten nadele van de natuur waardoor de toepassingsmogelijkheden van dit decreet worden afgezwakt, betekent automatisch dat we ons standpunt voor het hele decreet moeten herzien.

We wensen in dit stadium geen amendementen meer voor te stellen. Toch wensen we de voor ons inhoudelijk zeer belangrijke elementen nog even op een rijtje te zetten. Zeer belangrijk is voor ons hoofdstuk 4, waardoor voor het eerst uitvoering wordt gegeven aan de algemene zorgplicht voor de natuur. De mogelijkheid wordt geboden om bestaande natuur overal te beschermen. Wel hopen we dat in de uitvoeringsbesluiten een aantal van de zogenaamde horizontale maatregelen wat duidelijker uit de verf zullen komen. Door dit hoofdstuk hoeven we geen strijd op leven en dood meer te leveren om voor elke vierkante meter natuur – dus werkelijk op microschaal – een gunstige ruimtelijke bestemming te eisen.

Wat de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk betreft, is de lijst bestemmingen waar dit mogelijk is, voor ons het absolute minimum. We pleiten sterk voor de opname van vogelrichtlijn-, habitatrichtlijn- en Ramsargebieden als mogelijke gebieden waarbinnen het VEN kan worden afgebakend. Zonder het inbouwen van deze mogelijkheid lijkt het ons moeilijk om te voldoen aan de Europese verplichtingen.

Voor ons blijft artikel 36, § 2, dat een aantal stringente criteria oplegt voor de erkenning van natuurreservaten in agrarische en landschappelijk waardevolle gebieden, een moeilijk punt. De regeling zoals die nu bestaat, laat inderdaad ruimte voor natuurherstel en -ontwikkeling in kansrijke gebieden. Het zal niet eenvoudig zijn om deze paragraaf op een werkbare manier toe te passen. Deze bepaling moet uiteraard gezien worden in het licht van het gehele decreet en zelfs van het Structuurplan Vlaanderen. We hebben immers steeds gezegd dat de huidige gewestplannen anomalieën bevatten die maken dat waardevolle natuurgebieden in agrarische of andere gebieden liggen.

Binnen het kader van de groene gewestplanwijzigingen gaan we er vanuit dat een groot aantal van de beoordelingsfouten uit het verleden zullen worden weggewerkt. Het is echter evident dat we de uitbreiding met 38.000 hectare van de groene bestemmingen absoluut nodig zullen hebben om tot de afbakening van het VEN te komen. Ik wijs er nogmaals op dat ook binnen dit decreet de landbouwsector nog mogelijkheden behoudt. Zelfs binnen het VEN kan aanspraak worden gemaakt op ontheffing van de strenge bemestingsnormen en van het verbod op het gebruik van biociden. Het is dus volkomen legitiem om natuur ook binnen landbouwgebieden kansen te bieden.

In het kader van deze reservaten in agrarische gebieden, wens ik er trouwens nogmaals op te wijzen dat het hier om een bijzonder laag percentage – minder dan 10 percent van onze aankopen – gaat. Bovendien gaat het telkens om vrijwillige of openbare verkopen waarbij het door de pachtwet gegarandeerde voorkeepsrecht van de zittende pachter natuurlijk volop blijft gelden. Het is bovendien een legende dat wij hoge prijzen zouden betalen. De cijfers van de laatste jaren bewijzen precies het tegendeel : de overheid koopt duurder dan de erkende terreinbeherende verenigingen.

Omdat de procedure van artikel 36, § 2 toch overleg zal vereisen, wil ik even ingaan op het Forum Landbouw-Natuur dat gisteren van start is gegaan. Natuurreservaten vzw heeft steeds geopteerd voor

een overlegmodel tussen evenwaardige partners die mekaar respecteren. Als de bevoegde minister ons dan uitnodigt om een structuur te geven aan dit overleg, kunnen wij dit moeilijk weigeren.

Wij zien dit Forum als een bijdrage tot depolarisatie en tot het wegnemen van het wantrouwen dat in het verleden al te zeer de relatie tussen landbouw en natuur heeft vertroebeld. Geenszins zien wij daarbij dit overleg in de plaats treden van de bestaande officiële adviesraden. Hun bevoegdheden liggen overigens decretaal vast. In het Forum zullen de partners een aantal problemen proberen uit te klaren, maar het is uiteindelijk de minister van Leefmilieu die de beslissingen in volle onafhankelijkheid zal nemen.

Tot slot wil ik nog een opmerking maken over de natuurinrichting. Het instrument dat ons hier wordt geboden, is een *conditio sine qua non* om tot een actief beleid inzake natuurontwikkeling te komen. De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) kan op het terrein als actor optreden, op voorwaarde dat de aansturing voor natuurinrichtingsprojecten vanuit de Afdeling Natuur van Aminal komt en dat het verkrijgen van deze nieuwe bevoegdheid ook een weerslag heeft op de administratieve uitbouw en de samenstelling van de raad van bestuur van de VLM.

Uit alle rapporten blijkt duidelijk dat het met de natuur in Vlaanderen niet goed gaat. Voor het eerst worden via een decreet mogelijkheden geboden om deze evolutie te stoppen en zelfs om te keren. Ik vraag u dan ook om dit decreet niet uit te hollen, niet uit medelijden met de natuur of met de mensen die zich ervoor inzetten, maar wel om de natuur nieuwe kansen te bieden. Ik ga ervan uit dat men in het beleid rekening houdt met de legitieme verzuchtingen van andere gebruikers van de open ruimte. Uit dit decreet blijkt dat men hiermee inderdaad rekening heeft gehouden. Tijdens de discussie over de nultbemesting in het kader van het mestactieplan, hebben wij aangetoond dat wij wel degelijk oog hebben voor de positie van de landbouw binnen de natuurgebieden. Wij vragen niets meer, maar ook niets minder voor de positie van natuur binnen het agrarisch gebied.

Omdat ik ervan overtuigd ben dat u de natuur een toekomst wilt geven, vertrouw ik erop dat de commissie in de eerste plaats deze en geen andere toetsing zal doorvoeren.

vzw DE WIELEWAAL

De heer Jos Gysels : Mijnheer de voorzitter, het ontwerp van de regering is zeker voor verbetering vatbaar. Omdat de natuurverenigingen vragende partij zijn om dit decreet zo vlug mogelijk goed te keuren, werd misschien een andere indruk gewekt.

Wat dit decreet betreft, zijn wij inderdaad sinds lang vragende partij. De belangrijkste stap in de totstandkoming van een decreet is de bespreking in de commissie en de uiteindelijke goedkeuring door het parlement. We vragen dan ook dat de commissie ernstig werk zou maken van dit decreet. Met de eindmeet in zicht kan er nog veel mislopen.

In mijn rondgedeelde tekst heb ik een aantal voor onze natuurvereniging moeilijk te verteren punten aangehaald. Ik noem hier de inperking van het Vlaams Ecologisch Netwerk tot bepaalde bestemmingen van het gewestplan en artikel 36 dat verbiedt om nog gronden aan te kopen in landbouwgebied zonder de toestemming van de Administratie van Land- en Tuinbouw.

Dit decreet is op belangrijke punten beloftevol. Het fameuze hoofdstuk 4, dat handelt over de horizontale maatregelen, is een zeer belangrijk hoofdstuk. Met dit hoofdstuk wilde men de afzwakking van het gebiedgericht beleid compenseren. In zijn huidige vorm staan in hoofdstuk 4 echter alleen maar vrome intenties, geen concrete garanties. Het waarmaken van de beloftes is natuurlijk op de eerste plaats de taak van de regering en van de minister. Toch ben ik van oordeel dat de commissie hierin eveneens een rol kan spelen, ten eerste door meer garanties in te schrijven in het decreet zelf en ten tweede door de volgende maanden en jaren nauwgezet toe te zien op de uitvoering van het decreet. Ik denk hierbij in de eerste plaats aan de afbakening van het VEN en het IVON. In het decreet staat dat dit in elk geval binnen de vijf jaar moet afgerond zijn.

Over het decreet heb ik reeds herhaaldelijk van gedachten kunnen wisselen met de achterban. De eerste reacties zijn niet onverdeeld positief. Men begrijpt wel dat we dit decreet nodig hebben, maar wanneer wordt gesproken over de afbakening van 125.000 ha VEN, binnen een periode van vijf jaar, dan wordt de Groene Hoofdstructuur in herinnering gebracht, waarvan niets in huis is gekomen. Men vraagt zich af waarom het nu wel zou lukken.

Als derde aandachtspunt wil ik, aansluitend bij het voorgaande, waarschuwen voor de tactiek van de verschroeide aarde. Op het moment dat het huidige decreet in het Belgisch Staatsblad verschijnt, zal er voor ons concreet nauwelijks iets positief veranderen, integendeel zelfs. Eén artikel is onmiddellijk van toepassing, met name artikel 36. Dat is een belangrijke achteruitgang in vergelijking met de huidige situatie. Men zou dus kunnen zeggen dat we op korte termijn zelfs beter af zijn zonder dan met het nieuwe decreet.

Voor het decreet is uitgevoerd, kan er nog heel wat ten kwade gebeuren. Daarom heeft De Wielewaal een brief gestuurd aan de minister om hem onder andere te vragen voorlopig geen nieuwe ruilverkavelingen door te voeren, ten minste tot het VEN en IVON zijn afgebakend.

Als laatste punt wil ik benadrukken dat een consensus er niet mag komen tegen elke prijs. Ook wij hebben al heel wat toegevingen moeten doen in het huidige ontwerp. Tot nu toe is de discussie voornamelijk gegaan over hoe men de tegenstanders van het decreet over de brug kon halen. Dat is uiteraard nodig en nuttig, maar men vergeet aandacht te besteden aan de verzuchtingen van de voorstanders. Nochtans zorgen zij voor het maatschappelijke draagvlak en staan ze mee in voor het realiseren van de doelstellingen van het decreet.

De Wielewaal heeft mee het fameuze protocol ondertekend. We nemen deel aan het Forum Natuur en Landbouw. We hebben de voor- en nadelen van het aanbod van de minister goed overwogen. De mogelijkheden zijn op dit ogenblik nog altijd groter dan de eventuele risico's. Het forum kan goed werken, op voorwaarde dat we inderdaad een goed en werkbaar decreet krijgen.

BOND BETER LEEFMILIEU

De heer Rik De Baere : We zijn zeer verheugd dat we onze mening kenbaar kunnen maken over het ontwerp van decreet betreffende natuurbehoud en natuurlijk milieu. Ik zal vooral aandacht besteden aan het algemene beleidskader en aan enkele algemene randvoorwaarden.

De milieubeweging toetst alle nieuwe beleidsinitiatieven vanuit het algemeen onderschreven concept duurzame ontwikkeling. Vorige week was er in New York een zeer interessante, maar uiterst teleurstellende internationale conferentie, tijdens dewelke het verdrag van Rio werd geëvalueerd.

Op die Rio-conferentie werden een aantal bindende doelstellingen vastgelegd inzake natuurbehoud. Het resultaat van deze evaluatie was zeer teleurstellend. De biodiversiteit gaat er op mondiaal niveau tegen een angstwekkend tempo op achteruit. Woorden moeten dringend worden omgezet in daden, maar jammer genoeg is dit ook in New York niet gebeurd.

Een gelijklopende evaluatie kunnen we ook maken voor de Vlaamse biodiversiteit, voor de Vlaamse natuur en voor het Vlaamse natuurbeleid. Alle rapporten op Vlaams niveau tonen een blijvende negatieve trend aan inzake biodiversiteit, zowel in kwantiteit als in kwaliteit. De oppervlakte aan beschermde natuur is in Vlaanderen beschamend klein in vergelijking met een aantal buurlanden. Hier en daar zijn er wel een aantal hoopgevende lichtpuntjes. Een aantal soorten en gebieden gaan er langzaamaan weer op vooruit. Meestal is dit dan te danken aan de – veelal vrijwillige – inzet van een aantal natuurverenigingen.

Om die negatieve trend om te buigen moet in Vlaanderen dringend een inhaalbeweging worden ingezet. Deze inhaalbeweging mag echter niet alleen worden gesitueerd op het gebied van het natuurbeleid op zich. De natuur kan er alleen maar op vooruitgaan als er een algemeen en krachtadig milieubeleid wordt uitgewerkt. Natuurlijke elementen maken nu eenmaal integraal deel uit van ons globaal leefmilieu. In de eerste plaats zal er dus moeten worden gezorgd voor een aanvaardbare algemene milieukwaliteit.

De natuurelementen die we willen beschermen, herstellen en eventueel zelfs herintroduceren, zijn vaak de meest gevoelige elementen uit ons ecosysteem. Bij het vastleggen van algemene milieubeleidsdoelstellingen en bij het uitwerken van het milieubeleid zelf, moet men daarmee rekening houden. Er werd in het begin van dit jaar heel wat aandacht besteed aan het principiële goedgekeurde milieubeleidsplan. De milieubeweging en de Mîna-Raad betwijfelen sterk of dit milieubeleidsplan wel een trendbreuk inzake milieukwaliteit zal realiseren. Dat moeten we nog afwachten.

Ondanks de principiële goedkeuring van het milieubeleidsplan, is de financiering ervan nog steeds niet definitief geregeld. Er werd in dit forum de laatste tijd aandacht besteed aan de financiering van het milieubeleid in het algemeen en op lange termijn. Dat is een goede zaak. Dit is echter nog niet definitief beklonken. De uitvoering van het milieubeleid blijft een groot vraagteken.

Voor de uitvoering van het mestbeleid en voor de compensatie van een aantal zeer summiere verplichtingen in het kader van het mestactieplan, werd bij wijze van spreken op één nacht tijd 1 miljard frank gevonden. De financiering van zo'n belangrijk beleidsdocument als het milieubeleidsplan sleept daarentegen bijzonder lang aan. Dit is schrijnend en illustratief tegelijk. De financiering van het milieubeleidsplan en de uitvoering van het natuurdecreet zullen de cruciale test zijn om te bekijken in welke mate het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering werk willen maken van een vernieuwd en slagkrachtiger milieu- en natuurbeleid.

Natuurbeleid is geen losstaande beleidsopdracht. De doelstellingen inzake natuurbeleid moeten ook worden geïntegreerd in andere sectoren. Andere beleidsdomeinen buiten het natuurdepartement zullen rekening moeten houden met de natuur. Ik denk dan in de eerste plaats aan ruimtelijke ordening, maar dat is zeker niet de enige sector. Alle betrokkenen zullen hun verantwoordelijkheid moeten opnemen. De natuur zal over het hele Vlaamse grondgebied moeten worden beschermd, gediversifieerd naargelang de natuurwaarde. Hoofdstuk IV over de horizontale maatregelen – die nog op concretisering wachten – is op dit vlak cruciaal.

De realisatie van duurzame ontwikkeling vraagt inspanningen van iedereen. Dat geldt ook voor de natuurdoelstellingen. Alle betrokken doelgroepen moeten principieel aanvaarden dat legitieme inspanningen van hen worden gevraagd om vaak internationaal vastgelegde natuurdoelstellingen te realiseren.

Een systematische vergoeding van elke inspanning op dat vlak lijkt totaal onaanvaardbaar. Dat zou indruisen tegen de milieubeleidsprincipes op zich, en dan vooral tegen het principe dat de vervuiler betaalt. Het is ook in strijd met het gelijkheidsbeginsel : voor andere doelgroepen in andere milieubeleidsdomeinen geldt dit immers niet. Bovendien zou het milieubeleid in zijn totaliteit totaal onrealiseerbaar, want onbetaalbaar, worden.

Na de steeds weerkerende alarmsignalen, na de mooie beloftes en bindende afspraken op de Rio-conferentie vijf jaar geleden en na de pijnlijke discussies over de Groene Hoofdstructuur, openen er zich door het ontwerpdecreet opnieuw perspectieven die enige hoop doen koesteren op concrete veranderingen ten voordele van de Vlaamse natuur. De goedkeuring van dat nieuwe decreet is een weliswaar noodzakelijke, maar onvoldoende

voorwaarde voor de trendbreuk naar een dynamischer natuurbeleid. Het decreet biedt enorm veel garanties voor heel specifieke gebruikers van de open ruimte. Het ontwerp is op die manier een absoluut minimaal kader geworden, waarbinnen een nieuw natuurbeleid eventueel vorm kan krijgen.

Er zijn echter geen juridische garanties dat dit ook in de praktijk zal gebeuren. Daarom is het zeer belangrijk dat snel en degelijk werk wordt gemaakt van de nodige uitvoeringsbesluiten. Het nieuwe ontwerpdecreet mag zeker niet de weg uitgaan van de wet van 1973, die op dat moment ook baanbrekend was maar nu al weer verouderd is. Er waren zo weinig uitvoeringsbesluiten aan gekoppeld, dat men op het terrein onvoldoende ten goede heeft kunnen veranderen.

De uitvoering van dit decreet zal nog heel wat voeten in de aarde hebben. Er werd in nog heel wat ingewikkelde en lange procedures voorzien. Het is een absoluut minimum dat alle leden van de Vlaamse regering loyaal de doelstellingen van het decreet onderschrijven en participeren aan de verdere uitvoering ervan. Het decreet is niet veel meer dan wat mooie woorden ; de nodige daden moeten op tijd volgen.

De milieubeweging ziet dus een aantal perspectieven maar blijft kritisch en constructief. Het feit dat men het overleg aangaat in het kader van het Forum Natuur-Landbouw, bewijst dit. Het kan er hopelijk voor zorgen dat de maatschappelijke debatten die worden gekoppeld aan de uitvoering van het decreet, op een serenere manier dan vroeger kunnen plaatsvinden. Die debatten moeten op een inhoudelijke basis gebeuren, in plaats van via demagogische dovemansgesprekken.

Onze conclusie is dat het decreet en zijn uitvoeringsbesluiten een snelle realisatie van een aantal natuurdoelstellingen op het terrein mogelijk moeten maken. Op het terrein is tot nu toe onvoldoende resultaat geboekt. Indien men ervoor kan zorgen dat die beslissingsprocedures verder vlot verlopen en dat er ook voldoende logistieke en financiële middelen worden vrijgemaakt, dan durft de milieubeweging schuchter de hoop koesteren dat de natuur in Vlaanderen eindelijk een degelijke kans krijgt.

De heer Johan Malcorps : Dit ontwerp van decreet heeft de bedoeling om uitwerking te geven aan de ecologische structuur van Vlaanderen in het kader van Natura 2000, waar men ook internationaal mee bezig is. Er is een hele discussie geweest over de

Groene Hoofdstructuur. Dat was een eerste poging om dat om te zetten.

Over de tweede poging lees ik in het verslag van de Mina-Raad het volgende. Ik citeer : het is betwifelbaar of de nieuwe visie op natuurbehoud, met name de realisatie van een ruimtelijk natuurnetwerk, wel een consequent uitvoerbare grondslag krijgt met dit ontwerpdecreet. Einde citaat. Dat is toch geen mis te verstane inhoudelijke kritiek. De vraag ten gronde is of er voldoende garanties zijn voor het totstandkomen van een zo natuurlijk mogelijke structuur via dit decreet ?

Ik lees in datzelfde verslag – Rik De Baere verwijst hier eveneens naar – dat als men naar een systeem van vergoedingsregels gaat, men terecht komt in een systeem waarin de vervuiler wordt betaald in plaats van dat de vervuiler betaalt. Ik citeer letterlijk uit het advies. Wat is uw reactie hierop ? Welke vergoedingen worden gegeven aan wie ? Gaat het niet allemaal dezelfde richting uit ?

Op mijn derde belangrijke vraag is al gewezen in discussies met Vlacoro in het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Het betreft heel de problematiek van de afbakeningsprocedure die in dit decreet werd opgenomen en de harmonisatie van de convergentie met de gewestplanwijzigingsprocedures. Deze zijn broodnodig, zeker als u terecht aandringt op de totstandkoming van die 38.000 hectare groene gewestplanwijziging. Hoe zal dat vorm krijgen ?

Ik stel vast dat er grote procedureproblemen zullen rijzen. Diverse verenigingen en raden hebben er al op gewezen dat er een stortvloed van procedures zal ontstaan. Eerst komen de afbakeningsprocedures, dan al dan niet het openbaar onderzoek, nadien de procedures voor wijziging van het gewestplan. Er was een eerste voorstel in het decreet van vorig jaar. Nu is dat op een andere manier voorgesteld. Een vraag die ik aan alle sprekers wil stellen, is : is het voorliggende voor u voldoende ? Zullen we niet verzanden in een hoop procedurediscussies waardoor wat er op papier mooi uit ziet, toch zeer moeilijk zal te realiseren zijn ?

Wat de uiteenzetting van de heer Gysels betreft, heb ik inderdaad een vraag over het protocol. Hier wordt nogal vlot overheen gegaan door de mensen van De Wielewaal en in de tekst van Bond Beter Leefmilieu. Als ik het hele ontwerp van decreet bekijk, lijkt me dat men aanstuurt op een scheiding tussen natuur enerzijds en milieu in de ruime zin anderzijds. Er zal worden gediscussieerd over het

natuurbeleidsplan, over de integratie ervan in het milieubeleidsplan en over het natuurrapport dat door het instituut zal worden geschreven. Wordt er dan rekening gehouden met wat professor Verbruggen doet ?

Het Forum Landbouw-Natuur werd in het protocol vastgelegd op eis van de Boerenbond, die zei dat het protocol er moest komen alvorens ze verder willen opereren in het kader van dit decreet. U had het mes op de keel, dus kon waarschijnlijk niet anders. Dan bestaat nu toch het gevaar dat we een Forum Natuur-Landbouw krijgen dat gedeeltelijk zal indruisen tegen de algemene beraadslaging zoals die heeft vorm gekregen in organen als de Milieu- en Natuurraad Vlaanderen ?

De opdracht van het forum werd tot in detail vastgelegd. We riskeren discussies over natuuraankopen. Voor elk perceeltje grond dat in aanmerking komt voor aankoop, zal men drie luiken moeten passeren : in het Forum Natuur-Landbouw moet er unanimititeit worden bereikt, daarna moet minister Van Rompuy zijn goedkeuring geven en nadien minister Kelchtermans. Van overregulering gesproken ! Men gaat zelfs over bemestingsnormen en dergelijke discussiëren.

De minister liet in het protocol opnemen dat het forum op termijn een organieke vorm kan aannemen. Wat moeten we ons daarbij voorstellen ? Dat druist in tegen het advies van de Bond Beter Leefmilieu dat zegt dat het een geen afbreuk doet aan het ander. Het aannemen van een organieke vorm zorgt voor een doorkruising van de bestaande overlegvormen waar de milieubeweging, de sociale partners en de mensen die in de praktijk staan, meer aan bod komen. Ook hierop graag een reactie.

De heer Walter Roggeman : Zijn er voldoende garanties dat dit decreet tegemoet kan komen aan de verzuchtingen van de natuurbehoudbeweging ? Die garanties zullen maar worden ingevuld als de andere partners voldoende loyaal zijn om er effectief iets aan te doen. Er moet dringend iets worden gedaan aan de afbouw en achteruitgang van de natuur in Vlaanderen.

Ten eerste moet iedereen hiervan overtuigd zijn. Ten tweede moeten middelen vrijkomen om er iets aan te doen. Hebben wij de garanties dat dit decreet tot in alle punten en komma's wordt uitgevoerd ? Dat zullen we maar weten als alle uitvoeringsbesluiten er zijn. Wij zeggen dat dit decreet zonder uitvoeringsbesluiten alleen maar een aanzet is en alleen maar de middelen kan geven. Snelle en

verregaande uitvoeringsbesluiten zijn natuurlijk even belangrijk.

Wat het systeem van vergoedingen betreft, is het vrij normaal dat de eigenaar die meent dat zijn eigendomsrechten beknot worden door de catalogisering in het VEN, moet kunnen vragen om te worden onteigend.

Het is iets anders wanneer men spreekt over vrijwillige beheersovereenkomsten. Deze overeenkomsten bieden veel mogelijkheden. Ons standpunt is steeds geweest dat indien men vrijwillige beheersovereenkomsten met de landbouwsector afsluit, dit ook een netto meetbare meerwaarde voor de natuur moet opleveren. Het mag geen simpele subsidie worden. Hiervoor wordt er trouwens in Europese middelen voorzien.

Wat de afbakeningsprocedure betreft, is er in het decreet een eenvoudigere procedure opgenomen voor alles wat binnen de groengebieden en een aantal gebieden daarbuiten valt. Er bestaat inderdaad ook een ingewikkeldere procedure. We hebben echter de keuze. Als we op de uiteindelijke invulling van de percelen via het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen moeten wachten, dan zijn we nog een vijftal jaar zoet. De natuur kan dit lange wachten niet aan.

Wat het protocol betreft, heb ik daarnet reeds vermeld dat we steeds hebben opengestaan voor overleg. De minister wou hieraan een structuur geven. Er was inderdaad een eis van de Belgische Boerenbond. Mijns inziens werd deze eis niet volledig ingewilligd. Het forum is vrijblijvend, het geeft enkel adviezen en neemt geen enkele beslissing. U zegt dat er bij een natuuraankoop drie hindernissen moeten worden genomen. Ik wil erop wijzen dat het over erkenningen van natuurgebieden in agrarische en landschappelijk waardevolle gebieden gaat. Deze betreffen minder dan 10 percent van onze aankopen.

De heer Johan Malcorps : Natuurlijk, maar mijn vraag ging over het gewraakte artikel 36.

De heer Walter Roggeman : Bij de ondertekening van het protocol werd duidelijk gezegd – en ik denk dat het er ook in staat vermeld – dat de minister van Leefmilieu de minister van Landbouw zal informeren indien de overlegpartners niet tot een overeenkomst kunnen komen. Toch zal de minister van Leefmilieu de beslissing alleen nemen. Ons voorstel is om dit een jaar lang uit te testen. We hebben ons niet akkoord verklaard met

een organieke regeling, we willen die enkel na een positieve evaluatie door alle partners.

De heer Rik De Baere : In antwoord op de vraag van de heer Malcorps wil ik graag nog iets zeggen over het vergoedingssysteem. Er bestaat immers een trend en een systematische vraag van bepaalde maatschappelijke groepen. Het gaat vooral om gebruikers van open ruimtes. Zij willen de kleinste inperking van het vrij gebruik van eigendom, de minste inspanning, de kleinste gedragsaanpassing en de naleving van de meest minimale verplichtingen koppelen aan een financiële tegemoetkoming. Als men deze weg opgaat – en er bestaat hiervan al een belangrijk precedent in het kader van het mestactieplan – is een degelijk natuurbeleid en een algemeen milieubeleid op voorhand ten dode opgeschreven. Het subsidiëren en financieel stimuleren zijn instrumenten waarmee we met de grootste omzichtigheid moeten omspringen.

Wat het protocol betreft, viel in de vraag van de heer Malcorps de naam BBL. De koepelorganisatie BBL is geen betrokken partij. Dit hoeft niet, want de twee representatieve organisaties die lid zijn van deze koepel, zijn groot en wijs genoeg om te beslissen met wie en onder welke voorwaarden ze overleg kunnen plegen. De rest van de milieubeweging is hieraan niet gebonden, maar als het een instrument wordt dat zijn vruchten afwerpt, zal deze zich ongetwijfeld loyaal opstellen.

Het gaat om een bilateraal overleg dat – zoals de heer Roggeman heeft gezegd – geen adviezen zal geven. Een structuur waarbinnen de protagonisten uit de milieubeweging en de landbouw over de specifieke aspecten van het natuurbeleid, want deze werden strikt afgebakend in het protocol, overleg kunnen plegen, levert ons inziens geen gevaar op voor het doorkruisen van formele adviesprocedures en -organen. De praktijk zal het ons moeten leren. Vanuit een andere hoek van de milieubeweging zal dit hier wel kritisch opgevolgd worden.

De heer Johan Malcorps : Ik heb nog een vraag over de financiering. De uitvoering van dit decreet moet mijns inziens zeer snel gebeuren, maar er zullen ook voldoende garanties moeten bestaan voor de financiering ervan. Omdat u over enige terreinervaring beschikt, stel ik u de vraag of er in een kostenraming werd voorzien en van welke orde van grootte deze kan zijn. Dit kan immers van belang zijn bij verdere besprekingen.

Ik wil ook even verwijzen naar het offensief dat de Nederlandse natuurorganisaties hebben gelanceerd. Zij vragen 8,8 miljard gulden voor groene

projecten in Nederland. Ik neem aan dat wij niet over deze orde van grootte praten, maar ik wil u een perspectief bieden. Daarnet heb ik immers gehoord dat men de ambitie koestert om van 5 procent resultaat over te gaan naar 10 procent. Ik zou dus graag weten of u al enig idee hebt over de specifieke financiële inspanningen die dit zal vergen, dit in het kader van de discussies van deze commissie over de financiering van het milieu- en natuurbeleid.

De heer Jos Gysels : Op deze vraag kan ik geen direct antwoord geven. Ik wil tevens van de gelegenheid gebruik maken om de vorige vragen aan te vullen.

Voorzover ik begrepen heb, wordt de discussie over de financiering van dit decreet en van het toekomstig natuurbeleid gevoerd in het kader van het milieubeleidsplan. Er worden diverse getallen genoemd. Het is niet aan ons om uit te maken of nu 2,5 dan wel 2,1 miljard frank nodig is. De commissie heeft vroeger bij de bespreking van het natuurbeleidsplan duidelijk gemaakt dat wat het natuurbeleid betreft, een extra inspanning verwacht wordt. Ik neem aan dat de regering nu haar verantwoordelijkheid zal nemen.

Ik heb nog bedenkingen bij het financieringsprobleem, aansluitend op de tussenkomst van de heer Malcorps over de vergoedingen en het principe de vervuiler betaalt. Bij mij leeft namelijk ook het gevoel dat er een vrij hoge prijs wordt betaald om een aantal sectoren – sommige wel en andere niet – over de brug te halen. Ik denk dat het in elk geval goedkoper is om het principe de vervuiler betaalt, consequenter toe te passen.

Voorts zijn wij bevreesd – en de praktijk geeft ons gelijk – dat als al te gul wordt vergoed, op den duur iedereen vergoedingen wil. De ene vindt dan dat de andere te veel krijgt en omgekeerd. Zo ontstaat er een opbod en wordt de discussie over natuurbeleid een discussie over financiële compensaties.

Ik wil dan nog een kleine reactie kwijt op het protocol. De vrees dat het forum een scheiding tussen natuur en milieu zal teweegbrengen, is ongegrond. De eenheid blijft verzekerd, mede dank zij het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. In het protocol gaat het er niet om milieu en natuur uit elkaar te houden, maar wel – hoewel we nog niet weten of het zal lukken – om natuur en landbouw dicht bij elkaar te brengen. Op de vergaderingen van het forum staan immers niet alleen natuurbehoudsdossiers op de agenda, maar ook dossiers zoals bijvoorbeeld ruilverkave-

ling, die voorheen het exclusieve terrein waren van landbouw.

INSTITUUT VOOR NATUURBEHOUD

De heer Eckhart Kuijken : Het is mij een genoegen om, na de commentaren die vorig jaar in maart werden geleverd op de beleidsbrief van minister Kelchtermans, vandaag een vervolgverhaal te mogen verderzetten met een aantal bedenkingen bij het ontwerp van decreet betreffende natuurbehoud.

U zult begrijpen dat ik vooral de wetenschappelijke benadering wil beklemtonen, zoals die zal worden verwacht vanuit het Instituut voor Natuurbehoud. Wij kunnen daarin een aantal acties als uitgangspunten herkennen. In het decreet zijn een aantal ecologische principes en achtergronden gerealiseerd of als vertrekbasis genomen, die toch wel een bijzonder hoopvolle start moeten kunnen vormen. Ik denk niet dat wij vandaag nog kunnen twijfelen aan de maatschappelijke context – het draagvlak voor natuur en milieu – ondanks het mislukken van de recente Rio-top over de opvolging van de biodiversiteit. Dit is een betreurenswaardige evolutie. Ik hoop dat wij dit niet als argument zullen gebruiken om te zeggen dat het toch allemaal niets helpt, dat we in Vlaanderen geen vooruitgang meer maken.

Ik denk dat het decreet net aantoonde dat op nationaal, regionaal en zeker ook op Europees vlak, een aantal zaken vanuit een ecologische hoek worden bekeken. Ik denk dat de ecologisch-functionele benadering inzake duurzame ontwikkeling een belangrijke houvast vindt in het decreet. Het Instituut voor Natuurbehoud heeft steeds gestreefd naar integratie met het milieu. Dat is een grote verdienste. Deze bezorgdheid wordt gedeeld door de commissie. De integratie zit ingebakken in het huidige voorstel. Ik waardeer bijzonder dat het voorzorgsbeginsel en de zorgplicht elementen zijn waar men werkelijk gestalte aan wil geven. Dat is toch een vorm van pionierswerk.

De hoofddoelstelling is de bevordering en handhaving van de biologische diversiteit. U hebt in het decreet voldoende omschrijvingen en definities opgenomen om in de toekomst begripsverwarringen te voorkomen. Het is belangrijk dat we, zoals de beleidsbrief van de minister aankondigde, de verschillende hoofdlijnen van het beleid terugvinden. De hoofdlijnen moeten eerst en vooral hande-

len over het gebiedsgericht beleid in combinatie met de integratie van de milieukwaliteit.

Het Instituut voor Natuurbehoud heeft verschillende gebiedsgerichte instrumenten en voorstellen uitgewerkt, zowel op regionaal als op nationaal en internationaal vlak. U kent de verschillende afbakeningen van de internationale beschermingen. De vroegere afbakening voor het Vlaamse Gewest, in vergelijking met een aantal andere landen, is wel degelijk aan aanvulling toe. Bij de afbakening van de richtlijngebieden als gebiedsgericht beleid is er nu een afbakening van de habitatrictlijnen bijgekomen. Ik heb een voorbeeld uit de regio Brugge : de gearceerde zones zijn de vogelrichtlijngebieden en de groene zones de habitatrictlijngebieden. U ziet dat het een complementaire actie is. Ze past volledig in het gebiedsgerichte beleid. Het Instituut voor Natuurbehoud neemt de verschillende criteria in de internationale instrumenten in acht.

Het beleid voor het gebiedsgerichte aspect vertoont coherentie. De verschillende cijfers die zijn genoemd in verband met de te realiseren oppervlakte kunnen worden onderbouwd door de tweejaarlijkse toestandrapportering die het Instituut voor Natuurbehoud zal opleggen. Ze zullen passen in de nationale verplichtingen.

Zowel de uitbouw van het Vlaams Ecologisch Netwerk als het daarop verder uit te bouwen natuurrichtplan zal een nieuw element zijn in dit gebiedsgericht beleid. De relatie tussen de noden van de natuur en de milieukwaliteit leidt tot die bezorgdheid.

Ik wil het even hebben over de specifieke inbreng van het Instituut voor Natuurbehoud. Het is duidelijk dat men verwachtingen koestert over het rapport dat de toestand van de natuur beschrijft. Ik begrijp uit een tussenkomst dat men bang is dat het een afzonderlijk geheel zou worden, naast de documenten zoals het bekende MIRA-rapport.

Het is duidelijk dat het nieuwe rapport als een entiteit kan worden gebruikt. De entiteit past volledig in de strategie van een geïntegreerd milieu- en natuurbeleid. Natuurbehoud vereist een eigen strategie en een sectorale benadering. Er zijn specifieke achtergronden en leemten in de kennis die in een onversneden rapport naar voren moeten kunnen komen. Op basis van dit rapport kunnen de relaties structureel worden uitgebouwd naar de verschillende aspecten van het milieubeleid.

De toestand van de natuur in het rapport is tegelijkertijd ook een inventaris, zoals die wordt geëist

door de Conventie voor de Biologische Diversiteit. Het is belangrijk om tijdig klaar te zijn met de invulling van het nationaal rapport. Op het einde van dit jaar moet dat klaar zijn.

De invulling van het rapport zal, met de verschillende beschrijvingen en evaluaties van natuurwaarden en natuurlijke elementen en structuren in de open ruimte en in het stedelijk milieu, het natuurbeleidsplan kunnen ondersteunen. Dit uitvoeringsplan kan worden vergeleken met het afvalstoffenplan. In dat plan zullen we op basis van het rapport de deelfacetten en de soorten bescherming kunnen onderbouwen.

Ik ben benieuwd op welke manier we tot een zero-baseanalyse zullen komen. Ik kan me niet voorstellen dat er geen beleid voor natuurbehoud meer zou worden gevoerd. Dat zal aantonen dat de maatregelen die u in het verleden hebt genomen en de maatregelen die nu in het decreet zitten vervat op voldoende snelle termijn de achteruitgang van de natuur een halt kunnen toeroepen. Die analyse is voor ons een uitdaging om te kijken welke prioriteiten kunnen worden afgeleid. Het rapport zal de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk en het ondersteunend netwerk bevatten. Op die manier kan het beleid geëvalueerd worden.

De principes van het gebiedsgerichte beleid werden hier anderhalf jaar geleden uitgelegd en blijven dezelfde. De groene hoofdstructuur leeft verder, al mag die naam niet meer gebruikt worden. Als de uitbreiding van de oppervlakte van beheersen natuurgebieden en het herstel van de verbindende structuren een prioriteit vormen, denk ik dat de bepalingen en de relatie met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voor een integratiebeleid zorgen dat weliswaar verder onderbouwd moet worden. De integratie met sectoren als openluchtrecreatie, moet een meerwaarde inhouden voor het natuurbehoud.

Bij de verwerving van natuurreservaten merk ik een bepaalde terughoudendheid op bij bepaalde overheden. Zo gaf de Inspectie van Financiën een negatief advies bij de verwerving van terreinen met een belangrijke natuurwaarde. Hierbij werd er teruggesproken naar het gewestplan uit de jaren zeventig, een tijd dat er nog nauwelijks sprake was van natuurbehoud. Men gaat voorbij aan de inhaalbeweging die het natuurbehoud op dit ogenblik maakt.

De verwerving van natuurgebied, hetzij door de overheid, hetzij door subsidies aan particuliere organisaties, moet voor een onderbouwing zorgen.

De prioriteiten liggen bij de aankoop en niet bij het uitwerken van beheersovereenkomsten. Deze beheersovereenkomsten worden vooral op particuliere basis afgesloten, en de duurzaamheid ervan weegt niet op tegen een beheer in volle eigendom.

Het effect en de noodzaak van beheer zal ik illustreren aan de hand van enkele grafieken. Een eerste grafiek toont het effect aan van beheer (zie figuur 1 op de volgende bladzijde). Dit toont aan dat het verder uitbouwen van een netwerk van reservaten onmisbaar is om te voldoen aan de behoeften van de internationale verwachtingen inzake biodiversiteitsbehoud. Dit zijn voor ons elementen die vergelijkbaar zijn met de kijkcijfers op televisie en die aangeven dat het goed gaat met de beheerde gebieden.

Ik zou ingewikkelde grafieken kunnen tonen van gebieden die in de jaren vijftig – toen er nog geen sprake was van reservaten – nog vele soorten kenden, zoals het gebied van Berg-Kamphenhout ten noorden van Brussel. Een deel van het gebied werd een reservaat in 1977 en had toen nog maar 25 bedreigde soorten. Dankzij een goed beheer is dat aantal terug uitgegroeid tot 36 rodelijstsoorten. Het deel van het gebied dat niet beheerd werd, kende een verdere achteruitgang. Zo zijn er talloze voorbeelden aan te halen van diversiteitsbeïnvloeding door beheer.

We doen ook onderzoek naar de effecten van ecologisch beheer in graslanden waarbij gemikt wordt op voor de landbouw interessante maaidata (figuur 2). In een periode van tien jaar zien we een duidelijke vooruitgang in diversiteit. Bij onderzoek naar de gevolgen van bemesting blijkt dat het aantal soorten veel groter is bij nultbemesting dan bij bemesting met dertig of negentig kilogram stikstof (figuur 3). Dit is nog altijd een zeer lage waarde, want in de landbouw wordt er gesproken over 500 en meer kilogram stikstof. Als de as op deze grafiek wordt uitgerokken naar 500 kilogram, zal men praktisch niets meer vinden. Bemestingsbeperkingen laten zien dat er een bemestingsniveau is dat ook haalbaar is voor de landbouw. Dat is dan een voordeel voor de landbouw en het natuurbehoud.

Niet alleen plantensoorten maar ook veel broedvogels reageren positief op het beheer van de natuurreservaten. De zwarte balken geven de oppervlaktetoename aan van het reservaat in Uitkerke, in de polders. De andere balkjes geven de hiermee gepaard gaande toename van de broedvogels aan. Hiermee is bewezen dat, om biodiversiteit te garanderen, het uitwerken van een ecologisch net-

werk en vooral van kerngebieden als reservaten een strategische doelstelling is. Het Instituut zet een aantal cijfers om de twee jaar in een rapport om. Ik ben ervan overtuigd dat we met dit decreet kunnen komen tot een structurele verbetering van de kwaliteit van de natuur.

De heer Johan Malcorps : We komen van een model van Groene Hoofdstructuur, mede ontwikkeld door het Instituut, en dat model is heel duidelijk wetenschappelijk onderbouwd. U beweert dat de belangrijkste principes behouden blijven en ik hoop dat samen met u.

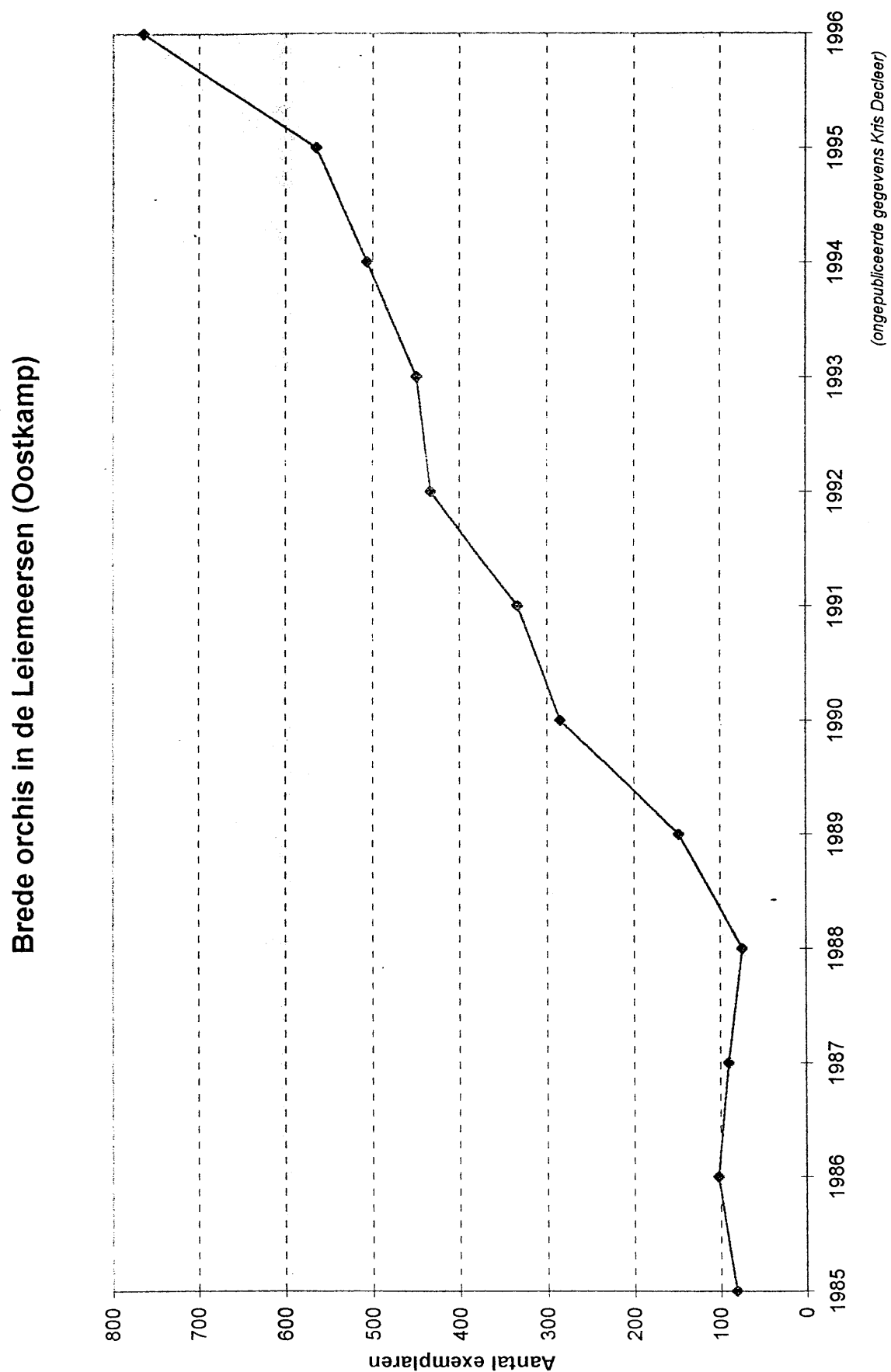
Toch zegt de Mina-Raad dat het moeilijk is om tot een coherent geheel van de natuurlijke structuur te komen, als men vertrekt van de ruimtelijke bestemmingen die zijn vastgelegd in de gewestplannen. Er is evenwel grote vooruitgang geboekt, onder andere op het vlak van de termen. We spreken tegenwoordig over natuurkern-, natuurverbindingsgebieden, buffergebieden enzovoorts, maar het is opvallend dat de oppervlakten waarnaar deze termen verwijzen onderling sterk verschillen. Er is op dat gebied een grote verschuiving geweest, en men kan moeilijk stellen dat alles hetzelfde is gebleven. Ik vraag mij dus af welke wetenschappelijke argumenten er zijn om die nieuwe gebiedscategorieën te hanteren. Waarom zou men bijvoorbeeld de buffergebieden weglaten ?

Een tweede vraag betreft de afstemming van natuur en milieu. In het kader van MINA-2 is op dit vlak al heel wat concreet werk verricht. Gaat men de nog te ondernemen activiteiten hierin integreren of is er nood aan een nog gedetailleerdere natuurrapportering, zoals de minister onlangs liet verstaan ?

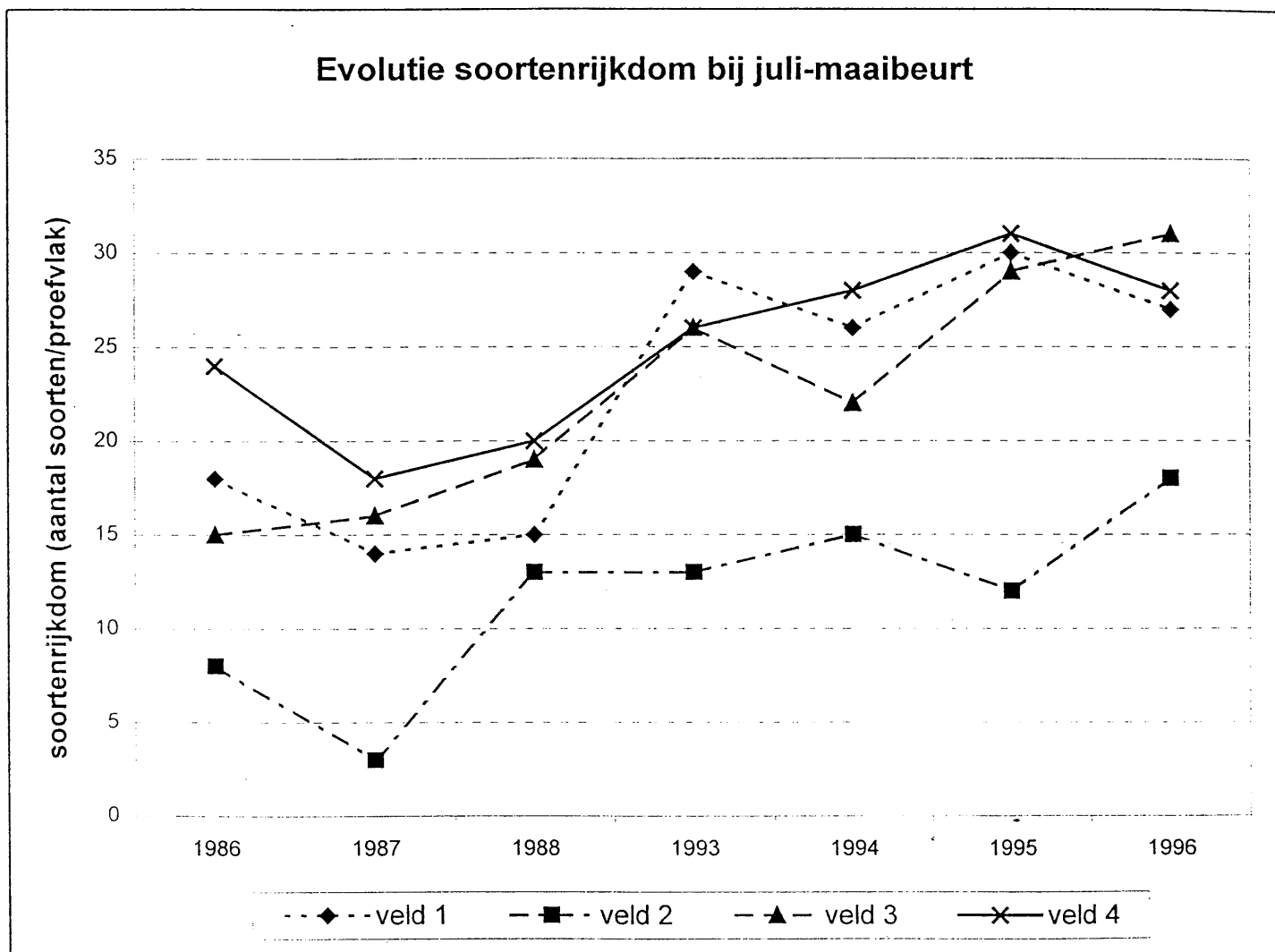
Mijn derde vraag betreft de waterhuishouding, de problemen met waterwinning enzovoorts. Vindt u dat er in het voorliggend decreet voldoende rekening is gehouden met het advies van de Mina-Raad over de verhouding tussen de openbare drinkwaterwinning en de Groene Hoofdstructuur ? Dit advies is al een paar jaar oud, maar het lijkt mij toch steeds van kracht.

Tot slot heb ik nog een vraag over de internationale verplichtingen. U hebt al verwezen naar Habitat, Natura 2000, enzovoort. Komen de horizontale maatregelen die hierin voorzien zijn tegemoet aan onze internationale verplichtingen ? Kunnen we met dit decreet een ecologische structuur op Europees niveau waarmaken ?

Figuur 1

Figuur 2

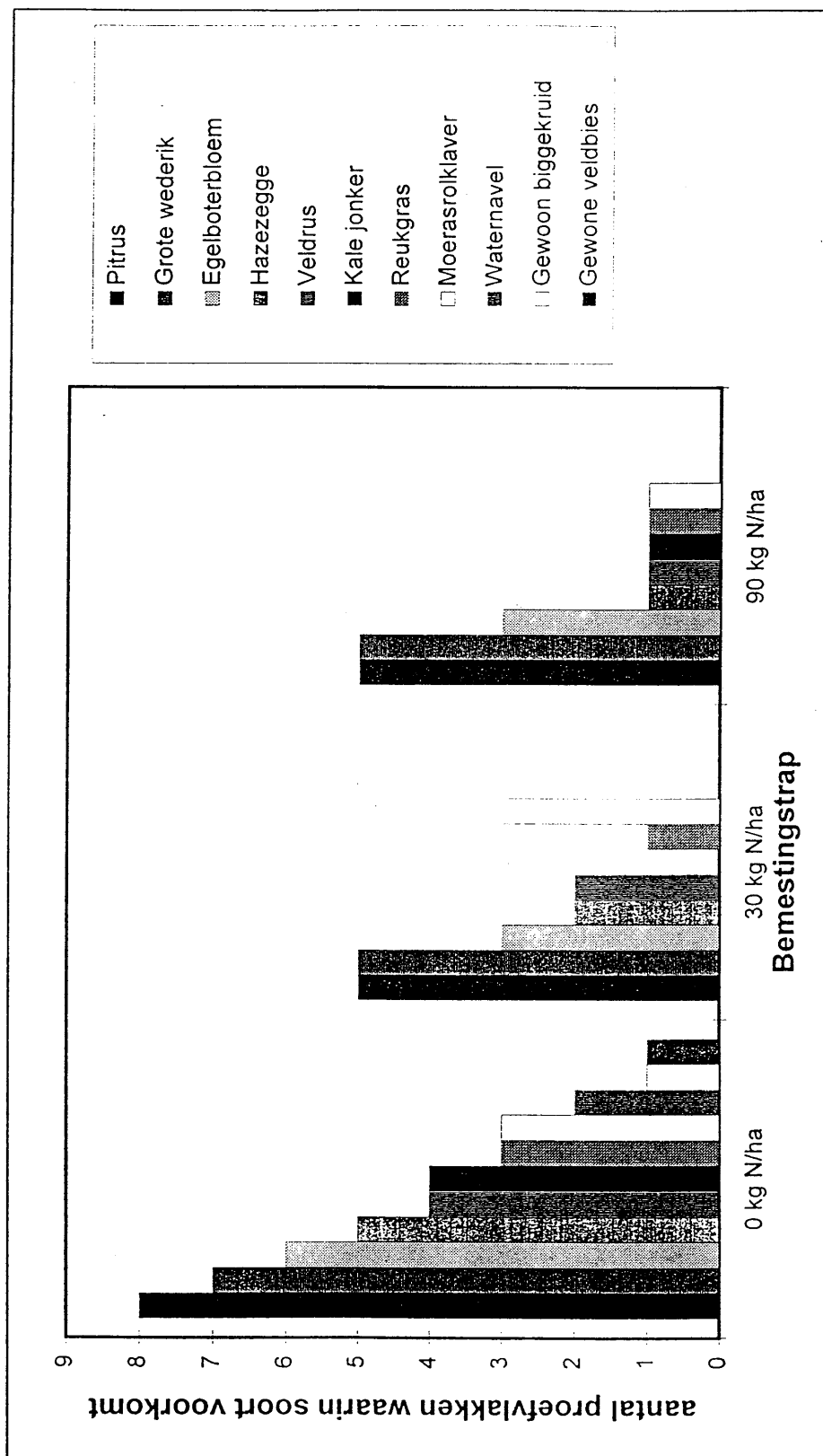

Evolutie soortenrijkdom bij maaibeurt in juli

figuur 3

Vierse!

Alle vermelde soorten komen in mindere mate voor op de bemeste proefvlakken. Waternavel, Gewoon biggekruid en Gewone veldbies komen niet in de met N bemeste proefvlakken voor.

Besluit

- Ondanks het lage bemestingsniveau is het voorkomen van de kritische soorten lager op de bemeste proefvlakken t.o.v. de blanco's. De meest kritische soorten komen niet voor op de met 90 kg N/ha bemeste proefvlakken.
- Vegetatieveranderingen treden slechts traag op. Op langere termijn zijn er duidelijkere verschuivingen tussen de verschillende bemestingstrappen te verwachten.

De heer Frans Wymeersch : Ik heb slechts één vraag. De spreker heeft gezegd dat we eigenlijk niet over de Groene Hoofdstructuur mogen spreken, maar dat die wel voortleeft. Wat is de diepere betekenis van deze uitspraak ? Spreekt de spreker alleen voor zichzelf of spreekt hij in hoofde van kabinetsmedewerkers of van de minister ? In hoeverre leeft de Groene Hoofdstructuur, die eigenlijk de mist is ingegaan, nog voort ?

De heer Eckhart Kuijken : Mijnheer Malcorps heeft een aantal belangrijke punten aangeraakt, en dan vooral over de vooruitgang die het decreet zou kunnen bieden met betrekking tot een aantal zaken die lopende zijn en of het decreet eigenlijk niet eerder een achteruitgang betekent. Zijn ongerustheid over het weglaten van de bufferzones kan ik heel goed begrijpen.

Bij de vroegere Groene Hoofdstructuur zijn we nooit overgegaan tot de afbakening van bufferzones, omdat de bufferzones ad hoc rond de beschermde gebieden moeten kunnen worden afgebakend, afhankelijk van de milieukwaliteiten en de eigenschappen van de gebieden. De ene soort bodem, waterhuishouding of structuur van een ecosysteem heeft meer buffer nodig dan de andere. Het zou gevaarlijk zijn om algemene grenzen aan te geven. Een belangrijke ervaring met de Groene Hoofdstructuur is dat het gevaarlijk is om in uw kaarten te laten kijken.

Voor bufferzones – zoals ook met het hele decreet – is het beter om het zeer specifiek en meer stelselmatig gebiedsgebonden in te vullen. In vele andere sectoren is er op de plannen ook geen sprake van bufferzones. Ook in industriegebieden bijvoorbeeld kan men ad hoc in bufferzones voorzien. Dat maakt een soepele oplossing mogelijk. Maatregelen ten aanzien van de bufferfunctie en de milieukwaliteiten zijn een andere zaak. Er zijn mogelijkheden om op deze kruising met milieuelementen te steunen.

U vraagt of de afstemming van natuur en milieu met MIRA II en het nieuwe toestandsrapport een nieuw karakter zal kennen. Eigenlijk heeft men al die wetenschap niet nodig om vandaag de eerste werkelijke vooruitgang te velde te maken. Voor een aantal dingen weten we al lang meer dan we nodig hebben om maatregelen te kunnen nemen. Als men dat op een structurele en duurzame manier wil doen en vooral als men tot een serieuze afbakening van prioriteiten wil komen, dan zal het wetenschappelijk onderzoek en het invullen van leemten in de kennis wel degelijk nodig zijn.

De vooruitgang van MIRA I naar MIRA II, de onderbouwing van de problematiek van verdroging, verzuring enzovoort is ver gevorderd. Als het beleid even snel zou vorderen, zouden we ons zeer gelukkig kunnen prijzen. Met de toestandsrapporten en met MIRA I en II geven we een krachtige onderbouwing. Op dit ogenblik kijken we vol ongeduld naar de maatregelen op het terrein.

Alle decreten, alle instituten, alle goede voornemens ten spijt, mijnheer de minister, zult u niet slagen als u de administratie niet minstens verdriedvoudigt in aantal. Dat is een ongelooflijk belangrijke vaststelling. Met al het veldwerk in heel Vlaanderen kan er geen natuurbehoud op het terrein bestaan met een handvol mensen. Als de verschillende maatregelen te velde willen doorwegen en het draagvlak willen bereiken van het grotere publiek, moet dit worden verwezenlijkt. Maar dit valt buiten de teksten van deze decreten.

Uw derde vraag, mijnheer Malcorps, betrof de waterhuishouding. We zijn ons er bijzonder van bewust dat voor het natuurbehoud – ook op regionaal niveau – waterpeil en waterkwaliteit dé sleutel zijn voor het realiseren van de doelstellingen van natuurbehoud. Het onbegrensd droogtrekken door polders en wateringen of door watermaatschappijen van een aantal vroegere natte gebieden, heeft geleid tot het wegvallen van barrières en tot een sterke intensifiëring van landbouw. Er zijn relaties met de watermaatschappijen ontwikkeld, en – voor zover mijn eigen persoonlijke ervaring reikt – is er een duidelijke evolutie bij polders en wateringen merkbaar, die zich er steeds meer van bewust zijn dat ze uit hun corporatisme moet breken. Dit gebeurt nog veel te weinig, maar er is een proces aan de gang. Ook dat proces wordt door dit decreet ondersteund en kan worden onderbouwd vanuit het beleid. Het feit dat men over de relatie tussen waterhuishouding en natuurbehoud heeft gesproken, is een signaal waarmee kan worden verdergewerkt, ook in uitvoeringsbesluiten. De kapstok is op zijn minst aanwezig. Dat is trouwens de functie van een kaderdecreet.

Uw vierde vraag betrof de internationale verplichtingen en of we daaraan tegemoet komen. Na de ervaring van vorige week in New York, wordt gezegd dat er te weinig vooruitgang wordt geboekt. Voor zover wij weten door expertenmeetings op het niveau van Europa – waar om de paar maanden de vorderingen worden besproken – zijn in een aantal landen de country studies klaar. De meeste landen zijn nog niet zo ver dat ze daaruit een echte nieuwe strategie en een becijferd beleid hebben voorgesteld.

Wat de cijfers betreft, zeiden de sprekers voor mij dat we onderaan de Europese ladder staan wat betreft de oppervlakte van beschermde gebieden. Nauwelijks 1 percent van Vlaanderen is natuurreserveaat. In Nederland was dat tot voor kort 7 percent en men gaat nu al naar 10 percent. Er is nog veel te doen. De internationale verplichtingen wat betreft de invullingen van de nieuwe trends voor de landen waar men al 10 tot 15 percent beschermde gebieden heeft, zijn echter veel minder een kapstok om een vernieuwd beleid aan op te hangen. Ik zie de functies van de internationale instrumenten voor België en voor de Vlaamse Gemeenschap als een bijzonder moreel wapen om ten aanzien van de andere sectoren te benadrukken dat het de hoogste tijd is om de achterstand van beschermde gebieden in te halen. Dan hoop ik dat we de discussie, zoals die in het verleden is gevoerd, toch een beetje kunnen laten varen. Toen werd gesteld dat wat geel is, geel moest blijven en er geen sprake kan zijn van het beschermen van natuurwaarden in deze gebieden. Zoals ik al zei, mijnheer de minister, gaan de negatieve adviezen van de Inspectie van Financiën totaal voorbij aan de feitelijke ecologische toestand.

Er wordt wel eens gesproken van een ecologisch deficit. Dat is hoogstwaarschijnlijk een economische term, maar we kunnen dat ook vertalen in ruimte voor natuur. Uitgaande van de aanwezige natuur in Vlaanderen – en ik hoop dat het eerste toestandrapport voor natuur dat zal uitwijzen –, stel ik vast dat wij met de 150.000 hectare die in het gewestplan groen zijn gekleurd, toch nog met een deficit zitten tussen 75.000 en 100.000 hectare. Die hebben geen enkele bescherming. Ik denk, mijnheer Malcorps, dat het nieuwe decreet op dat vlak een belangrijke stap vooruit kan zetten via die verwevingsfuncties.

De heer Wymeersch is ongerust over mijn stelling dat de Groene Hoofdstructuur voortleeft. Ik heb geprobeerd om duidelijk te maken dat de ecologische principes die aan de basis lagen van de Groene Hoofdstructuur op dit ogenblik nog steeds worden gehanteerd. De uitgangspunten zijn de nood aan grote aangesloten oppervlakten, aan corridors, stapstenen en verbindende structuren en de nood aan een garantie voor milieukwaliteit ten aanzien van natuurwaarden. Het zal u niet onbekend zijn dat wij bovendien de Groene Hoofdstructuur als een raam hebben gebruikt voor de eerste benadering van de gewenste ruimtelijke structuur – met daarin het luik gewenste natuurlijke structuur – voor het Structuurplan Vlaanderen.

Als lid van Vlacoro ben ik vrij goed geplaatst om te stellen dat wij daarmee een wetenschappelijk onderbouwd instrument hebben geleverd. Samen met het nieuwe decreet staan wij sterk om die prioritaire behoeften van het natuurbehoud in een ruimtelijke context waar te maken. De Groene Hoofdstructuur leeft dus wel degelijk voort.

De heer Hugo Marsoul : Ik dacht dat de heer Malcorps had gevraagd of in dit kaderdecreet voldoende Europese principes zijn ingebouwd.

De heer Eckhart Kuijken : Er zijn geen Europese principes. De landen zijn daar zeer autonoom in, maar men heeft een Europees kader geschetst. In Europa nemen we voor de uitvoering van de Vogelrichtlijn de tweede plaats in, na Denemarken. Daar zou ik graag fier op zijn, mijnheer de minister, als veel van die richtlijnen op het terrein geen lege doos waren gebleven door een gebrek aan maatregelen. Het is niet Europa dat zich daar moet voor inzetten, dat moet op nationaal vlak gebeuren.

De heer Johan Malcorps : De heer Roggeman zei er daarnet het volgende over. Ik citeer : Wij pleiten sterk voor de opname van Vogelrichtlijn-, Habitatrichtlijn- en Ramsargebieden als mogelijke gebieden waarbinnen het VEN kan worden afgebakend. Zonder het inbouwen van deze mogelijkheid lijkt het ons moeilijk om te voldoen aan onze Europese verplichtingen terzake. Einde citaat. Bent u het daarmee eens ?

De heer Eckhart Kuijken : Ik ben het daarmee eens, maar men moet er rekening mee houden dat er geaarzeld wordt om ingrepen, die in het nadeel zijn van die beschermde gebieden, zonder meer te verbieden. U weet dat dit juridisch zeer moeilijk ligt. Ik heb mij in Vlacoro bijvoorbeeld proberen te verzetten tegen de aanleg van een autoweg omdat een Vogelrichtlijngebied wordt doorsneden. Maar waar sta ik wanneer in Duitsland een heel grote, nieuwe autoweg van Lübeck naar de vroegere DDR dwars door een Vogelrichtlijngebied gaat ? Als we nu met een compensatieplicht werken en daar vanuit de Europese regelgeving zaken worden ingebouwd, is het inbouwen van Vogelrichtlijn- en Habitatgebieden wel degelijk een onderdeel van het beleid. Dan moeten wij erop toezien dat daar zo weinig mogelijk aan wordt geraakt, want waar zullen we in Vlaanderen nog kunnen compenseren ?

De heer Johan Malcorps : Vindt u dat dit in artikel 20 moet worden opgenomen ?

De heer Eckhart Kuijken : Ik denk niet dat het zin heeft om daar een aparte categorie van te maken. Wij moeten zorgen dat ons regionale instrument een invulling geeft van een hoger niveau.

VLAAMSE HOGE BOSRAAD

De heer Jan Spaas : Ik dank de commissie voor de uitnodiging. Vooraleer in te gaan op de specifieke bezorgdheden van de Vlaamse bosbouw, wens ik de houding van de verantwoordelijke instanties uit de sector uiteen te zetten. Ik wil eveneens enkele cijfergegevens geven die u de invloed van het bosbeheer op het natuurbehoud aantonen, zonder dat daarbij de door het Bosdecreet toegewezen multifunctionele betekenis en opdracht wordt verwaarloosd.

Bosbouw onderschrijft de noodzaak om dringend zowel de milieuverloedering als het verlies aan natuurwaarden een halt toe te roepen, onder meer met behulp van dit decreet. Bosbouw telt momenteel in Vlaanderen 120.000 ha bos. In het jaar 2007 kan dit oplopen tot 130.000 ha. Ik verwijs hiervoor naar de ruimtebalans die u hebt gekregen. Dit cijfer werd bekomen op basis van luchtfotografie en na aftrek van de bewoonde bosgebieden.

In de Vlaamse bosbouw werden de laatste decennia natuurwaarden ontwikkeld. De Vlaamse bosbouw is de enige sector naast natuurbehoud die niet milieubelastend is. Ze is milieuherstellend dankzij koolstoffixatie en filterwerking ten aanzien van stofdeeltjes en geluid. Ze realiseert daarnaast schermfuncties en produceert een milieuvriendelijke grondstof. Bovendien is bosbouw tot nu de enige sector die, in Europa althans, concreet vooruitgang boekt dankzij goedomsschreven criteria en indicatoren inzake duurzaamheid. Daarnet werd in dit verband verwezen naar Rio en Helsinki. Bosbouw heeft reeds Europese criteria en indicatoren ontwikkeld die op Vlaams niveau hun weerslag zullen krijgen.

Gezien de belangrijke rol van de bossen inzake natuurbehoud zowel qua oppervlakte – en ik verwijs opnieuw naar de ruimtebalans – als qua bewust natuurgericht beheer, vragen we om betrokken te worden bij de afbakening van het VEN en IVON en bij de opstelling van de richtplannen.

We wensen eveneens te verwijzen naar de adviezen van de Mina-Raad en de Bosraad inzake het Structuurplan Vlaanderen. Er werden door de Vlaamse

Hoge Bosraad en de Mina-Raad zowel naar aanleiding van het bespreken en het adviseren van het ontwerpdecreet als van het structuurplan, eensluidende visies gegeven in verband met het gebiedsgerichte natuurbeleid en de ruimtelijke structuren. Het betreft hier met name een grote groene ruimte die de bos- en natuurstructuren uitmaakt en waar het beleid vervolgens, conform de sectordecreten voor respectievelijk bos en natuur, zal worden uitgevoerd. Deze raden adviseren een nauwe samenwerking tussen bos en natuur. Bosbouw vreest echter niet voldoende bij dit beleid betrokken te worden.

Wanneer in de memorie van toelichting – en ik verwijs naar artikel 20 en volgende – geschreven wordt dat bossen niet automatisch in GEN of GENO zullen belanden, bedoelt men waarschijnlijk alleen de 43.000 ha bossen die als bosgebieden werden vermeld in de gewestplannen. De 80.000 ha bos gelegen in de natuurgebieden beschouwt men als natuurgebied. Bij artikel 66 lezen we immers dat de bossen een belangrijk onderdeel van GEN's of GENO's vormen. Vandaar onze bezorgdheid dat het bosdecreet zou worden geneutraliseerd door het decreet natuurbehoud.

We merken bovendien op dat volgens artikel 66 voor de openbare bossen een beheersplan zou moeten worden opgesteld zoals voor een bosreservaat. De reservaatfunctie is een uitzonderingsfunctie en kan niet zonder meer voor al de openbare bossen van een GEN verplicht worden. Het bosdecreet dient toegepast te worden op elk gebied waar zich een bos bevindt. Het decreet bevat voldoende elementen om een natuurgericht beheer te waarborgen.

We stellen voor de samenwerking tussen de sector bosbouw en de sector natuurbehoud vast te leggen door het advies van de Vlaamse Hoge Bosraad op te nemen onder artikel 21, §3. Daar zou na het woord Raad de woorden : van de Vlaamse Hoge Bosraad, moeten worden toegevoegd. Dit zal de motivering en de responsabilisering van de bosbouwsector versterken en zou een positieve invloed hebben op natuurbehoud en natuurontwikkeling. Daarnaast zou het de vanzelfsprekende medewerking van de sector bosbouw een officieel karakter geven. Het zou bovendien een efficiënte toepassing van dit decreet ten goede komen.

In het bosdecreet wordt voortdurend verwezen naar het advies van het natuurbehoud. De vraag rijst dan ook waarom er geen wederkerigheid wordt ingebouwd. Indien het Vlaams Parlement de samenwerking tussen de betrokken sectoren in de

open ruimte niet decretaal oplegt, dit ten einde de complementariteit tussen het bosdecreet en het toekomstige decreet op het natuurbehoud te waarborgen, mist men met dit ontwerpdecreet een historische kans.

Opdat het verbod op het vlak van de wijziging van de vegetatie, met inbegrip van meerjarige cultuurgewassen, het bosdecreet niet zou doorkruisen, stelt de Vlaamse Hoge Bosraad conform het advies van de Mina-Raad voor om aan artikel 25, paragraaf 3, 2°, 2) toe te voegen : behoudens in toepassing van het bosdecreet.

Wat artikel 37 betreft, vragen wij om het recht van voorkoop niet te laten gelden voor familieleden en voor leden van de erkende bosgroeperingen waartoe het bos behoort. Het is namelijk de bedoeling om versnippering te vermijden. De Vlaamse Hoge Bosraad stelt dan ook voor om in artikel 37, paragraaf 1, het vierde lid aan te vullen met : dit recht geldt niet voor leden van de erkende bosgroepering waarvan het goed deel uitmaakt, noch tegenover familieleden van de eigenaar indien zij het goed wensen te kopen. Dit voorstel komt eveneens voor in het advies van de Mina-Raad. Wij menen dit te mogen vragen naar aanleiding van analoge bepalingen in de pachtwet.

Artikel 48, paragraaf 5 geeft aan de Vlaamse regering verregaande bevoegdheden met betrekking tot het natuurrichtplan. De vraag rijst evenwel wie verantwoordelijk is voor het advies en voor de goedkeuring ervan. Welke beroepsprocedure zal men volgen ? Indien het bosdecreet rechtszekerheid verleent aan de bosbouw – namelijk aan de overheid, de eigenaars en de beheerders – ondergraft dit artikel ad libitum de rechtszekerheid. Waarom zou het Vlaams Parlement ook op dit vlak niet de grenzen vastleggen ?

Aangezien de Vlaamse overheid bij herhaling, naast multifunctionele bosbouw, bosbehoud en bosuitbreiding vooropstelt, menen wij dat het vanzelfsprekend is dat bij ontbossing ten gunste van een andere bestemming, de verloren oppervlakte ruimtelijk gecompenseerd wordt door bebossing.

Ten slotte vraag ik uw aandacht voor de betekenis van eenparig gegeven adviezen van de Mina-Raad of van de Bosraad. Beide raden zijn multidisciplinair samengesteld. Wanneer men eenparig gegeven adviezen negeert, ontstaat er een fundamenteel probleem voor de betekenis van die raden, alsmede voor het maatschappelijk draagvlak van de advisering.

De heer Leonard Quintelier : Mijnheer de voorzitter, er wordt gesproken over 120.000 hectare bos. Weet de heer Spaas hoeveel hectaren reeds onder een bosbeheersplan vallen ? Tevens wordt er gesproken over bosgroeperingen. Graag vernam ik om welke oppervlakte het daarbij gaat.

De heer Jan Spaas : Tot nu toe zijn de beheersplannen vooral gemaakt voor particuliere bossen. Op het ogenblik gaat het om een oppervlakte van meer dan 10.000 hectare. Voor de openbare bossen bestaat er wel een kapregeling, maar nog geen beheersplan. Het is de bedoeling om zeer gedetailleerde beheersplannen op te stellen, waarin sterk de nadruk wordt gelegd op de natuurbehoudsfunctie. In de uitgebreide beheersplannen voor particuliere boscijzenaars komen de verschillende functies zowel bij de doelstellingen als bij de richtlijnen expliciet tot uiting.

Vervolgens kom ik terug op de bosgroeperingen. Destijds hebben we een formule van bosgroepering uitgewerkt. Het ging om een tijdelijke vereniging die weinig succes had. In Nederland, waar op het vlak van de eigendomssituaties en de ruimtelijke spreiding van het bosdomein gelijkaardige toestanden bestaan, heeft men de formule van de coöperatieve bosgroepen uitgewerkt. Dit is wel een succes geworden. Op het ogenblik gaat het reeds om meer dan 100.000 hectare bos, in 9 grote bosgroepen. Binnen deze groepen die bijna uitsluitend met eigen middelen werken, komen de functies die betrekking hebben op het behoud van de natuurwaarde en de ontwikkeling ervan, alsmede de recreatieve functie, veel beter tot hun recht. Voor een recreatieve functie, moet men bijvoorbeeld over een bepaalde oppervlakte beschikken. Een wandelpad kan bijvoorbeeld niet zomaar ergens ten einde lopen. Voor de natuurbehoudsfunctie moet het eveneens om grote oppervlakten gaan.

Na de goedkeuring van dit decreet, zullen wij ons concentreren op de grote bosgroepen. Hierdoor zullen we beter kunnen inspelen op het beleid.

De heer Johan Malcorps : Ik heb twee vragen bij het advies van de Vlaamse Hoge Bosraad bij het ontwerpdecreet. U verwijst in uw tekst naar de Groene Hoofdstructuur en de langetermijnplanning bosbouw en naar de eenparig aangenomen adviezen van 19 januari 1993 en 10 november 1994. U zegt dat wat hierin principieel werd overeengekomen, nu wordt verlaten. Wat was dan het standpunt van de Vlaamse Hoge Bosraad ten aanzien van de Groene Hoofdstructuur ?

Ik denk inderdaad dat die langetermijnplanning bosbouw niet zomaar een vrijblijvende oefening mag zijn. Ze moet wel degelijk repercussies hebben. De nieuwe tellingen, die nu lopen in het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, moeten daarin worden verrekend. Ik verwijs bijvoorbeeld naar de doelstelling van 3000 hectare bos per jaar. In een eerste fase, tot het jaar 2000, wou men aan die 3000 hectare geraken. Daarna, tot het jaar 2010, wou men dan op die manier doorwerken aan 30.000 hectare bosuitbreiding. Dat zijn toch belangrijke doelstellingen.

Betekent dit dat u zich in dit verband min of meer voorbijgestoken voelt ? Betekent dit dat u zich niet langer echt terugvindt in wat nu voorligt ?

De heer Jan Spaas : Uit de adviezen van de Mina-Raad en de Hoge Bosraad blijkt zeer duidelijk dat ze nog steeds in nauw overleg samenwerken. Dit betekent natuurlijk niet automatisch dat de daar bereikte consensus altijd onmiddellijk werd vertaald in beleidsteksten of in voorstellen van decreet.

Hoe stonden wij van de bosbouw tegenover de Groene Hoofdstructuur ? Deze structuur werd aanvankelijk opgevat als een veel ruimer verband en een veel minder stringent beleid inzake kerngebieden, dan dat het uiteindelijk in de teksten is terechtgekomen. Dat is de basis van het probleem. De afdeling natuurbehoud had voor die kerngebieden natuurbehoud als zeer belangrijke functie naar voren geschoven. Het woord hoofdfunctie is daar een beetje onvoorzichtig ingeslopen, en vinden we trouwens ook niet meer terug in deze tekst.

In een klein land als België is het gevaarlijk om zo maar te zeggen : 125.000 hectare met als hoofdfunctie natuur. Zo eenvoudig is dat allemaal niet. Het verband waarin de Groene Hoofdstructuur aanvankelijk was voorgesteld, was aanvaardbaar voor bosbouw en natuurbehoud. De teksten die later werden opgesteld, waren te stringent. Ze waren niet realistisch, en dus ook niet toepasbaar. Dat was het probleem met de Groene Hoofdstructuur.

Uw tweede vraag ging over de bosuitbreiding. We leven in Vlaanderen met veel mensen op een kleine oppervlakte. We moeten elkaar de ruimte gunnen. We moeten dus zeer voorzichtig omspringen met het gebruik van de vrije ruimte. Precies daarom leggen we hier zo sterk de nadruk op het feit dat we moeten samenwerken met natuurbehoud. Bosbouw, met zijn 120.000 hectare, is een belangrijke drager van de natuurwaarden en van de huidige

natuurontwikkeling. In de bossen gaat het momenteel nog vooruit met de natuur.

In het kader van dit decreet moet de sector bosbouw een zeer belangrijke rol spelen. In verband met de uitbreiding moeten we de beslissingen goed afwegen, samen met landbouw en met natuurbehoud. Dit moet ruimtelijk inpasbaar zijn. De vele cijfers die worden voorgesteld, zijn veelal in de praktijk niet toepasbaar. Als ze willen, kunnen de sectoren samenwerken. Daar zijn genoeg voorbeelden van, de situatie in Noordoost-Limburg bewijst dat.

De heer Johan Malcorps : De discussie gaat nu niet meer over 30.000, maar wel over twee keer 10.000 hectare. De minister heeft dit al toegelicht : 10.000 hectare ecologische bossen en 10.000 hectare uitbreiding in agrarische gebieden. Mijn volgende vraag gaat specifiek over die 10.000 hectare ecologische bossen. Bent u van mening dat dit over nieuwe bossen moet gaan, of zou het eventueel kunnen volstaan als het over nieuwe bestemmingen gaat ?

De heer Jan Spaas : Ik denk dat het over nieuwe bossen kan gaan. Wanneer u de ruimtebalans beschouwt, schiet er – na aftrek van wonen, industrie, recreatie en overige – 987.000 hectare over, waarvan 750.000 hectare landbouw. Dan blijft er een saldo voor het groen van 237.000 hectare. Op dit ogenblik omvat dit 120.000 hectare effectief bos. Het is niet onrealistisch om te denken dat er in die 237.000 hectare ruimte is voor een uitbreiding van 120.000 naar 130.000 hectare. Ik antwoord zeer schematisch, want ik kan natuurlijk niet vertellen waar die zullen komen. Dat kan niemand. Ik vind het wel interessant dat men begint met afbakeningen en met de herschikking van de plannen van ruimtelijke ordening, dit om alles beter te situeren.

10.000 hectare bos in de landbouwgebieden is een ander probleem. De gewestelijke maatregelen zijn voldoende. Ze zouden zeer doeltreffend zijn voor bosuitbreiding in de landbouwomgeving, indien de federale maatregelen voor inkomenscompensatie hiermee in verhouding zouden staan. Deze is in België vastgesteld op vijf jaar. In Nederland is dit vijftien jaar voor tijdelijk bos en twintig jaar voor blijvend bos. Dat is een enorm verschil.

Men moet wel de context in ogenschouw nemen. In Nederland heeft men die bosuitbreidingen in Groningen, wat een gebied van akkerbouw is. Men kan die situatie niet zomaar vergelijken. Het zal hier niet zo eenvoudig zijn om aan bosuitbreiding te doen in agrarisch gebied, dit door de specifieke landbouwstructuur. We hebben hieraan een zeer

grondige studie gewijd. De landbouwstructuren zijn van die aard dat bosuitbreiding in de 750.000 hectare van de landbouwstructuur niet aangewezen is uit hoofde van de EG-verordening 2080/92. Ik beweer daarmee niet dat dit niet wenselijk is ; het zou maatschappelijk wel verantwoord kunnen zijn. Bedrijfseconomisch kunnen we als bosbouwers de landbouwers echter moeilijk verplichten te bebossen. Dat is de financiële realiteit.

BELGISCHE BOERENBOND

De heer Noël Devisch : Deze uitnodiging geeft ons de kans onze visie en bekommernissen te uiten over het decreet betreffende het natuurbehoud. Als grootste gebruikers van de bodem zijn we zeer betrokken bij dit ontwerp.

Bij wijze van inleiding wil ik opmerken dat we tevreden zijn over het forum dat onder impuls van de minister tot stand is gekomen. Dit is een overlegplatform voor het bespreken van alle raakpunten tussen natuur en landbouw en voor het formuleren van adviezen hierover aan de minister. Het is een expliciete procedure voor de delicate materie van de aankoop van landbouwgronden door natuurverenigingen. We wensen dat dit protocol na een jaar zal worden omgezet in een organieke regeling. Deze werkwijze zal leiden tot het opbouwen van een wederzijds vertrouwen tussen landbouw- en natuurverenigingen.

Mijn tweede onderwerp is het spanningsveld tussen ecologie en economie. Land- en tuinbouwers zijn in de eerste plaats ondernemers, die voor een veilige en kwalitatief hoogstaande voedselvoorziening moeten zorgen. Net als bij alle andere Europese landbouwers is er een behoefte aan rechtszekerheid en rechtsbescherming. Het eigendoms- en gebruiksrecht moeten voldoende aandacht krijgen van de Vlaamse wetgever. We aanvaarden dat er de noodzakelijke aandacht is voor milieukwaliteit en landschappen en willen daar ook actief aan meewerken.

De landbouwers willen echter ook zo weinig mogelijk worden gehinderd in hun economische activiteiten. Men moet dus omzichtig te werk gaan bij het uitvaardigen van reglementeringen. De landbouwers worden sinds het begin van de jaren negentig geconfronteerd met een waterval aan regels, die allemaal moeten worden verwerkt. De juridische draagkracht van land- en tuinbouwers kent echter grenzen. Kunt u zich als deskundige wetgevers voorstellen met welke moeilijkheden

land- en tuinbouwers geconfronteerd worden ? Alle wetten en regelgevingen die op hen afkomen, moeten ze verwerken, inclusief de wetgeving van de Europese Unie en van de federale overheid. De landbouwer moet dan op zijn bedrijf hiervan de synthese maken.

Mijn tweede punt komt erop neer dat ik pleit voor soberheid en eenvoud in de regelgeving.

Mijn derde punt betreft de ruimtelijke koppeling van het natuurbeleid. Bij de uitwerking van het Structuurplan Vlaanderen is van enorm belang hoe de relatie tussen natuur en landbouw in elkaar zit. De gebruikers van gronden hebben recht op duidelijkheid over de bestemming van hun gronden. Ze moeten investeren en zij moeten natuurlijk planmatig met deze gronden kunnen omgaan. Ik ben van oordeel dat de wetgeving van de sector moet zijn ingeschreven op de ruimtelijke planning. Het veelbesproken Mina-advies van 19 januari 1993 heeft hier reeds de nadruk op gelegd.

Een volgende punt is het principe van de standstill. Op basis van het wederkerigheidsidee kunnen wij als Boerenbond instemmen met de standstill van de bestaande natuurgebieden van het Vlaams Gewest, op voorwaarde dat de bestaande land- en tuinbouwactiviteiten ook buiten de agrarische gebieden hun kansen kunnen behouden. Naar mijn gevoel zit dit in het decreet vervat.

Ik zou ook willen pleiten voor overleg en coördinatie tussen de verschillende beleidsorganen. Het decreet begeeft zich ook op het terrein van de landschapszorg en de waterhuishouding. De behoefte aan coördinatie en overleg tussen de beleidsorganen en -instellingen op dit vlak is zeer belangrijk. Dit is zeker het geval voor de waterhuishouding. We pleiten voor proportionaliteit.

Ik ga nu in op de knelpunten van het decreet. We hebben een nota rondgedeeld, waar ik een paar punten uit zal lichten. Wij willen vooral rechtszekerheid. Dat hoeft niet tegen de doelstellingen van natuurbehoud en natuurlijk milieu in te druisen. De doelstellingen zijn op zich aanvaardbaar. Wij vinden dat de agrarische bedrijfsvoering niet mag worden beperkt door de algemene maatregelen in uitvoering van het decreet. Een uitzondering kan worden gemaakt voor de historische graslanden in bepaalde gebieden. Wij vinden ook dat de maatregelen voor de bestaande natuur moeten worden beperkt tot bescherming en instandhouding ervan, voorzover het andere gebieden betreft dan deze die ruimtelijk bestemd zijn voor natuur. De gebieden met agrarische grondkleur kunnen maar in het

GENO worden opgenomen na wijziging van het gewestplan, met compensatie in het kader van een ruiloperatie tussen natuur en landbouw.

Wat de landbouwexploitatie in GEN en GENO betreft, is het logisch dat het ontwerp van decreet naar het mestactieplan verwijst als het over bemestingsnormen gaat. Het is minder logisch als het over de aanwending van biociden gaat, want er wordt een vorm van retroactiviteit ingevoerd. Het zou overigens ook onlogisch zijn om het waterbeheer in het IVON in de verwevingsgebieden buiten de groene gebieden, de parkgebieden en de buffergebieden alleen af te stemmen op natuur. Zowel natuur als bos- en landbouw zijn immers evenwaardig. Een en ander moet dus ook op alle drie worden afgestemd.

Natuurreservaten kunnen in principe enkel worden aangewezen in gebieden bestemd voor natuur, eventueel met planologische ruil. Wat de erkenningscriteria voor natuurreservaten betreft, meen ik dat geen onderscheid moet worden gemaakt tussen de gebieden met agrarische grondkleur. Er zijn wel criteria opgenomen in het ontwerp van decreet.

De overheid moet ook voldoende bevoegdheden hebben om ontheffingen toe te staan op beheersplannen, rekening houdend met het bestaande gebruik van de gronden. Onteigeningen voor natuur kunnen alleen maar gebeuren voor gebieden die door de plannen van aanleg bestemd zijn voor natuur, conform de rechtspraak van de Raad van State.

Ten slotte heb ik in de nota een aantal elementen opgesomd die aantonen dat de land- en tuinbouwers meer rechtsbescherming nodig hebben. Ik denk aan het beroep bij vergunningsplicht, aan het biocidengebruik bij GEN en GENO, aan de aankoop van gronden, de vergoeding van de schade door beschermde diersoorten en de appreciatievrijheid van de rechter bij vordering tot herstelmaatregelen.

De voorzitter had mij ook twee voorstellen van decreet overgemaakt: een voorstel van mevrouw Dua over wijziging van het bosdecreet en een voorstel van de heer Sauwens over de regionale landschappen. Ik wil enkele kanttekeningen maken bij deze interessante voorstellen. Aan mevrouw Dua moet ik zeggen dat de betoelaging van aanplanting met houtachtige gewassen – de verordening 2080/92 waar de heer Spaas het al over had – al is geregeld in een besluit van de Vlaamse regering op basis van het programmadecreet van juni

vorig jaar. Die aanplantingen mogen niet onder het toepassingsgebied van het bosdecreet vallen. Ze maken integraal deel uit van de landbouwactiviteiten. Het is dan ook logisch dat de bevoegde overheid voor landbouw hierover medezeggenschap blijft behouden. Dit is een zeker rotatiesysteem. Vroeger zou men dat het drieslagstelsel hebben genoemd, waarbij men braak legt en houtachtige producten produceert, maar dat is geen bosbouw in de echte betekenis van het woord.

Bebossing van landbouwgronden ligt buitengewoon gevoelig bij de land- en tuinbouwers. Ik vraag heel uitdrukkelijk dat de overheid heel omzichtig zou tewerk gaan en de aantasting van de agrarische structuur zou vermijden.

Ik ben het eens met de heer Sauwens dat er een gebrek is aan afstemming van wetgevingen in de open ruimte. Die coördinatie moet mijns inziens gebeuren in het kader van de ruimtelijke ordening. Ik geloof niet dat bijkomend advies over vergunningen per regionaal landschap nodig is. Dit zou mijns inziens tot overregulering leiden. Deze materie wordt in feite ook al geregeld door artikel 54 van het ontwerpdecreet. Dit artikel is tot stand gekomen na discussies tussen en in overleg met de landbouwsector en de milieuverenigingen.

Mijnheer de voorzitter, gisteren hebben we het ontwerp besproken in de Bondsraad van de Boerenbond. De leden hebben hun bezorgdheid geuit over de exploitatievrijheid in alle agrarische gebieden. Voor ons is dit erg belangrijk, omdat wij van de landbouw leven. Er bestaat ook bezorgdheid over de uniforme uitwerking van beheersovereenkomsten. Het is erg onduidelijk en dat maakt het ons erg moeilijk om te voorspellen hoe deze overeenkomsten er zullen uitzien op gewestelijk, provinciaal en lokaal niveau. We wensen dat er een uniforme structuur komt opdat we enige houvast zouden hebben.

Het decreet bevat een aantal positieve elementen, maar voor ons is het nog te vaag. Wij hopen dat de uitvoeringsbesluiten op een evenwichtige wijze het samengaan van landbouw en natuur zullen ondersteunen. Ik herhaal dat dit zeer belangrijk is voor de concurrentiekracht van land- en tuinbouw.

Mijnheer de voorzitter ik wil u vragen om bij aanpassing van de teksten soberheid, duidelijkheid en rechtszekerheid voor land- en tuinbouwers voor ogen te houden.

ALGEMEEN BOERENSYNDICAAT

De heer Camiel Adriaens : Als landbouworganisatie kanten wij ons zeker niet tegen een decreet inzake natuurbehoud. Wij zijn mensen van de basis en weten dat er zeer omzichtig met de natuur moet worden omgesprongen indien wij verder land- en tuinbouw willen bedrijven in Vlaanderen.

Wij stellen toch vast dat het juridisch instrumentarium dat in het ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu werd uitgewerkt, het evenwicht tussen de verschillende gebruikers van de open ruimte, zoals het werd voorgesteld in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, totaal ondermijnt. Aan de natuurfunctie in de open ruimte wordt een niet aanvaardbaar overwicht verschaft, in de eerste plaats ten koste van het agrarisch gebruik.

Ik zal mij beperken tot het geven van kritisch commentaar bij zeventien artikelen. Ik begin bij artikel 9. De decretale formulering van dit artikel is te algemeen en kan worden aangewend om de agrarische exploitatie over het gehele grondgebied in Vlaanderen te beperken, zie ook artikel 8 van het ontwerp van decreet. De formulering dat er geen erfdienstbaarheden in absolute zin mogen worden vastgelegd, is een onvatbare juridische omschrijving. Wat is de juridische betekenis van de woorden "in absolute zin" ? De beperkingen die aan de landbouw kunnen worden opgelegd zijn niet expliciet, doch enkel exemplarisch. De keuze van het woord "zoals" hoort niet thuis in een wetgevende tekst.

Het historisch grasland valt volledig onder dit artikel. De landbouwer heeft er derhalve geen beslissingsrecht meer over en de Vlaamse overheid kan hierover maatregelen afkondigen voor heel Vlaanderen, bijvoorbeeld om het scheuren van weiden te verbieden.

Bij artikel 11 stipuleert het ontwerp van decreet dat het natuurbeleidsplan een aantal deelplannen bevat. Een van die deelplannen bevat de nadere uitwerking van het gebiedsgericht beleid, dat wordt ingebracht in het kader van het ruimtelijk beleid. Daar waar het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen naar een evenwichtig ruimtegebruik streeft, stipuleert artikel 11 dat het deelplan ook in gebieden buiten het VEN en het IVON acties kan opzetten ter bevordering van onder andere groen- en bosgebieden, conform de geldende plannen van aanleg. Wat die acties precies inhouden wordt echter niet geformuleerd.

Volgens de formulering van artikel 13 is de Vlaamse regering bevoegd om alle nodige maatregelen te nemen voor het natuurbehoud, ongeacht de stedenbouwkundige bestemming van het betrokken gebied. Deze interpretatie werd bevestigd in het advies van de Raad van State. Het is voor het Algemeen Boerensyndicaat (ABS) onaanvaardbaar dat de Vlaamse regering maatregelen van gelijk welk aard kan treffen, ook in agrarisch gebied, in functie van het natuurbehoud. Extreem gesteld krijgt de Vlaamse regering hierdoor een decretale basis om de gehele agrarische bedrijfsvoering te bepalen.

Het is tevens onaanvaardbaar dat de in paragraaf 1 bepaalde maatregelen het uitvoeren van bepaalde activiteiten kunnen verbieden of aan voorwaarden kunnen onderwerpen. Het afhankelijk maken van een bijkomende vergunning druist in tegen het bestaande vergunningenbeleid en de daarmee gepaard gaande rechtszekerheid. In feite komt het er op neer dat een soort natuurvergunning supplementair kan worden opgelegd. Dit is uiteraard in de eerste plaats bedoeld om de bestaande agrarische bedrijfsvoering te beperken.

Het realiseren van een oppervlakte van 125.000 hectare binnen een periode van 5 jaar voor het VEN, alsmede het realiseren van 150.000 hectare als IVON, zal door het korte tijdsbestek een polarisatie tussen natuur en landbouw in de hand werken. Tevens zal het weerstand oproepen tegen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen omdat de ruimtebalans wordt aangetast. Er werd immers duidelijk gesteld dat binnen de GEN en GENO's het bosgebied een onbelangrijke plaats inneemt. De 275.000 hectare, nu 112.000 hectare reserveert en natuur en 34.000 hectare overig groen – samen 146.000 hectare – zullen moeten toenemen met 129.000 hectare. Deze uitbreiding willen realiseren binnen een tijdspanne van 5 jaar is om moeilijkheden vragen.

Wij stellen ons de vraag of de Vlaamse regering de bevoegdheid van de Polders en Wateringen wil uithollen. Die instanties zijn toch gedurende zeer veel jaren van groot nut geweest en hebben blijk gegeven van streekkennis. Het zijn mensen van ter plaatse, die vergroeid zijn met natuur en streek. Is dit zomaar te vervangen ? Tevens duidt de formulering van artikel 18 erop dat de waterhuishouding gevolgen zal hebben voor de gebieden buiten het VEN, doch niet disproportioneel. De essentie is echter te weten tegenover wat dit disproportioneel zal zijn. De inhoud van artikel 18 wijst erop dat men de drainage van het agrarisch gebied wil tegengaan en daardoor de exploitatie van de landbouwgronden in het gedrang brengt.

Wij kunnen niet aanvaarden dat valleigebieden, agrarische gebieden met ecologisch belang en agrarische gebieden met bijzondere waarde als GENO kunnen worden aangeduid. De agrarische bestemming en de primaire functie van de landbouw worden daardoor fundamenteel aangetast.

De Vlaamse Administratie voor Land- en Tuinbouw – de ALT – dient niet enkel advies uit te brengen voor de andere gebieden dan groen-, park-, buffer- en bosgebieden waar beroepslandbouw aanwezig is. In de zopas genoemde gebieden is immers ook beroepslandbouw aanwezig. Daarom stelt het ABS voor dat bij de afbakening van een GEN of GENO de ALT steeds een advies zou moeten geven.

In artikel 21 wordt gesproken over beroepslandbouw. In het kader van de Europese landbouwpolitiek stellen we vast dat een deel van de landbouwers zullen overgaan tot een semi-professionele bedrijfsvoering omdat de opbrengst onvoldoende is om een paritair inkomen te bereiken. Daarom is het van belang om beroepslandbouw te vervangen door landbouw. Door het invoeren van de notie beroepslandbouw maakt de Vlaamse overheid immers een niet toelaatbaar onderscheid tussen landbouwers in hoofdberoep en bijberoep in het kader van de Europese wetgeving.

Uit intellectuele eerlijkheid dient de Vlaamse regering het ontwerp van het afbakeningsplan vast te stellen na beoordeling van de sociaal-economische gevolgen. Milieu bestaat niet op zich. De realisatie van milieudoelstellingen kan enkel worden behaald, indien daarvoor de noodzakelijke financiële middelen aanwezig zijn. Het zou echter getuigen van realiteitszin en behoorlijk bestuur om de sociaal-economische gevolgen vooraf in te schatten. Indien blijkt dat een milieudoelstelling wordt betracht die onvoorstelbare sociale gevolgen heeft, kan men een harde reactie verwachten van de getroffen groepen, waardoor de milieudoelstelling enorme vertraging kan oplopen of zelfs wordt afgevoerd.

Aangezien in de gebieden die zullen worden aangeduid als GEN landbouwexploitaties gelegen zijn, is het verbod biociden te gebruiken in bepaalde gevallen, aangeduid door de Vlaamse regering, de vegetatie te wijzigen, het reliëf te wijzigen, werkzaamheden uit te voeren die het grondwaterpeil verlagen of de bestaande ont- of afwatering versterken en de structuur van de waterlopen te wijzigen een zeer diepgaande ingreep op de bedrijfsvoering. Wij stellen voor in deze GEN-gebieden de bestaande landbouwexploitaties op te nemen in een te noemen vrijwaringszone voor de landbouw

waarop deze verbodsbepalingen niet van toepassing zijn. Anders zullen een groot aantal bedrijven in zeer zware moeilijkheden komen.

Voor wat betreft de aan te duiden GENO-gebieden verwijzen wij naar de kritiek die werd geformuleerd aangaande artikel 25.

De mogelijke opname van de landschappelijke waardevolle gebieden in IVON zal de structuur van de landbouw in Vlaanderen ingrijpend wijzigen. Ook de doelstelling het IVON te realiseren over een oppervlakte van 150.000 hectare gaat verder dan in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen werd vooropgesteld. Daar werd immers 750.000 hectare bruto-oppervlakte voor de landbouw gereserveerd. Door het IVON te realiseren over een oppervlakte van dergelijke omvang, kan de landbouw onmogelijk een primaire functie hebben in het grootste deel van het agrarisch gebied. Immers de doelstelling om het principe van de standstill in te bouwen betreffende de kwaliteit en kwantiteit van de natuur, wordt vrij geïnterpreteerd. De natuurfunctie wordt binnen het agrarisch gebied uitgebreid. Dit blijkt immers uit de bedoeling om ook binnen het IVON de structuur van de waterlopen te bepalen, de waterhuishouding te herstellen en maatregelen te nemen betreffende bodem en reliëf van de gronden binnen het agrarisch gebied.

Het ABS stelt vast dat in artikel 28, dat de activiteiten binnen de natuurverbingsgebieden regelt, de doelstelling van artikel 27 van het decreet expliciet herhaald wordt. In paragraaf 1, derde punt lezen wij dat de overheid dient zorg te dragen voor een aantal punten. De overheid moet het risico van verdroging en van aantasting van reliëf en bodem tegengaan en het herstellen zonder dat dit disproportionele gevolgen heeft voor de omliggende gebieden.

We hebben er reeds op gewezen dat het woord disproportionele niet bruikbaar is in legistische teksten. Immers, welke instantie bepaalt of de gevolgen buiten verhouding staan? Tot welke instantie dient de landbouwer zich te wenden indien hij overtuigd is dat de gevolgen voor zijn gronden toch buiten verhouding zijn? Dient de betrokken landbouwer zich steeds te richten tot de minister bevoegd voor leefmilieu, opdrachtgever van de activiteiten en derhalve rechter en partij, of tot de burgerlijke rechtbank? Artikel 28 plaatst de landbouwer in een zeer zwakke positie en levert hem over aan de appreciatie van de administratie.

Ook het feit dat in het kader van IVON verwezen wordt naar hoofdstuk IV, artikel 13, zijnde het opleggen van een vergunning, is niet aanvaardbaar.

Het volgende punt gaat over artikel 29. Alhoewel de tekst vermeldt dat ten aanzien van eigenaars en grondgebruikers slechts stimulerende maatregelen kunnen worden gebruikt, wordt met betrekking tot de natuurverbindingsgebieden expliciet verwezen naar artikel 13. Uiteraard zullen ook in natuurverbindingsgebieden landbouwexploitaties geheel of gedeeltelijk aanwezig zijn en daarvan de negatieve gevolgen dienen te ondergaan.

Artikel 33, tweede lid, stipuleert dat een eigenaar of beheerder aan de Vlaamse overheid kan vragen dat zijn goed erkend wordt als natuurreservaat. Uiteraard heeft dit verregaande gevolgen voor de daarin gelegen landbouwgronden die in pacht zijn. Aangezien er door het erkennen als natuurreservaat bijkomende verplichtingen aan de bedrijfsvoering worden opgelegd, vraagt het ABS dat de pachter of gebruiker eveneens zijn instemming moet geven bij het kwalificeren van een gebied als erkend natuurreservaat. Immers artikel 1719 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de verpachter verplicht is het rustig genot van het verpachte goed te verlenen, zolang de pacht duurt. Het erkennen als natuurreservaat op verzoek van de eigenaar is een schending van bovenstaand artikel en tevens van de pachtwet.

Het volgende punt gaat over artikel 36. De Vlaamse regering wenst in agrarische gebieden en in de landschappelijke waardevolle agrarische gebieden natuurreservaten te erkennen. Dit is onaanvaardbaar voor de landbouw in deze gebieden. Het ondermijnt alweer het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het gaat regelrecht in tegen de geldende bestemming van het gebied volgens artikel 36, paragraaf 2. Tevens is het volgens het ontwerp van decreet mogelijk in valleigebieden, agrarische gebieden met ecologisch belang of agrarische gebieden met bijzondere waarde erkende natuurreservaten te creëren. Gelet op de grote oppervlakte waarover men het hier heeft en uiteraard gelet op de hoger vermelde argumenten, is dergelijke erkenning voor het ABS niet aanvaardbaar.

De Vlaamse regering behoudt zich een recht van voorkoop voor, voor gronden die gelegen zijn in het Vlaams Ecologisch Netwerk. In artikel 37, paragraaf 1, derde lid wordt gestipuleerd dat dit recht geen afbreuk doet aan de op het ogenblik van het van kracht worden van het decreet bestaande regelingen inzake het recht van voorkoop, die steeds voorrang hebben. Hier wordt in de

eerste plaats het recht van voorkoop van de pachter bedoeld. De pachter kan afzien van zijn recht van voorkoop als hij bijvoorbeeld geen opvolger heeft. Daardoor krijgt de Vlaamse regering de mogelijkheid landbouwgrond te verwerven voor een natuurfunctie.

Het ABS vraagt dat de overheid slechts dan een recht van voorkoop zou kunnen uitoefenen, indien de verpachte landbouwgrond niet wordt gekocht door de zittende pachter en geen enkele andere landbouwer een bod heeft gedaan. Het recht van voorkoop van de Vlaamse regering zou derhalve op de derde plaats komen.

De heer Martin Lamouris : De eigenaar van een onroerend goed gelegen in een GEN of GENO kan van het Vlaamse gewest de verwerving eisen indien hij aantoonst dat de waardevermindering van zijn goed ernstig is ofwel dat de leefbaarheid van de bestaande legale bedrijfsvoering in het gedrang komt.

Het ABS merkt op dat aan de eigenaar een bewijslast wordt opgelegd die in andere onteigeningsprocedures niet bestaat. Het feit alleen in een GEN of GENO opgenomen te zijn, zou voldoende moeten zijn om de verwerving te vragen.

Tevens dient de verwerving erkend te worden als een onteigening en dienen derhalve de regels van de voorafgaande en billijke schadevergoeding gerespecteerd te worden. Dit impliceert tevens het uitbetalen van de wederbeleggingsvergoeding. Het feit dat in het ontwerp staat dat de Vlaamse overheid de wijze van berekening van het bedrag van vergoeding bepaalt waarop de eigenaar recht heeft, wijkt af van het gemeen recht.

Hoewel de gewestregering een eigen toegewezen bevoegdheid heeft inzake onteigeningen ten algemene nutte in de gevallen en volgens de modaliteiten bepaald in het decreet, dient ze de bij de wet vastgestelde gerechtelijke procedures, alsmede het principe van billijke en voorafgaande schadeloosstelling, te volgen. Het zijn immers die bepalingen die de onteigeningswetgeving vormen.

Overeenkomstig het standpunt van het Arbitragehof van 1993 is het verplicht verwerven van een onroerend goed gelijk te stellen met een onteigening.

In het kader van het mestactieplan kan een betrokken landbouwer de overheid vragen om onteigend te worden in bepaalde gebieden ; dat is de gedwongen aankoopprocedure. Bij de berekening van de

vergoeding maakt men gebruik van de oude wetgeving. De Vlaamse overheid blijft in gebreke om de nieuwe besluitvorming die werd voorgesteld door de stuurgroep in een effectief besluit te gieten. De landbouwsector is bevreesd dat men niet langer zal erkennen dat een gedwongen verkoop door de landbouwer als een onteigening moet worden beschouwd.

Ik verwijs naar de motivering van het opperste rechtscollege. Het Arbitragehof verwijst naar de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen en zegt : de wetgever zal aldus kunnen oordelen dat het wenselijk was dat voor de beschermde landschappen van het beginsel van de niet-vergoeding werd afgeweken, omdat de ermee gepaard gaande reglementering van het gebruik van het eigendom meestal zo verreichend is dat zij kan worden aanzien als een de facto onteigening. Zowel het Arbitragehof als de burgerlijke rechtbanken besluiten dat de onteigeningswetgeving daarop integraal van toepassing is.

De heer Camiel Adriaens : In artikel 44 , paragraaf 1 wordt alweer gewezen op de gesubsidieerde aankoop van gronden in agrarische gebieden door terreinbeherende natuurverenigingen. Het ABS verwijst naar de reeds hoger vermelde bezwaren tegen aankoop van landbouwgronden gelegen buiten het VEN door de overheid of door natuurverenigingen. Tot zo een aankoop zou enkel kunnen worden overgegaan, indien geen enkele andere landbouwer de grond wenst aan te kopen volgens de prijzen eigen aan dit gebied. Vergelijkingspunten kan men bekomen via de dienst der registratie en door tussenkomst van het aankoopcomité.

Het is onaanvaardbaar dat de Vlaamse regering in het kader van natuurinrichting overgaat tot het opleggen van erfdienstbaarheden, ook als dat tijdelijk is. Ofwel dienen de erfdienstbaarheden van die aard te zijn dat zij de normale landbouwexploitatie niet schaden, ofwel dient de Vlaamse regering de decretale basis te hebben om deze erfdienstbaarheden financieel te vergoeden. Ik verwijs hierbij naar artikel 47, paragraaf 2, 6°.

Het ABS aanvaardt onder geen beding dat de Vlaamse regering in een natuurinrichtingsproject verdere regels kan opleggen voor de bedrijfsverplaatsing. Door aan de Vlaamse regering deze bevoegdheid te geven, wordt daadwerkelijk ingegrepen in het eigendoms- en exploitatierecht van de landbouwer.

Het ABS kan evenmin aanvaarden dat de Vlaamse regering overal maatregelen kan nemen die

betrekking hebben op alle ontwikkelingsvormen van organismen met het oog op bescherming. Deze maatregel laat de Vlaamse regering toe over het hele Vlaamse gebied maatregelen op te leggen die de normale landbouwexploitatie grondig aantasten.

Via het ontwerp van decreet betreffende het natuurbewoud en het natuurlijk milieu wordt de Groene Hoofdstructuur de facto gerealiseerd. Hoewel er geen duidelijke afbakening is zoals bij de Groene Hoofdstructuur wordt toch een oppervlakte van 275.000 ha decretaal vastgelegd en afgebakend binnen de vijf jaar.

De Vlaamse wetgever geeft aan de Vlaamse regering teveel vrijheid om via besluiten een zeer ingrijpend milieubeleid te voeren dat in grote mate de landbouwactiviteit zal beperken. De maatregelen van de Vlaamse regering doen vermoeden dat een juridisch instrumentarium wordt opgesteld om de agrarische functie uit te hollen. Daarom stelt het ABS voor dat agrarische vrijwaringszones worden uitgetekend waarbinnen de agrarische functie primeert en een normale landbouwactiviteit kan plaatsvinden. Ook in het GEN en GENO dienen vrijwaringszones opgenomen te worden.

De verplichte verwerving van gronden door de Vlaamse overheid dient beschouwd te worden als een onteigening en beschermd te worden door de grondwettelijke en wettelijke bepalingen. Het ABS vreest dat het huidig ontwerp aanleiding zal geven tot polarisatie tussen natuur en landbouw. Een herziening van het ontwerp, rekening houdend met onze opmerkingen, kan bijdragen tot een meer realistisch decreet, want de uitvoering van het huidige ontwerp van decreet zal een financiële last op Vlaanderen leggen die na verloop van tijd onbetaalbaar zal zijn.

VLAAMS AGRARISCH CENTRUM

De heer Ignace Van de Walle : Gezien de beperkte spreektijd, ga ik me beperken tot enkele grote maatschappelijke beschouwingen. Ten eerste lijkt het ontwerpdecreet mij in aanvaring te komen met milieudoelstellingen van andere regelgevingen.

Ook de voedselveiligheid komt weer in het gedrang, vermits we de voedselbevoorrading van onze eigen bevolking nog meer dan in het verleden overlaten aan megasystemen en grote industriële landbouwbedrijven waarin de kwetsbaarheid van de kwaliteit van de voeding uitermate groot is.

Verder zorgt het decreet ervoor dat er nog een grotere vervreemding komt tussen de bevolking en de mensen die haar voeden.

Tot slot druist deze regelgeving ook in tegen de nieuwe trend in de ruimtelijke ordening om te komen tot een grotere verwevenheid.

In dit ontwerp van decreet wordt opnieuw, mits wijziging van enkele namen, in grote lijnen de Groene Hoofdstructuur van vroeger naar voren geschoven. Die Groene Hoofdstructuur heeft in landbouwmiddens heel wat tegenkating gekend. Het Vlaams Agrarisch Centrum heeft zich als boerenorganisatie in deze discussie steeds positief opgesteld en erop gewezen dat er ook voor de natuur de nodige aandacht moest zijn.

De Groene Hoofdstructuur die nu voorligt, houdt opnieuw geen rekening met dit positieve standpunt, maar gaat er integendeel vanuit dat de volle aandacht naar natuur moet gaan, en dat derhalve opnieuw een grote oppervlakte aan de landbouw moet worden onttrokken. Opnieuw worden een groot aantal mogelijkheden aangereikt om buiten de gewestplannen om agrarische gebieden als natuurreservaat te laten erkennen.

Het is bovendien bedenkelijk om dergelijke verregaande ingrepen in de toekomstige rechtszekerheid en rentabiliteit van landbouwbedrijven te laten goedkeuren in een decreet dat al snel, bij wijze van afkorting, de misleidende benaming decreet natuurbehoud zal meekrijgen.

Wij stellen ons bovendien vragen omtrent de Hoge Raad voor Natuurbehoud, die moet worden samengesteld uit zogenaamde deskundigen inzake natuur. Wanneer wij vaststellen dat de bepalingen van dit decreet van toepassing kunnen zijn op grote gedeelten van de gebieden met agrarische bestemming, dient deze Hoge Raad voor het grootste gedeelte te bestaan uit landbouwers. Zij vormen de overgrote meerderheid van bewoners, gebruikers, aangelanden, belanghebbenden in deze gebieden. Trouwens, bij wijze van boutade zou men kunnen stellen dat, als deze agrarische gebieden tot het natuurdomein behoren, boeren ook de natuurdeskundigen bij uitstek zijn.

Een ander mogelijk scenario is dat het decreet natuurbehoud dusdanig wordt gewijzigd dat de bepalingen ervan enkel van kracht zijn in die gebieden die volgens het gewestplan voor natuur voorbehouden zijn. In dit geval moet de Hoge Raad voor Natuurbehoud niet in meerderheid uit landbouwers bestaan. Hoe dan ook, in beide scena-

rio's dienen landbouwers wel degelijk over een ernstige vertegenwoordiging in de raad te beschikken.

Het is de bedoeling in Vlaanderen een Vlaams Ecologisch Netwerk op te zetten. Ecologie is slechts één element van een complementair duo: ecologie en economie. Het geheel vormt de duurzaamheid van ons oikos, ons huis, ons leefmilieu. Het een kan niet zonder het andere. Economie waarvan de logica zoek is, verstikt in zichzelf. Ecologie die de wetmatigheid van de economie aan haar laars lapt, verhongert.

Wie een Ecologisch Netwerk wil voor Vlaanderen, en tegelijkertijd wil dat dit netwerk duurzaam blijkt, zal er moeten voor zorgen dat dit een weefwerk wordt waarin leefbare boerenbedrijven hun plaats vinden en waar de economie voor voldoende draagkracht zorgt. Verantwoorde landbouwactiviteit in de gebieden zelf is de enige manier om het behoud van de huidige open ruimte en de natuurontwikkeling in die open ruimte concreet en praktisch haalbaar te maken.

De Vlaamse regering moet het kader scheppen waarin boeren opnieuw een plaats krijgen om als leefbaar grondgebonden bedrijf een inkomen te verwerven, om het landschap en dus ook de natuur te beheren overeenkomstig de behoeften van de gemeenschap. Hiervoor is een concentratie nodig van de verschillende beleidsverantwoordelijken die bevoegd zijn voor landbouw en milieu. Dit staat in schril contrast met een decreet voor het natuurbehoud dat er alleen maar toe zal leiden dat de afstand tussen boer en natuur nog groter wordt. Dit decreet zal als uiteindelijk resultaat hebben dat er aan het agrarische gebied zal worden geknabbeld om er, na aankoop, met subsidies een paar erkende reservaten van te maken.

Wij zijn voorstander van een harmonieus samenleven van boer, tuinder, natuur en landschap. Wij zijn dan ook tegenstander van een opdeling in reservaten. In beperkte mate kan dit uiteraard wel in de op het gewestplan daartoe bestemde gebieden. Het mag echter geen beleidslijn worden. Een duale structuur in zowel landbouw als natuur vormt geen basis voor een duurzame landbouw, een duurzame natuurontwikkeling en een duurzame samenleving. Vooraleer een zoveelste decreet het licht ziet waarin aan de landbouwers nieuwe verbodsbepalingen en verplichtingen worden opgelegd en waarbij ze uiteindelijk landbouwgrond verliezen, kan al naar de doelstelling worden toegewerkt door eindelijk eens te werken aan, ten eerste, een ernstige controle op en een juiste toepassing van het mestactie-

plan ; ten tweede aan de EG-Verordening 2078/92 betreffende milieumaatregelen in de landbouw en, ten derde, aan stimuli voor meer geïntegreerde, minder intensieve en meer leefbare landbouw.

Mijnheer de voorzitter, wij wensen hier ook even in te gaan op het voorstel van decreet van mevrouw Dua houdende wijziging van het bosdecreet.

De actieve beroepsbevolking in de land- en tuinbouw bedraagt 2 percent. Dit is beduidend lager dan het Europees gemiddelde. In een dichtbevolkte regio zoals Vlaanderen is de eerste behoefte voedsel. Door het gebrek aan landbouwoppervlakte wordt door een aantal bedrijven te intensief – dus milieuvriendelijk – gewerkt. Het is dan ook belangrijk alle middelen aan te wenden om de landbouwoppervlakte in onze regio uit te breiden. Als men onder meer in het kader van het mestactieplan zo sterk pleit voor grondgebonden productie, dan moet men ook de nodige ruimte aan de land- en tuinbouw voorbehouden.

Men moet kansen bieden om meer extensiever te gaan telen. Het voorstel van decreet van mevrouw Dua is naar ons gevoel een regelrechte kaakslag voor boeren en tuinders die, tegen de economische stroom in, pleiten voor een ander en meer milieuvriendelijk landbouwbeleid. Dit voorstel verplicht heel wat boeren en tuinders om de open ruimte te verdelen in agrarische industriegebieden enerzijds en in natuurreservaten anderzijds : aan de ene kant bossen, aan de andere kant niet-grondgebonden productie.

In het voorstel van decreet houdende wijziging van het bosdecreet staat vermeld dat eigenaars van landbouwgronden veelal de landbouwers zelf zijn. Dit is onjuist. Boeren en tuinders zijn voor slechts 32,4 percent eigenaar van de door hen gebruikte gronden. Het is dus niet ondenkbaar dat bosaanplantingen door de eigenaars tot opzeggingen zullen leiden en dat gronden, waarvan de pacht ten einde loopt, niet langer zullen worden verpacht.

Als de landbouwoverschotten de andere reden vormen om bossen te promoten, dan geldt dit alleen op basis van massaal ingevoerde grondstoffen, meestal uit gebieden waar nu al honger heerst. Als hiervoor landbouwgrond wordt opgeofferd, betekent dit nog meer transport van voedselgrondstoffen of -producten uit derde landen.

Met wat voorafgaat pleiten we niet voor het omzetten van bos in land- en tuinbouwgrond. We pleiten wel voor een correct beheer van de

bestaande bossen in de daartoe bestemde gebieden.

Bovendien is het dringend nodig dat inzake reservatenbeheer democratische controle mogelijk wordt. We hebben geen vierkante centimeter land- of tuinbouwgrond teveel, wel integendeel. Wat wij nodig hebben, is een landbouwbeleid dat meer boeren en tuinders dan nu het geval is op een sociaal verantwoorde manier inkomen laat verwerven. Ze moeten dit kunnen op een extensieve en milieuvriendelijkere wijze. Alleen dan kunnen ze voor betere producten, een beter milieu en een nog beter beheerd landschap zorgen. Wellicht zal men dan ook oog hebben voor kleinere landschapselementen en bosaanplanting.

Zolang echter niets fundamenteels wijzigt in het landbouwbeleid, is het ondenkbaar dat we inzake landbouwgronden ook maar iets kunnen prijsgeven. Wij zijn voorstander van een open ruimte waar landbouw en natuur samenleven en we zijn tegen een opdeling in reservaten.

Ik wens hier ook nog enkele beschouwingen te formuleren bij het voorstel van decreet dat werd ingediend door de heer Sauwens met betrekking tot de regionale landschappen.

Het decreet komt ons over als een lovenswaardig initiatief om de diverse reglementeringen op het vlak van vergunningen te coördineren en te zorgen voor een globale aanpak van de zorg voor de diverse vormen van historisch en cultureel patrimonium. Toch dienen hier enkele bedenkingen aan gekoppeld te worden.

Tot nu konden gebieden waar meer plattelandspatrimonium werd bewaard dan elders, een voorbeeldfunctie vervullen. Er is niet enkel nood aan een gecoördineerde, globale aanpak – waarin het thans voorliggende decreet voorziet –, maar evenzeer aan een plan om positief in te spelen op die mogelijke voorbeeldfunctie.

De positieve elementen die dit voorstel decreet vanuit maatschappelijk oogpunt aanbrengt, zullen niet kunnen verhinderen dat dit voor de aldaar gevestigde landbouwbedrijven bijkomende belemmeringen meebrengt, zonder dat daar rechtstreekse voordelen tegenover staan.

De vrees is niet denkbeeldig dat de bescherming van de regionale landschappen ook onterecht wordt aangewend in het afwijzen van vergunningsdossiers. De controle op willekeur is mijns inziens een zwak punt in het decreet.

Maar zelfs zonder willekeur zal het instellen van een bijkomende bescherming, zonder positieve stimulansen, averechts werken. Een afstraffing van het respectvol bewaren van het erfgoed zal elders leiden tot een versnelde vernietiging van waardevol patrimonium.

In de toelichting wordt erop gewezen dat de inwoners van de regionale landschappen geen museumboeren mogen worden. Nergens wordt echter duidelijk gemaakt hoe dit kan worden verhinderd. We moeten nogmaals wijzen op ons voorstel voor een globaal plan. Ik verwijs daartoe naar het decreet betreffende het natuurbewoud en het natuurlijk milieu. Een plan waarin de bescherming – niet alleen van het leefmilieu en het natuurlijk patrimonium, maar ook van het agricultureel erfgoed en van de cultuurlandschappen – leefbaar wordt en – waarom niet ? – ook loont.

De heer Johan Malcorps : Na de diverse pleidooien, met uitzondering van de laatste spreker van het Vlaams Agrarisch Centrum, krijg ik indruk dat er in landbouwmiddens eigenlijk weinig steun is voor het IVON of voor het principe van de verweving. Mijn mening wordt versterkt door wat ik de jongste tijd heb gelezen in Boer en Tuinder. Daarin stond dat het IVON eigenlijk niet nodig is. Ik citeer letterlijk : natuurverwevingsgebieden, natuurverbindingsgebieden, samengebracht in het IVON, zouden eigenlijk best geschrapt kunnen worden. Einde citaat. Mijns inziens is dit nochtans een van de belangrijke uitgangspunten van dit decreet. Mijnheer Van de Walle, u wees er net nog op dat er geen aparte zones mogen komen, dat we alles niet uit mekaar mogen trekken. Daar ben ik het zonder meer mee eens. Dat kan niet de bedoeling zijn van het voorstel van decreet van mevrouw Dua.

Bedoeling van het ontwerp is om nu in het IVON voor 150.000 hectare aan verweving te doen en te zoeken naar een nevenschikking van functies zodat men tot een samenwerking komt van de diverse betrokkenen. Maar de sprekers hebben duidelijk kritiek geuit op de artikelen 27, 28, 13, kortom, op alles wat over verweving gaat. De verweving is nochtans niet vijandig bedoeld ten aanzien van de landbouw. Ik heb hier de indruk dat het principe van verweving niet wordt aanvaard. Dat is dus in tegenspraak met wat men aan de buitenwereld laat uitschijnen.

De heer Noël Devisch : We hebben duidelijk gezegd dat wij buiten de groengebieden streven naar een standstill van natuur. We zijn dus voor het behoud van natuurwaarden. Voorzover in het IVON alleen positieve, stimulerende maatregelen

worden opgenomen, is dat waarschijnlijk wel aanvaardbaar, maar voor ons kunnen er in het IVON geen beperkingen worden opgelegd aan de bestaande landbouw. Ik denk dat het belangrijk is dat we daar geen misverstand over laten bestaan. Aan de landbouwactiviteiten binnen de verwevingsgebieden kunnen geen beperkende maatregelen worden opgelegd, enkel stimulerende maatregelen.

De heer Johan Malcorps : Maatregelen in het kader van de beheersovereenkomsten bijvoorbeeld ?

De heer Noël Devisch : Dat is stimulerend, want dat is vrijwillig. Iedere boer heeft het recht om dat niet te doen. In die zin valt daarmee te leven. De opvolger van die boer moet daar ook kunnen op terugkomen, als hij een voor hem normale manier van bedrijfsvoering wil. De stimulerende maatregelen in het kader van het IVON moeten ook tijdelijk zijn. Ze moeten gebonden zijn aan de persoon die de keuze heeft gemaakt. Ze kunnen dus niet bindend zijn voor de volgende generatie. Onder die voorwaarden hebben we daar geen problemen mee. De vrijheid van de boer mag niet in het gedrang komen. Het is belangrijk dat er inzake de natuurverwevingsgebieden, die toch een grote oppervlakte in beslag nemen, geen beperkende maatregelen kunnen worden genomen. Dat betekent ook dat de keuze van de ene boer niet ten nadele van zijn buurman mag zijn. Ik denk hierbij aan waterhuishouding, iets waarmee we goed moeten uitkijken. Het waterpeil verhogen voor één perceel, kan niet. Dat heeft een invloed op de naburige percelen. Het gaat in die zin om een vrij delicaat evenwicht.

De heer Luk Joly : Artikel 28 ziet de zaken nogal ruim. In het IVON ziet men het beheer van de waterhuishouding zowel in de gebieden bestemd voor natuur als erbuiten als overheidsbeleid. Dat begrijpen we niet goed. Hetzelfde zien we bij de stimulerende maatregelen. Daar voorziet men in beheersovereenkomsten zowel binnen als buiten gebieden bestemd voor natuur. We gaan akkoord met maatschappelijk waardevolle agrarische gebieden, maar ik denk dat het artikel niet evenwichtig is opgebouwd. Op het vlak van het overheidsbeleid is men zeer ruimdenkend inzake natuur. Dat begrijpen we volkomen waar het gebieden betreft die bestemd zijn voor de natuur, maar we hebben het moeilijk als het in dat verband om agrarische gebieden gaat.

De heer Johan Malcorps : Een heel moeilijk punt gaat over de natuurreservaten op agrarische gebieden. Het gaat om artikel 36, paragraaf 2, waarnaar

al is verwezen. Ik heb de indruk dat hierop op een overdreven manier wordt gereageerd. We hebben daarnet van de heer Roggeman gehoord dat het om ongeveer 10 percent zou gaan. Het gaat om ongeveer 40 hectare werkelijke aankopen door natuurverenigingen per jaar, maar men doet alsof heel het agrarische gebied bedreigd zou zijn. Het probleem wordt naar mijn mening nogal opgeklapt. Dat zal niet bijdragen tot de goede verstandhouding.

Mijnheer Devisch, u hebt gesteld dat voor u het overlegplatform landbouw-natuur het belangrijkste punt is. Ik heb in uw publicaties ook gelezen dat dat voor uw organisatie een breekpunt is. Ik lees hier letterlijk : voor de Boerenbond vormt de installatie van het overlegplatform een breekpunt. We hebben dan ook de indruk dat het feit dat we nu zo laat zijn met een en ander te maken heeft met het feit dat dit protocol eerst moest worden ondertekend. Dat was dan inderdaad echt een breekpunt, een punt dat u eerst ingewilligd wilde zien alvorens een aantal andere dingen mogelijk waren.

Daarnet stelde ik ook de vraag of dit niet een aantal functies van bestaande adviesorganen doorkruist. In eerste instantie heb ik het dan over de Mina-Raad. Dwingt u eigenlijk niet af dat er een bilateraal overleg in de plaats van een multilateraal overleg komt ? Men kan dan de vraag stellen of niet meerdere partijen daarbij moeten worden betrokken. In dat licht hoorden we daarstraks al de klachten uit de bosbouwsector. Dat zou ook ruimer kunnen worden bekeken en men zou er de sociale partners bij kunnen betrekken : zo hebben we het, wanneer het gaat over milieu en natuur, toch over een algemeen collectief belang. Men kan moeilijk beweren dat alleen landbouwers en alleen terreinbeherende verenigingen dat onder mekaar zouden kunnen regelen.

Ik zal nu even letterlijk citeren uit Boer en Tuinder van enkele maanden geleden : in dit kader zijn de verklaringen van Bruno Tobback in de krant De Morgen wel verontrustend. Wanneer Tobback-junior stelt dat onder de coalitiepartners terzake niets is afgesproken en bovendien voor de SP-fractie de Mina-Raad het enige officiële overlegorgaan blijft, dan roept dit toch wel een aantal vragen op. Deze verklaringen tonen nog maar eens duidelijk aan dat de oprichting van een dergelijk platform gekoppeld dient te worden aan het decreet. Einde citaat. Dit staat net onder de passage waarin wordt verklaard dat dit overlegplatform een duidelijk breekpunt vormt. Gun me enige achterdocht terzake : dat sterkt me in mijn overtuiging, zeker als ik

op het einde van de protocoltekst lees dat er binnen een jaar na evaluatie, maar niet daaraan gekoppeld, in elk geval ook een organieke regeling komt voor dat platform dat u in het begin van uw betoog als belangrijk punt naar voren schoof. Dit werd ondertekend door de diverse partijen. Graag een toelichting daarbij.

De heer Noël Devisch : Mijnheer de voorzitter, wij vinden dat overlegplatform zeer belangrijk. Waarover gaat het ? Het gaat over de raakpunten tussen landbouw en milieu. Het is derhalve normaal dat die twee partijen erbij betrokken zijn. U citeert uit het protocol. U hebt dan ook onze uitdrukkelijke verklaring gelezen dat dit op geen enkele wijze afbreuk doet aan bestaande adviesorganen. Deze organen kunnen hun werk doen. Persoonlijk denk ik – en mijns inziens was dat de mening van alle ondertekenende partijen – dat we een aantal problemen uit de weg kunnen ruimen door geregeld overleg te plegen. Met name inzake dat zeer gevoelige punt van de natuurreservaten, waaraan u ook aandacht besteedde, kunnen een aantal criteria op een objectieve wijze worden getoetst. In dat verband zullen we waarschijnlijk een aantal problemen uit de weg kunnen ruimen door onderling overleg. Als dat niet zo is, dan merken we het wel en dan zal de overheid – de bevoegde minister – na consultatie van de minister van Landbouw, de beslissing nemen. Ik begrijp dus niet hoe dit overleg in enige mate afbreuk zou kunnen doen aan andere zaken en hoe men daar iets negatiefs achter kan zoeken. Ik vind het een belangrijke stap van de twee geledingen, waarbinnen men toch af en toe eens een polarisatie aantreft, dat ze met elkaar overleg plegen over de raakpunten. Dan gaat het alleen over die punten waar landbouw, natuur en milieu met elkaar in aanraking komen, hetzij omdat de ene het gebied van de andere betreedt, hetzij omwille van gemeenschappelijke problemen.

Voorts kan de heer Tobback onmiskenbaar voor zichzelf opkomen. Daarbij hoeft ik dus geen commentaar te leveren. Ik ben toch enigszins verrast door uw kritiek. Ik dacht dat dit een positieve noot was, wat de reden vormt waarom we er zo sterk op hebben aangedrongen. Een tijd geleden hebben we hierover samen met de milieubewegingen, de vzw Natuurreservaten en minister Kelchtermans onderhandeld en we vonden dat dit overleg een belangrijk punt was vóór het decreet betreffende het natuurbehoud zou zijn goedgekeurd. Ik zie dus niet in hoe daaruit negatieve gevolgen zouden kunnen voortvloeien, alleen een aantal positieve. Het zal ook niet alles oplossen : in die zin moeten we elkaar niet al te optimistische beelden voorspiegelen. Een aantal conflictpunten kunnen wellicht

worden opgelost door overleg, alvorens de beslissing wordt genomen.

Het vestigen van natuurreservaten en de aankoop van gronden ligt buitengewoon moeilijk in de landbouw. Het door u aangehaalde argument – en de heer Roggeman heeft waarschijnlijk ook vermeld dat het om kleinere oppervlakten gaat – speelt aan beide kanten en biedt geen enkele garantie voor de toekomst. Ik was niet aanwezig bij de uiteenzetting, maar ik weet dat het aankopen van natuurreservaten in agrarische zones tot nu toe over beperkte oppervlakten ging : deze cijfers kloppen. Dat belet echter niet dat het in de toekomst over veel meer kan gaan. Daarom vind ik het toch wel belangrijk dat men daar een limiet op zet.

De heer Johan Malcorps : Ik denk dat niemand er iets op tegen kan hebben dat er op informele wijze overleg plaatsvindt tussen de betrokkenen, dat men tracht elkaar halfweg te ontmoeten inzake een aantal moeilijke punten. Dat is zeker niet ons probleem. Het probleem rijst vanaf het ogenblik dat men dit alles gaat formaliseren. Hier moeten we geen verstopperijtje spelen. We weten allen dat dit overleg niet zomaar vrijblijvend was ; dat er belangrijke punten werden besproken ; dat het totstandkomen van dit decreet via intense gesprekken is gebeurd ; dat er ook werd afgesproken de uitvoeringsbesluiten, de bemestingsnormen, de aankoop van natuurreservaten in agrarische gebieden, enzovoort, te bekijken. Wanneer men dit formaliseert en in een organieke vorm giet, dan is het zeker niet meer vrijblijvend. We moeten dan de vraag stellen of we bezig zijn een aantal bestaande multilateraal samengestelde raden en overlegsysteem te vervangen door instanties die eerder naar het corporatistische neigen. Wat is dan de volgende stap ? Misschien een apart overleg tussen milieubeweging en de chloorchemie-sector. Zo kan men nog allerlei zaken bedenken. Mijns inziens beschikken we over ruim samengestelde raden, zoals de SERV en de Mina-Raad, waar alle betrokkenen aan de orde kunnen komen en waar vaak unanimitéit wordt bereikt, ook met landbouw-, milieu-, sociale partners, enzovoort. En dan heb ik het nog niet over het feit dat ook in dit parlement en deze commissie een aantal belangrijke discussies zouden moeten worden gevoerd, binnen een ruim tijdsbestek. De huidige gang van zaken bemoeilijkt dit evenwel. Ik wilde die algemene problematiek even schetsen.

De heer Noël Devisch : Ik zou een direct overleg tussen de betrokken partijen niet onmiddellijk corporatistisch noemen. Ik vind het gewoon een efficiënte vorm van overleg. Het is inderdaad helemaal niet de bedoeling om vrijblijvend met elkaar te

praten, maar wel om oplossingen te zoeken. Het is dan ook normaal dat het overleg gestructureerd is. Het kan een aantal paden effenen voor verder overleg. Het is mijns inziens ook niet uitgesloten dat zo'n overleg in de toekomst moet worden uitgebreid in die zin dat er misschien andere partijen bij kunnen worden betrokken.

Minister Theo Kelchtermans : Niet alleen hetgeen de heer Devisch zonet heeft gezegd, is heel belangrijk, maar ook de geest die aan de oorsprong ligt van het Forum Landbouw-Natuur. Gedurende een jaar zal men bij wijze van experiment onderzoeken wat de mogelijkheden zijn en of het experiment al dan niet kan worden verruimd. In het kader van het algemeen milieubeleid krijgen we enthousiaste reacties op de milieubeleidsovereenkomsten. De diverse sectoren en de overheid proberen te komen tot een kader waarbinnen ze vrijwillig een aantal engagementen kunnen aangaan. Dat kader wordt heel duidelijk aangegeven. Als ze in gebreke blijven, vallen ze terug op een soort van dwingende bepaling. Eigenlijk zit dit Forum helemaal op dezelfde golflengte. Indien de partners na een jaar onder meer vaststellen dat er inhoudelijk nog bijsturing nodig is en dat er een betere definitie en omschrijving van de te bespreken punten en van de procedures moet worden uitgewerkt, kan men dat perfect als een soort van milieubeleidsovereenkomst tussen de sectoren en de overheid beschouwen. Dit past dus helemaal in de globale filosofie van het milieubeleid, zoals we dat trouwens in talrijke andere gevallen ook als voorbeeld stellen.

De voorzitter : Ik heb nog een vraag voor de vertegenwoordigers van de landbouwsector. Uit de uiteenzettingen van de vertegenwoordigers van de natuursector begrijp ik dat dit ontwerp van decreet het resultaat is van een bijzonder moeilijke evenwichtsoefening. Ze beweerden onomwonden dat ze zich erachter konden scharen op voorwaarde dat er niet veel meer aan zou worden gewijzigd. In zijn algemene toelichting werd de minister al eens verleid tot de uitspraak dat het decreet uiteindelijk kan rekenen op een breed maatschappelijk draagvlak en dat het bijgevolg een voldragen decreet is. De nota's die ik hier vandaag zie, zijn wel wat scherper van inhoud. Ik zou graag aan de drie partijen die hier namens de landbouwsector aanwezig zijn, willen vragen of ze bij wijze van slotconclusie een visie willen geven over hoe het nu verder moet. Is er nu inderdaad een evenwicht of moet men proberen alsnog een aantal zaken bij te sturen ? Ik zou een globale appreciatie willen vragen met het oog op duidelijkheid. De parlementaire besprekingen staan immers voor de deur. Het is de opdracht van dit parlement om het decreet

inhoudelijk te bespreken en te verwerken of te bewerken.

De heer Noël Devisch : Ik wil natuurlijk mijn inleiding niet herhalen, maar er zijn nog twee belangrijke aspecten die ik wil benadrukken. Eerst en vooral is er de koppeling van het decreet Natuurbehoud aan de ruimtelijke ordening. Dit is voor ons uitermate belangrijk. Het doet niets af aan de doelstellingen van het ontwerp van de minister. We zijn er zeker van dat dit in het kader van de natuurontwikkeling in GEN en GENO alleen maar kan nadat de ruimtelijke ordening in die zin is aangepast. Op die manier is het heel duidelijk dat het Natuurdecreet binnen het kader van de gewestplannen wordt toegepast. Desnoods moeten de gewestplannen op voorhand, al dan niet door middel van een compensatie, worden aangepast, alvorens de toepassingen die in GEN en GENO zijn vooropgesteld, worden uitgevoerd.

Ten tweede vind ik dat de teksten meer rechtszekerheid moeten bieden voor de landbouwers. Een aantal formuleringen roepen bij ons echt vragen op zoals : hoe ver kan dit gaan, waar staat de landbouw en wat zijn de rechten van de landbouwer ? De heer Adriaens heeft een aantal voorbeelden aangehaald die duidelijk wijzen op het feit dat er te weinig rechtszekerheid is ingebouwd. Een grotere rechtszekerheid zou mijns inziens niet schadelijk zijn voor de doelstellingen zelf van het decreet. Kort samengevat moeten er dus een koppeling aan de ruimtelijke ordening en meer rechtszekerheid voor de landbouwers komen.

De heer Camiel Adriaens : Het is belangrijk dat de agrarische sector bereid is om tot een decreet te komen dat evenwichtig is voor alle partijen. Daarbij moeten zoveel mogelijk Vlaamse land- en tuinbouwers kunnen blijven werken in leefbare bedrijven. Om dit te bereiken is de rechtszekerheid, waarover de heer Devisch het reeds heeft gehad, essentieel. Door middel van dialoog kunnen we een resultaat bereiken dat bevredigend is voor alle partijen. Dit is echter onmogelijk als we telkens met getrokken zwaarden tegenover elkaar staan. Daarom wens ik de minister te feliciteren omdat hij het gespreksforum tot leven heeft geroepen.

De heer Ignace Van De Walle : We zijn ervan overtuigd dat dit decreet de aanzet is tot meer duale structuren. We zijn daartegen gekant. Duale structuren leiden immers tot nog verdere industrialisatie van de landbouw. Ik vind nergens terug hoe klein ons landbouwareaal is, uitgedrukt in procenten ten opzichte van andere landen. Dit kan niet alleen worden bekeken vanuit een vrij egoïstisch

standpunt van de landbouw, maar vooral vanuit een maatschappelijke bezorgdheid. We zijn er immers van overtuigd dat dit decreet in aanvaring komt met milieudoelstellingen. Zelf minder voedsel produceren betekent dat er opnieuw meer grondstoffen moeten worden aangevoerd. Dit is ook milieuvervuילend. Daardoor worden niet alleen de productie en de aanvoer, maar ook de distributie van de goederen nog verder vervreemd van de producenten zelf. Zo zijn er grote winkelcentra die meer dan 100.000 vierkante meter beslaan, en die voor 1 miljard kilometer extra vervoer zorgen. Op die manier kan dit decreet eerder worden beschouwd als een extra milieubelasting en niet als een milieumaatregel.

Er wordt vaak gezegd dat we met voedseloverschotten zitten. Er is enkel een voedseloverschot omdat we massaal invoeren. Dit betekent niet alleen extra vervoer en extra milieubelasting, maar ook een grotere afhankelijkheid van de grote wereldmegasystemen.

Wat de voedselkwaliteit betreft, kunnen we niet ontkennen dat die kan worden bereikt door middel van de gezinslandbouw. Ook dit heeft met het milieu te maken. In dit decreet merken we duidelijk de aanzet tot een duale structuur in de plaats van een toenadering. We vinden het, vanuit maatschappelijk standpunt, voldoende belangrijk om hiervoor te waarschuwen. In het algemeen ruimtelijk beleid is opnieuw meer een tendens tot meer verwevenheid merkbaar. Men zou bijvoorbeeld opnieuw dichter bij het werk, de winkel willen wonen om het vervoerselement te kunnen verminderen. In het kader van deze maatschappelijke trend en vanuit onze invalshoek als boerenvereniging in het belang van de boeren, moet er in dit decreet voor worden gepleit dat landbouw, in aangepaste vormen, overal mogelijk zou blijven.

Minister Theo Kelchtermans : In dit ontwerp van decreet is gestreefd naar een aantal evenwichten. Ik heb dan ook argumenten om deze evenwichten aan te tonen. Ik heb er eveneens voor gepleit dat het maatschappelijk draagvlak van dit decreet breed genoeg zou zijn. De hoorzittingen die we tot nu toe hebben gehad, waren bijzonder constructief. Als het evenwicht en het maatschappelijk draagvlak nog kan worden vergroot, dan mogen we die kans niet laten liggen.

De opdracht van het Instituut voor Natuurbehoud, waarvoor ik veel respect heb, bestaat erin een haarfijne analyse op te stellen, en zonder oog voor het compromis conclusies te formuleren. Het parlement heeft echter een andere taak. We moeten alle

beschikbare informatie bij elkaar zoeken. Bij de uitwerking van het ontwerp van decreet is dat erg grondig gebeurd. Ik ben blij dat dit ook hier is erkend. Daarop zullen we voortbouwen. Maar het parlement zal in de eerste plaats zelf voor die verbreding moeten zorgen.

VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ

De heer Paul Demeester : De VLM is blij met dit ontwerp, temeer omdat de medewerking van de VLM aan de uitvoering ervan is voorzien. In dat verband appreciëren we vooral dat we het vertrouwen hebben gekregen van de minister en van vele overlegfora. Op die manier wordt immers onze competentie als inrichters van het geheel van het buitengebied erkend.

De Vlaamse Landmaatschappij wordt betrokken bij natuurinrichting. Het ontwerp van decreet spreekt zich niet uit over de ruimtelijke of instrumentele verhouding tussen natuurinrichting, landinrichting en ruilverkaveling. Deze verhouding kan nevenschikkend zijn, of op de een of andere manier onderschikkend. Daarom is het nuttig dat we bij de verdere voorbereiding van de natuurinrichting worden betrokken, en dan met name voor de onderlinge afstemming van natuurinrichting, landinrichting en ruilverkaveling.

Voor natuurinrichting voorziet het ontwerp in verschillende uitvoeringsinstrumenten : kavelruil, infrastructuur- en kavelwerken, aanpassing van wegen en van het wegenpatroon, bewarende maatregelen, het tijdelijk opheffen van de bevoegdheden van administratieve overheden en openbare besturen, en het opleggen van tijdelijke erfdienstbaarheden, waterhuishoudingswerken, grondwerken, uitbouw van natuureducatieve voorzieningen en bedrijfsverplaatsing. Met deze uitvoeringsinstrumenten hebben wij heel wat ervaring. We denken dat men er goed aan heeft gedaan om die ook voor natuurdoeleinden te benutten.

Het ontwerp bepaalt ook dat de Vlaamse regering de Vlaamse Landmaatschappij kan machtigen om in haar naam, voor haar rekening en volgens haar voorwaarden het voorziene recht van voorkoop uit te oefenen. De doelstelling is anders dan bij de ruilverkaveling, en de beslissing over de opportuniteit van de mogelijke aankoop ligt bij de afdeling Natuur van de administratie van de Vlaamse Gemeenschap. Procedureel zijn er weinig verschillen met het recht van voorkoop in het kader van de ruilverkaveling. Ook in dat verband beschikken we

over ervaring inzake het uitoefenen van het recht van voorkoop. Op grond van die ervaring pleiten we ervoor om de betrokkenheid van de Vlaamse Landmaatschappij bij de uitoefening van het recht van voorkoop voor natuurdoeleinden eenduidig – en niet optioneel – in het decreet te verankeren. Ook menen we dat de termijnen waarbinnen de Vlaamse regering in geval van openbare verkoop over een aankoop dient te beslissen best worden afgestemd op de termijnen zoals die voorzien zijn in het geval van ruilverkaveling. Onze ervaring leert dat dertig dagen noodzakelijk zijn om geen kansen te missen ; de in het ontwerp voorziene periode van vijftien dagen is te kort.

We denken niet dat de wettelijke basis die in het ontwerp van decreet is voorzien voor de regionale landschappen problemen zal opleveren. De bepalingen over de regionale landschappen leggen de nadruk op de samenwerking tussen de verschillende bestuursniveaus en op het overleg tussen de betrokken doelgroepen. De landinrichting zoals ze decretaal is bepaald, steunt op de planvorming en ook op samenwerking, overleg en coördinatie. Het is daarom aangewezen om regionale landschappen als mogelijke deelprojecten in het kader van de landinrichting te voorzien. Een afstemming van de nog uit te vaardigen bepalingen voor de erkenning, de organisatie, de werking, de subsidiëring en de opheffing van de regionale landschappen op de landinrichtingswetgeving is daarbij wenselijk.

Dit ontwerp van decreet bevat nog andere aangelegenheden die raakvlakken vertonen met de activiteiten van de VLM. Zo wordt in de mogelijkheid voorzien om natuurbeheersovereenkomsten af te sluiten en om het eigendomsrecht, de pacht, de huur of het recht van gebruik van onroerende goederen voor redenen van natuurbehoud te ruilen. Ook wat dat betreft beschikken we over de nodige expertise.

In het kader van het mestbeleid is het duidelijk dat twee jaar geleden bij de besprekingen van het mestactieplan rekening werd gehouden met dit toekomstige decreet op het natuurbehoud. Zo is het nu mogelijk dat voor de bemestingsbepalingen in GEN en GENO wordt verwezen naar het mestdecreet waar voor de verschillende onderscheiden gebieden bemestingsbepalingen zijn opgenomen.

Zo wordt vanaf 1 januari 1998 elke vorm van bemesting verboden in natuurgebieden, bosgebieden en reservaatsgebieden, met uitzondering van bemesting door begrazing van twee grootvee-eenheden op jaarbasis. Een ontheffing van deze nulbemesting kan worden gegeven aan gezinsveeteeltbe-

drijven voor akkers en intensief grasland, voor zover zij de percelen in 1994 hebben aangegeven bij de Mestbank. Niet-gezinsveeteeltbedrijven krijgen deze ontheffing maar tot het jaar 2000. Deze ontheffingsbepalingen zullen tegen het einde van dit jaar worden uitgewerkt.

Om deze perceelsgebonden bemestingsbepalingen na te gaan, wordt immers door het Instituut voor Natuurbehoud, in samenwerking met de VLM, de Biologische Waarderingskaart (BWK) geactualiseerd. Deze kaart geeft een uniforme inventarisatie en evaluatie van het biologisch milieu, voornamelijk gebaseerd op basis van de vegetatie. Die kan af en toe wijzigen, aangezien de oudste kaartbladen van de BWK dateren van het eind van de jaren zeventig.

Met deze geactualiseerde BWK beschikt de Vlaamse overheid over de wetenschappelijke achtergrond om enerzijds de gebiedsgerichte bepalingen uit het mestdecreet en het decreet natuurbehoud uit te werken en anderzijds de belangrijkste onderdelen van het VEN en het IVON af te bakenen. Wij kunnen hiervoor de gegevens en de kennis uit onze projecten en onze technologische know-how, namelijk de geografische gegevensverwerking, ter beschikking stellen.

Ook voor het uitbetalen van vergoedingen aan landbouwers hebben wij de kennis in huis. Zo werd in 1996 aan meer dan 10.000 landbouwers een vergoeding voor opbrengstveranderingen tengevolge van de strengere bemestingsbepalingen volgens overeengekomen regels berekend en uitbetaald. De uitbetalingen van andere vergoedingen en/of het bepalen van beheersvergoedingen kunnen op een gelijkaardige manier verlopen.

Er is ook de koopplicht door het Vlaamse Gewest voor gronden in de GEN en GENO als eigenaars daarom vragen. Deze koopplicht vertoont raakvlakken met de koopplicht in het kader van de mestwetgeving. In het mestdecreet kunnen gezinsveeteeltbedrijven de verwerving eisen van de percelen die ze in 1994 in eigendom hadden op basis van de venale waarde. Het is aangewezen dat qua voorwaarden en procedure beide koopsystemen op elkaar worden afgestemd in het op te maken uitvoeringsbesluit.

Omdat de verschillende taken zoals ruilverkaveling, landinrichting, Mestbank, ondersteunend centrum GIS-Vlaanderen, samen met het voorstel voor natuurinrichting, ondergebracht zijn in één organisatie, wordt een evenwichtige inrichting van het buitengebied bevorderd. Dit komt ook het har-

monieus samengaan tussen landbouw en natuur ten goede.

De heer Johan Malcorps : Ik denk dat het logisch is te stellen dat de Vlaamse Landmaatschappij geschikt is om de meeste van die taken op te nemen.

Wat de natuurinrichting betreft, stel ik me wel de vraag of er voldoende mankracht en middelen ter beschikking staan. Zit een en ander bovendien wel vervat in de opdracht van de Vlaamse Landmaatschappij ? In het besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 1994 heeft men omwille van de follow-up van de mestproblematiek een wijziging doorgevoerd. Zou dit inzake de natuurinrichtingsprojecten ook niet moeten gebeuren ?

Er worden de jongste dagen ook discussies gevoerd over de – eventueel meer evenwichtige – samenstelling van de raad van bestuur van de Vlaamse Landmaatschappij, omdat men belangrijker taken op zich zou nemen. Ik hoop dat de raad van bestuur niet zal bestaan uit mensen die bepaalde specifieke groepen vertegenwoordigen.

De heer Paul Demeester : We hebben voldoende competentie in huis wat de natuurinrichting betreft. In het kader van de ruilverkaveling hebben we ons meer en meer ingelaten met de sector natuur. In samenwerking met het Instituut voor Natuurbehoud wordt dit aspect trouwens geformaliseerd en proberen we de inbreng van natuur inzake ruilverkaveling meetbaar te maken.

In de landinrichting is natuur een vast deeltema. Naast landschapsarchitecten werken er bij de VLM achttien biologen. Qua kennis doen zich dus geen problemen voor. De inhoud die men aan natuur moet geven bij de uitvoering van het decreet, zal echter steeds worden bepaald door de bevoegde minister en zijn administratie. De realisatie op het terrein is het werk van de VLM.

Bij het toepassen van ons recht van voorkoop zal de opportuniteit hiervan worden bepaald door de administratie Natuur van de Vlaamse Gemeenschap. Inhoudelijk is het dan ook deze administratie die bepaalt welk soort natuur moet worden ingebracht bij natuurinrichting en bij beheersovereenkomsten..

De voorzitter : Misschien kunt u nog even terugkomen op het materiële en personeelsaspect. De heer Kuijken pleitte voor een uitbreiding van de administratie.

De heer Paul Demeester : We hebben nog geen berekening gemaakt. We veronderstellen dat we gaandeweg wel kunnen berekenen wat de nieuwe opdracht met zich meebrengt. Naarmate het werk vordert, zullen we de mensen vragen die we nodig hebben. Op deze manier is het voor ons gemakkelijker om de hele zaak te onderbouwen en te verantwoorden.

SERV

De heer Pieter Kerremans : Mijnheer de voorzitter, het is de bedoeling dat ik het SERV-advies toelicht en daar bovendien een aantal bemerkingen aan toevoeg.

Het SERV-advies werd door de Raad uitgebracht op 18 september 1996 op vraag van minister Kelchtermans. Wij hebben daarbij vooraf kunnen vaststellen dat ons advies – en tevens dat van de Miniraad – geen invloed heeft gehad op de verdere procedure, in die zin dat de Vlaamse regering niet onmiddellijk de teksten op basis daarvan heeft aangepast. Wij hebben ook vastgesteld dat het voorontwerp pas werd aangepast door de regering na het advies van de Raad van State, waarin een aantal bemerkingen van de andere raden werden overgenomen.

Er zijn een aantal aanpassingen gebeurd. In die zin is het ook belangrijk nog eens te vermelden dat bijna alle opmerkingen die in ons advies werden weerhouden vandaag nog steeds gelden.

Het is belangrijk de contouren te schetsen van de adviezen van de SERV. Onze invalshoek is duidelijk de sociaal-economische thematiek. De SERV heeft geen grotere ambitie dan deze sociaal-economische thematiek. Wij hebben vanuit deze bril het hele voorontwerp bekeken, op een globale manier. Concreet hebben wij zes belangrijke bemerkingen geformuleerd. De uiteenzetting zal daarrond worden opgebouwd. Ik vernoem deze aandachtspunten.

Ten eerste is er de nood aan een decreet op natuurbehoud. Dit is een belangrijk principe dat de SERV ook heeft onderschreven. Ten tweede is er de afstemming op en de coördinatie met de andere decreten en beleidssectoren. Ten derde behandelen wij de nood aan een evenwichtige benadering van verschillende maatschappelijke sectoren en ten vierde de vergoedingen en compensaties. Als vijfde punt is er de kostprijs en financiering. Ten laatste behandelen wij de verdere betrokkenheid van de

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen in de uitvoering van het decreet Natuurbehoud. Deze zes punten zullen kort worden behandeld. Nadien is er gelegenheid om vragen te stellen.

Het eerste punt betreft de nood aan een decreet op natuurbehoud. Dat is de eerste bemerking en de principiële basis vanwaaruit de SERV dit decreet verder heeft bekeken. De nood wordt duidelijk onderschreven. In het verleden heeft de SERV reeds verschillende malen gevraagd dat het Vlaamse natuurbeleid zou worden gebaseerd op een decreet op natuurbehoud. De Raad waardeert dan ook dit ontwerp van decreet, dat de gevraagde juridische omkadering van het natuurbeleid tot stand wil brengen. Dit is het eerste basisprincipe.

Het tweede aandachtspunt is de afstemming op en de coördinatie met andere beleidssectoren. Gezien haar belang is dit ook de meest omvangrijke opmerking. Terecht bevat het ontwerp van decreet talrijke dwarsverbanden met andere beleidssectoren en reglementeringen. Dit beschouwen wij als zeer positief. De afstemming met deze andere domeinen blijkt echter uiteindelijk onvoldoende uitgewerkt.

In het voorontwerp is de relatie met de ruimtelijke ordening duidelijk aanwezig. De vaststelling is echter dat in combinatie met de geldende wetgeving op de stedenbouw, de ruimtelijke ordening en het ontwerp-Structuurplan Vlaanderen, dit voorontwerp leidt tot een veelheid aan procedures, plannen, regels, benamingen en gebiedscategorieën op diverse niveaus. Het is duidelijk, en de Raad heeft dit ook willen duiden, dat het ruimtelijke beleid op die manier wel zeer ingewikkeld en doorzichtig wordt.

Met betrekking tot dit punt is het bovendien niet erg duidelijk hoe de bepalingen van het voorontwerp zich verhouden tot bijvoorbeeld de betekenis van de gebiedsaanduidingen in de gewestplannen. Evenmin is het duidelijk hoe men zal rekening houden met de bestaande reële toestand. Wij denken dat op dit vlak verbeteringen mogelijk en zeker ook wenselijk zijn. Een betere afstemming tussen voorontwerp en ruimtelijke ordening kan en moet de noodzakelijke rechtszekerheid garanderen. Het gebiedsgerichte natuurbeleid moet worden verankerd in de ruimtelijke ordening. Dit is ons principe. Volgens de regels die zijn vastgesteld in het ruimtelijk beleid en in het kader van de wenselijkheid en haalbaarheid, moeten de gebieden worden aangewezen waarin het natuurbehoud tot hoofd- dan wel nevenfunctie wordt bestempeld. Een dergelijke afstemming tussen het natuurbe-

houd en de ruimtelijke ordening biedt op die manier een betere garantie voor de noodzakelijke evenwichtige benadering tussen natuur en andere functies die aan de grond zijn gekoppeld.

Een ander punt vormt de relatie met de milieubeleidsplanning. Het decreetsontwerp gaat in op de relatie tussen het natuurbehoud en de planning zoals die is geregeld in het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. Volgens het voorontwerp moet het Instituut voor Natuurbehoud een tweejaarlijks natuurrapport opstellen. Om de vijf jaar moet de Vlaamse regering ook een natuurbeleidsplan opstellen. Maar, en hier wringt het schoentje, volgens de SERV zijn de bepalingen van het voorontwerp overbodig. Ze zijn in tegenspraak met de filosofie achter het decreet algemene bepalingen inzake milieubeleid. We moeten wel toegeven dat op dit punt de tekst van het ontwerp al enigszins is aangepast. Maar die wijzigingen zijn naar onze mening onvoldoende. Misschien kunnen we tijdens de vraagstelling hier verder op ingaan.

Een volgend punt behandelt een materie waarbij de afstemming evenmin perfect verloopt. Het voorontwerp creëert een nieuwe vergunningsprocedure en grijpt in op de bestaande vergunningsprocedures zoals bijvoorbeeld de milieuvergunning, bouwvergunning en de afstandsregels in het Vlare. De SERV is van mening dat het creëren van een nieuwe afzonderlijke vergunningsregeling niet wenselijk is. Met het Vlare werd immers al een integratie van diverse vergunningsstelsels doorgevoerd. De nieuwe voorgestelde vergunningsregeling kan ons inziens perfect in het Vlare worden ondergebracht. Temeer omdat aanvullingen en aanpassingen op het milieuvergunningsdecreet en de uitvoeringsbesluiten omwille van de eenheid van beleid niet thuishoren in het decreet op natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

Een volgend knelpunt voor wat de afstemming betreft, is de onvolledige relatie met de vigerende sectorale wetgevingen die grotendeels op natuurbeheer zijn gericht. We bedoelen daarmee natuurlijk het bosdecreet, het jachtdecreet, de wet op de riviervisserij, het duinendecreet en dergelijke meer. Deze relatie was in het voorontwerp enkel uitgewerkt voor het bosdecreet. Volgens de SERV, in een toenmalig advies, was ook op dit vlak voor de andere sectoren een grotere afstemming nodig. Wij hebben wel vastgesteld dat dit voor een groot deel is rechtgezet, onder meer door verwijzingen naar het duinendecreet.

Tot slot van dit tweede punt, willen we wijzen op de relatie tussen dit ontwerp en het voorontwerp

decreet milieubeleid, dat werd opgesteld door de Interuniversitaire Commissie tot Herziening van het Milieurecht. De SERV stelt vast dat in het ontwerp dat vandaag wordt behandeld, de passage betreffende de handhaving op een aantal punten, sterk afwijkt van de overeenkomstige bepalingen in bijvoorbeeld het milieuvergunningsdecreet of het landschapsdecreet. Dit lijkt me uiterst belangrijk en we dringen dus ook aan op een stroomlijning van de handhavingsreglementering.

Op de eventuele vraag hoe zo iets dan kan gebeuren, willen we verwijzen naar het advies dat de SERV op 14 mei van dit jaar heeft uitgebracht over de delen handhaving en veiligheidsmaatregelen van het voorontwerpdecreet milieubeleid. Dit advies werd u toegestuurd.

Onze derde opmerking handelt over de evenwichtige benadering van de maatschappelijke sectoren. We hebben vastgesteld dat het voorontwerp een zeker onevenwicht vertoonde, omdat het te zeer gericht was op de landbouwsector en natuur. We beschouwen dat als een tekortkoming. Natuurbehoud maakt aanspraken op de resterende open ruimten en stelt eisen in verband met de kwaliteit van lucht, water, bodem enzovoort. Natuurbehoud heeft dan ook belangrijke gevolgen voor nagenoeg alle maatschappelijke activiteiten zoals woning, landbouw, bosbouw, recreatie, industriële activiteiten, handelsactiviteiten enzovoort.

Vanuit deze betrokkenheid en vanuit de nood aan een zo breed mogelijke maatschappelijke consensus hebben we wat dit betreft aangedrongen op een beter evenwicht. We beschouwen de realisaties in het ontwerp van decreet als onvoldoende.

Als vierde punt wensen we het hoofdstuk vergoedingen en compensaties te behandelen. Het voorontwerp bevat maatregelen ter compensatie van negatieve sociaal-economische gevolgen die met de uitvoering van het natuurbeleid gepaard kunnen gaan. We denken dat deze problematiek een decreet op het natuurbehoud overstijgt. Dergelijke maatregelen moeten immers passen binnen een algemene beleidsvisie over het vraagstuk van sociaal-economische compensaties ten gevolge van milieumaatregelen, zodat divergerende regelingen ad hoc per afzonderlijk decreet worden vermeden. We vragen nadrukkelijk dat terzake op korte termijn een beleidsnota wordt opgesteld die, na advies van de SERV, als basis kan dienen voor de concrete voorstellen in het decreet en in andere milieuwetgeving. In ons advies hebben we hiervoor enkele aanzetten gegeven.

Het vijfde punt betreft de kostprijs en de financiering. Dit aspect komt niet aan bod in het ontwerp van decreet of in de memorie van toelichting. We stellen vast dat het voorontwerp een groot aantal nieuwe taken en verantwoordelijkheden legt bij de overheid. Dat geldt bijvoorbeeld voor de afbakenings-, inrichtings- en beheersplannen. Daarnaast bevat het voorontwerp tal van subsidies vanwege de Vlaamse overheid en brengt de toepassing van het voorkoopprecht, de koopplicht, de vergoeding van inkomstenverlies en dergelijke wellicht aanzienlijke uitgaven met zich mee. Daardoor kan de globale kostprijs van het toekomstige natuurbeleid hoog oplopen.

De uiteindelijke kostprijs zal afhangen van onder meer de ruimtelijke afbakening van de natuurlijke structuur en de invulling die aan de verschillende genoemde beleidsinstrumenten wordt gegeven. Afhankelijk van de beschikbare middelen zullen dan ook prioriteiten moeten worden gelegd bij deze afbakening en invulling. We wensen duidelijkheid over de criteria die hierbij zullen worden gehanteerd.

Naast de omvang van de kosten voor het toekomstige natuurbeleid is ook de financiering, en daarmee de realisatie van het natuurbeleid, onzeker. We verwachten dat aan de uitvoering van het ontwerp van decreet een hoog prijskaartje zal hangen. De prijs moet worden geplaatst tegenover de sterk toenemende uitgaven van het milieu- en natuurbeleid. We benadrukken dan ook eens te meer de dringende noodzaak van een financieel plan op langere termijn. Hiervan was reeds sprake in de beslissing van de Vlaamse regering van 29 en 30 september 1993.

Wat de financieringswijze betreft, denken we dat de kosten van het voorkomen of beperken van schade die door doelgroepen wordt veroorzaakt, in principe door deze doelgroepen moeten worden gedragen. Kosten die niet toewijsbaar zijn, moeten collectief worden gedragen en niet op rekening van een specifieke doelgroep worden afgewenteld. De kosten van maatregelen van natuurbescherming of -beheer, zoals de aankoop van gebieden, de subsidiëring van beherende instanties en dergelijke, moeten bijgevolg in principe door de overheid uit de algemene middelen worden betaald. Voor zover de overheid deze maatregelen niet zelf neemt, maar uitbesteedt aan derden, kunnen die worden gesubsidieerd via bijvoorbeeld beheerscontracten.

Als laatste punt wens ik ons standpunt inzake de verdere betrokkenheid van de SERV toe te lichten. In tegenstelling tot de huidige procedure, zoals die

is vastgelegd in de wet op het Natuurbehoud van 12 juli 1973, wordt de SERV in het voorliggende voorontwerp van decreet niet meer als adviesorgaan aangeduid voor de erkenning van natuurreservaten. We verklaren ons hiermee akkoord. We wensen ons vooral toe te leggen op adviesvragen over sociaal-economische onderwerpen in de echte zin van het woord. Wel wensen we betrokken te worden bij de criteria en de principes die worden gehanteerd bij het afbakenen van natuurreservaten. We wensen ook geïnformeerd te worden over de individuele erkenningsdossiers, zodat we ons daarover kunnen uitspreken indien ze van de criteria en principes zouden afwijken of indien ze voor Vlaanderen een sociaal-economische impact zouden hebben.

Hetzelfde geldt voor de afbakening van gebieden in het Vlaams Ecologisch Netwerk en het Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk. Ook daar wenst de SERV zich in eerste instantie enkel uit te spreken over de principes en criteria die zullen worden gehanteerd. Over de concrete afbakeningsplannen wensen we te worden geïnformeerd. We zullen slechts een uitspraak doen indien van deze principes en criteria zou worden afgeweken.

Ik heb ten slotte nog een bemerking. De laatste tijd wenst men de kwaliteit van de regelgeving te verbeteren. In verschillende landen werden instrumenten gecreëerd om de kwaliteit van de wetgeving te bewaken en te verhogen, niet alleen juridisch-technisch maar vooral inhoudelijk en sociaal-economisch. In het advies van 19 februari 1997 over het voorontwerp van decreet milieubeleid heeft de SERV een pleidooi gehouden om ook in Vlaanderen meer aandacht te besteden aan de kwaliteit van de wetgeving. We hebben toen enkele principes van behoorlijke regelgeving opgesteld. We vroegen onder meer dat er een checklist zou worden opgesteld in verband met de regelgeving, zoals dat trouwens ook in andere landen bestaat. Men kan aan zo'n checklist ontwerpen van decreet toetsen. Het huidige ontwerp van decreet toont het belang van zo'n instrumentarium aan. We kunnen ons vragen stellen over onder meer de uitvoerbaarheid van het ontwerp, de eenvoud, de doorzichtigheid en de afstemming met andere regelgevingen.

Het zou geen slechte zaak zijn het ontwerp van decreet aan ons advies van 19 februari 1997 te toetsen. We vrezen dat anders over enkele jaren opnieuw een commissie zal moeten worden opgericht, die zal worden belast met de vereenvoudiging en coördinatie van natuurwetgeving.

De heer Johan Malcorps : U hebt het in uw tekst over een veelheid aan procedures, plannen, regels, benamingen en gebiedscategorieën. Op het einde besluit u dat er weinig doorzichtigheid is en stelt u zich vragen over de uitvoerbaarheid. Het is uiteraard belangrijk dat dit decreet op korte termijn kan worden uitgevoerd. Mijn vraag is dan ook of u een alternatief ziet.

Ook de Mina-Raad heeft een bepaalde procedure voorgesteld. Gisteren heeft de vertegenwoordiger van de Wielewaal gezegd dat er vier verschillende procedures mogelijk zijn inzake de afbakening, de uitwerking van natuurbeleidsplannen enzovoort. Minstens drie hiervan zouden gepaard gaan met een openbaar onderzoek. Dat legt een hypotheek op heel dit werkstuk.

U sluit zich aan bij de algemene kritiek van de Raad van State. Het is namelijk niet duidelijk of dit document een kaderdecreet is of een bundeling van uitvoeringsbesluiten. Tevens vraagt u een algemene discussie met betrekking tot de sociaal-economische compensatiemechanismen. Graag kreeg ik hierbij enige verduidelijking.

Aangezien er nu reeds problemen zijn gerezen op het vlak van de financiering van het milieubeleidsplan in het algemeen, rijzen er eveneens vragen met betrekking tot de financiering van de uitvoering van dit ontwerp. In het milieubeleidsplan heeft men een aantal fondsen voorzien. Voor het thema biodiversiteit werd 660 miljoen frank uitgetrokken en voor de aankoop van natuurbosreservaten en bosuitbreiding werd een bedrag van 1,3 miljard frank vooropgesteld. Op dit ogenblik beschikken we evenwel niet over een duidelijk financieringsplan.

De heer Pieter Kerremans : Mijnheer Malcorps, u beklemtoont het belang van de uitvoering van het decreet. Hierbij verwijs ik naar het basisprincipe van het advies. Het uitgangspunt van de SERV was dat dit decreet belangrijk is voor het toekomstige beleid.

De verschillende koppelingen zijn van wezenlijk belang om de uitvoerbaarheid te kunnen garanderen. Wij bieden geen pasklare oplossingen, maar in het advies zijn wel een aantal suggesties opgenomen. Ik denk hierbij onder meer aan de koppeling met de procedures op het vlak van ruimtelijke ordening en Vlareem. Dit is een mogelijkheid om op korte termijn tot een oplossing te komen.

De heer Peter Van Humbeeck : Er werd gesuggereerd om te zoeken naar een koppeling met andere

wetgevingen. Wat de afbakening betreft, wordt in het advies vermeld dat de procedure die geldt voor ruimtelijke ordening het uitgangspunt moet blijven voor de uiteindelijke afbakening van de natuurgebieden.

Wat de natuurreservaten betreft, was de SERV steeds van oordeel dat deze reservaten moeten gelegen zijn in natuur- of reservaatgebieden zoals die zijn ingekleurd op het gewestplan. Indien dit nog niet is gebeurd, zou men eerst de gewestplannen moeten aanpassen alvorens de natuurreservaten effectief te erkennen. Dit is belangrijk voor een vereenvoudiging van de procedures. Indien de betrokken natuurreservaten gelegen zijn in een natuur- of reservaatgebied, zal de erkenningsprocedure veel eenvoudiger zijn. Dit heeft eveneens gevolgen voor het milieubeleid en de ruimtelijke ordening. Het gaat niet alleen om een vereenvoudiging van de procedures, ook inhoudelijk is deze afstemming belangrijk.

Met betrekking tot de procedures en de vergunningen hebben we gesuggereerd om te proberen aan te sluiten bij Vlareem. In de Commissie voor Evaluatie van de Milieureglementering heeft men gezocht naar een mogelijke koppeling met de procedure voor het afleveren van een bouwvergunning. Er werd eveneens een integratie van de vergunning voor grondwaterwinning voorgesteld.

Men moet zich dus afvragen of er werkelijk een nieuwe vergunningsregeling moet worden uitgewerkt en of we ons niet kunnen baseren op de bestaande procedures. Op dit ogenblik wordt er bovendien gewerkt aan een voorontwerp van decreet voor het milieubeleid. Dit voorontwerp is gebaseerd op de voorstellen van de commissie-Bocken. Men beoogt de integratie van de verschillende wetgevingen. Zo zijn er voorstellen met betrekking tot de milieukwaliteitsnormen, de handhaving, de planning, de vergunningen en de definities. Het is dan ook goed om deze concepten zoveel mogelijk te integreren in het decreet natuurbehoud. Het heeft namelijk geen zin om, naast het ontwerp van decreet milieubeleid, nieuwe begrippen en procedures te hanteren. Het decreet algemene bepalingen milieubeleid heeft overigens ook betrekking op natuur.

De heer Pieter Kerremans : Bij de SERV bestaat er nog geen duidelijkheid over de kostprijs.

De heer Peter Van Humbeeck : Ik sluit me aan bij de administrateur-generaal die pleit voor een soort checklist, zoals die in andere landen bestaat. Vooraleer een decreet wordt goedgekeurd, zou er meer

duidelijkheid moeten zijn over de kostprijs. Dit heeft namelijk implicaties op het vlak van de uitvoerbaarheid. Het is evenwel niet de taak van de SERV om deze berekeningen te maken. Dit wordt overigens vermeld in ons advies in hoofdlijnen over het voorontwerp van decreet milieubeleid.

In feite is het de taak van de administratie om reeds tijdens de beleidsvoorbereiding de financiële implicaties van de voorstellen in te schatten.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, naar mijn mening moet het bedrag dat hiervoor wordt uitgetrokken, vooraf vastliggen. Als men later voor verrassingen staat, bestaat namelijk het risico dat men onverhoedse beslissingen zal nemen omdat de middelen moeten worden verdeeld tussen het milieu- en het natuurbeleid. Op dit ogenblik rijzen er reeds problemen met betrekking tot de financiering van het Mina-plan 2. Het is dan ook noodzakelijk om de implicaties van deze voorstellen vooraf in te schatten.

Tot slot wil ik nog een vraag stellen in verband met het decreet algemene bepalingen milieubeleid. Mijnheer Van Humbeeck, u zegt dat er met een aantal zaken geen rekening werd gehouden. Waaraan denkt u hierbij vooral ?

De heer Peter Van Humbeeck : Ik denk hierbij vooral aan het verband dat er bestaat met de milieubeleidsplannen. Wij hebben vastgesteld dat er in het voorontwerp van decreet sprake was van een natuurrapport en een natuurbeleidsplan. Naar onze mening is dit overbodig. Het decreet algemene bepalingen milieubeleid bevat namelijk een milieurapport en een milieubeleidsplan. Deze documenten hebben eveneens betrekking op het hoofdstuk natuur. Wanneer men voor dit decreet opnieuw een natuurrapport en een natuurbeleidsplan zou moeten opstellen, zou dit leiden tot coördinatieproblemen.

Wat deze problematiek betreft, werd het voorontwerp van decreet aangepast. Men spreekt namelijk niet langer over een natuurrapport dat als herkenbaar onderdeel wordt ingelast in het milieurapport, maar wel over een natuurrapport dat kadert in het milieurapport. Er wordt ook niet langer gesproken over een natuurbeleidsplan als onderdeel van het milieubeleidsplan, maar over een uitvoeringsplan.

Wij vrezen evenwel dat deze wijzigingen niet volstaan. Onze principiële bezwaren blijven namelijk bestaan. In het decreet algemene bepalingen milieubeleid wordt vermeld dat het natuurbeleid

een onderdeel vormt van het milieubeleid. Per definitie hebben het milieubeleidsplan en het milieurapport dan ook betrekking op het hoofdstuk natuur.

Het natuurrapport, zoals dat in het ontwerp van decreet is beschreven, is inhoudelijk volledig analoog met het milieurapport, zoals dat is beschreven in het decreet algemene bepalingen milieubeleid. Ook de procedure wordt beschreven in datzelfde decreet algemene bepalingen milieubeleid. Als deze bepalingen niet zouden volstaan, dan moet ons inziens het decreet algemene bepalingen milieubeleid worden aangepast. In elk geval mag men niet los van het bestaande decreet nieuwe regels uitvaardigen. Als men dat toch zou doen, dan vraagt men om moeilijkheden in de uitvoeringsfase, op het vlak van de procedure, de inhoud, de coördinatie en de eindverantwoordelijkheden.

Volgens artikel 11 van het ontwerp van het decreet gaat het om een uitvoeringsplan. Maar dat komt niet naar voren in de overige artikelen, en ook niet in de memorie van toelichting. De memorie van toelichting heeft het over een strategisch plan, dat zowel elementen van indicatieve als normatieve planning bevat. Maar dat is nu precies het terrein van het milieubeleidsplan. Uitvoeringsplannen moeten concreter zijn. Het afvalstoffendecreet illustreert dit. Als men het in dat decreet heeft over plannen, dan heeft men het over concrete uitvoeringsplannen. Strategische plannen moeten in het milieubeleidsplan worden opgenomen.

In artikel 12 wordt gesteld dat het ontwerp van natuurbeleidsplan gelijktijdig met het ontwerp van milieubeleidsplan de inspraak- en adviesprocedure moet doorlopen. Dat kan natuurlijk niet het geval zijn als het gaat om een uitvoeringsplan. Een uitvoeringsplan veronderstelt per definitie dat er reeds een hoger plan bestaat. Als een hiërarchie nodig is, dan moet het milieubeleidsplan, als strategisch plan, bovenaan staan, en dan moet het natuurbeleidsplan, als uitvoeringsplan, daaraan ondergeschikt zijn.

Maar ook hier moeten we een fundamentele bemerking herhalen. Als men vindt dat de procedures en de inhoud van het decreet algemene bepalingen milieubeleid niet volstaan, dan is het vanuit wetgevingstechnisch oogpunt beter om dat decreet aan te passen. Het is niet wenselijk dat men, los van de bestaande wetgeving, een soort van parallelle wetgeving creëert. Door de zaken niet in hun samenhang aan te pakken, wordt de toestand alleen maar complexer.

MINA-RAAD

De heer Rudi Verheyen : Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats wil ik u danken omdat u ons de gelegenheid biedt om het advies van de Mina-Raad van 12 september 1996 over dit ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu toe te lichten.

Het advies van de Mina-Raad is uitvoerig van aard, en bevat een groot aantal suggesties die ertoe strekken de kwaliteit van het ontwerp te verbeteren. Het advies van de Mina-Raad blijft vandaag, na de aanpassing van het ontwerp van decreet aan het advies van de Raad van State, in grote lijnen overeind. Mijn uiteenzetting van vandaag is een erg beknopte samenvatting van dit advies. Omwille van de korte adviestermin – vorig jaar tijdens het zomerverlof – werd de eenstemmigheid niet bereikt die normaal van een advies van de Mina-Raad kan worden verwacht.

Sinds het begin van de jaren negentig is er inderdaad sprake van een vernieuwde visie op het natuurbeleid. Ik vermeld hier snel enkele beleidsstellingen waar de Mina-Raad zich de afgelopen jaren achter kon scharen.

Natuur is gebonden aan een ruimtelijke structuur, waarbij waterlopen, valleien en bossen een belangrijke rol spelen. Zonder deze ruimtelijke structuur gaan natuurelementen aan hun isolement ten gronde.

Natuurelementen zijn ook gebonden aan een bepaalde, dikwijls bijzondere milieukwaliteit. Zonder een behoorlijke basiskwaliteit van het milieu kunnen natuurlijke soorten niet migreren. Zonder specifieke kwaliteiten van het milieu voor bepaalde soorten in bepaalde gebieden, sterven deze er uit.

Natuurwaarden komen overal voor, en elke maatschappelijke actor draagt in dit verband zijn verantwoordelijkheid. Duurzame ontwikkeling vereist dat elke grondeigenaar of grondgebruiker bij zijn handelen zoveel mogelijk rekening houdt met de aanwezige natuurwaarden.

Deze inzichten leidden, zoals bekend, tot de vraag naar een vernieuwde benadering van het natuurbeleid. Hoewel natuur in onze maatschappelijke context nog steeds het beste wordt beschermd door het aanduiden van privé-natuurreservaten en overheidsreservaten, is het duidelijk dat de traditionele benadering niet meer volstaat. Ook de fragmentaire beschermingsmaatregelen, zoals het besluit op

de vegetatiewijzigingen, de sporadische bepalingen in Vlarem en in het kader van het mestdecreet volstaan niet.

De Mina-Raad stelde vast dat in dit voorontwerp belangrijke aanknopingspunten worden geleverd om een vernieuwd natuurbeleid te onderbouwen. Zo zijn er de horizontale maatregelen van natuurbescherming, de planning en afbakening van gebiedscategorieën, de instrumenten voor gebiedsgericht beleid en de mogelijke maatregelen van beheer en het soortenbeleid.

In dit ontwerp van decreet werden tal van maatschappelijke randvoorwaarden opgenomen bij deze aanknopingspunten. Dit deed de Mina-Raad vrezen dat deze vernieuwde benadering in de uitvoering toch wel wat belemmering zou ondervinden. Toch staat de Mina-Raad in principe positief tegenover dit ontwerp van decreet.

De Mina-Raad is het erover eens dat het overal ten lande mogelijk moet zijn de aanwezige natuur te beschermen en een bepaald niveau te behouden, rekening houdend met de aanwezige menselijke activiteiten. Het is in dit verband duidelijk – en dit heeft de Mina-Raad ook al herhaalde malen beklemtoond – dat het ruimtelijk beleid en het milieubeleid moeten streven naar een hoog beschermingsniveau. Tot dusverre hebben beide beleidstakken hierin in grote mate gefaald. Het is dus nodig dat vanuit het beleid mogelijkheden worden geschapen om een aangepaste kwaliteit van milieu en ruimte te induceren.

Zal dit horizontaal natuurbeleid leiden tot een al te overmatige ecologisering van het maatschappelijk handelen? De Mina-Raad is er nogal gerust in. De Mina-Raad is van oordeel dat er, ook buiten dit decreet, voldoende garanties aanwezig zijn opdat deze horizontale bescherming niet zou uitlopen op een algehele invoering van overmatige beperkingen van de maatschappelijke functies. Dit neemt niet weg dat er bij deze horizontale maatregelen ook moet worden gestreefd naar administratieve overzichtelijkheid en juridisch-technische samenhang. In zijn advies doet de Mina-Raad hiertoe suggesties.

Naast een horizontaal beleid zal dit ontwerp van decreet ook de basis creëren voor een gebiedsgericht beleid. Hier zijn de gebiedscategorieën aan de orde. Naast een aantal inhoudelijke suggesties, waarbij vooral de finaliteit van de gebiedscategorieën voorop stond, pleitte de Mina-Raad in essentie voor een vereenvoudiging van de procedure voor afbakening. De Mina-Raad was het erover

eens dat er een eenduidig verband moet bestaan tussen ruimtelijke bestemmingen of uitvoeringsplannen en gebiedscategorieën. Anderzijds is het ook duidelijk dat de momenteel afgebakende groene bestemmingen grotendeels niet zullen beantwoorden aan de feitelijke natuurlijke structuren. Bij de afbakening van de natuurlijke structuur moet immers worden gewerkt vanuit objectieerbare systeem-ecologische criteria.

De Mina-Raad stelde daarom voor om de procedure van gewestplanwijziging en die van gebiedsafbakening met elkaar te versmelten. De bijkomende advies- en inspraakmogelijkheden die nodig zijn met betrekking tot de bijkomende erfdiensbaarheden, eigen aan de gebiedscategorieën, kunnen aldus in de eindfase simultaan met de normale procedures uit de ruimtelijke ordening gebeuren. Uiteindelijk is er één gelijktijdige politieke beslissing.

Natuurbeleid moet niet alleen plannen maken, er moeten ook instrumenten kunnen worden ingezet : reservaten, aankoop en voorkoop, natuurinrichting, natuurrichtplannen en beheersovereenkomsten. Op dit moment worden dergelijke instrumenten in Vlaanderen slechts op een bescheiden wijze ingezet. Desondanks neigt dit instrumentarium er nu al toe spanningen te veroorzaken bij de overige grondgebruikers in de open ruimte. De Mina-Raad heeft reeds herhaalde malen gepleit voor een overkoepelend en decretaal onderbouwd beleid in dit verband. Het moet mogelijk zijn om in het landelijk gebied tot een samenhangend overheidsoptreden te komen dat recht doet aan landbouw, bosbouw, diverse extractieactiviteiten, diverse vormen van recreatie en aan de natuur als gemeenschappelijk kapitaalgoed.

Voor het instrumentarium leverde de Mina-Raad, wat dit ontwerp van decreet betreft, een aantal suggesties. Zonder het gewicht ervan te ontkennen, relativeerde de raad unaniem de problematiek van de natuurreservaten in het agrarisch gebied. Er werd voorgesteld om de erkenningsvoorwaarden in dit verband voor privé-reservaten in een uitvoeringsbesluit in te schrijven.

Er werd voorgesteld te werken met de notie natuurrichtplannen, om de verhouding met de bestaande beheersplannen beter weer te geven. In het ontwerp werd dit voorstel overgenomen. De Mina-Raad wees erop dat ook het beleid inzake beheersovereenkomsten steeds moet kaderen in deze natuurrichtplannen.

Deze korte bespreking van de instrumenten brengt me bij de doelgroepen. Die dienen de zorg voor

natuur te verinnerlijken, waarbij het natuurbeleid de doelstellingen moet kunnen bepalen. De Mina-Raad wees hierbij op het belang van inspraak en advies. De Mina-Raad wil adviseren over belangrijke of structurele uitvoeringsbesluiten bij dit decreet.

De Mina-Raad heeft zich, wat de doelgroepen betreft, in zijn advies op de bosbouw toegespitst. Het is duidelijk dat de bossen een uiterst belangrijke schakel uitmaken in de natuur in Vlaanderen. Zonder de medewerking van de privé- en publieke bosbouwsector is het niet mogelijk om te komen tot een volwaardig natuurbeleid. Men was het er inderdaad over eens dat de bepalingen van het voorontwerp als betuttelend konden worden ervaren in de context van het relatief recente bosdecreet. De Mina-Raad stelde daarom voor om, binnen het Vlaams Ecologisch Netwerk, een onderscheid te maken tussen openbare bossen en privé-bossen. Tevens werd voorgesteld te komen tot een compensatieregeling : herbebossing bij ontbossing. Ik stel met voldoening vast dat aan deze voorstellen in het ontwerp tegemoet werd gekomen.

Ook de openbare drinkwatervoorziening heeft een belangrijke impact en tegelijkertijd ook potentieel positieve rol voor de natuur. Wat dit betreft, stelt ik dan ook vast dat bij de bepalingen die gelden voor het Vlaamse Ecologisch Netwerk ingeschreven staat dat ontheffing kan worden verleend voor de bestaande drinkwaterwinningen, in lijn met het advies van 1 juni 1995 van de Mina-Raad.

Ook Vlaanderen heeft zijn verantwoordelijkheden inzake biodiversiteit, aangezien er ook hier diverse soorten en levensgemeenschappen voorkomen die internationaal zeldzaam of bedreigd zijn. Ook de Vlaamse overheid draagt ten aanzien van de bevolking haar verantwoordelijkheid inzake het handhaven en ontwikkelen van voldoende natuurwaarden en van een aantrekkelijke leefomgeving op lange termijn. Ook de diverse maatschappelijke groepen in de Vlaamse context hebben hun verantwoordelijkheden om binnen hun activiteiten de zorg voor natuur te verinnerlijken, uitgaande van natuurbeleidsdoelstellingen. Dit decreet geeft, vanuit het oogpunt van de Mina-Raad, de aanzet om deze verantwoordelijkheden op te nemen.

Er kan hier en daar nog voor vereenvoudiging worden gezorgd of voor betere afstemming met andere decreten. De Mina-Raad heeft, zoals u weet, talrijke technische suggesties gedaan bij het voorontwerp van dit decreet. Omwille van het korte tijdsbestek zal ik daar nu niet op ingaan. Wel-

licht kunnen ze u nog van nut zijn bij de verdere bespreking van dit decreet.

Hopelijk komt een decreet tot stand, zodat de natuur in de open ruimte de plaats kan innemen die ze verdient.

De heer Johan Malcorps : Ik heb het advies van de Mina-Raad grondig gelezen. Het bevat een hoop nuttige elementen. Ik begrijp uit de uiteenzetting van professor Verheyen dat het grootste deel van het advies overeind blijft op een aantal bepalingen na, waar rekening mee is gehouden.

De grootste kritiek betreft het eerste deel van de tekst. Ik citeer uit het advies : Het is evenwel betwifelbaar of de nieuwe visie op natuurbehoud met name het ruimtelijk natuurnetwerk wel een consequent uitvoerbare grondslag krijgt met dit voorontwerp van decreet. Einde citaat. Dat is een fundamentele kritiek. Op Europees niveau kiezen we voor een natuurnetwerk en voor een natuurlijke structuur. Als u zegt dat een en ander met dit decreet geen echt uitvoerbare grondslag krijgt, dan is dat natuurlijk een kritiek ten gronde. Blijft u bij die stelling, of mildert u die kritiek ?

Ten tweede hebt u de kritiek van de SERV over het te groot aantal procedures zeer duidelijk herhaald. De Mina-Raad heeft een alternatief voorgesteld. Blijft u daarbij ? Is dit nog relevant in het kader van de nieuwe tekst ?

Ten derde, wat de afstandstandsregels betreft, lees ik in het advies van de Mina-Raad dat het wat voorbarig is om de afstandsregels te laten vallen voor erkende reservaten gelegen in agrarische bestemmingen. Dit zou moeten worden bekeken in het licht van de lopende besprekingen in de Commissie voor Evaluatie van Milieu-uitvoeringsreglementering. Blijft u hierbij ?

Over de afbakeningsprocedure wilde ik u nog vragen of het juist is dat dit gedeelte van het advies, met name over de harmonisatie van de afbakening, met eenparigheid werd goedgekeurd. Indien alle leden van de Mina-Raad het hierover eens waren hoe komt het dan dat hier niet verder op ingegaan wordt ? Deze vraag wil ik straks ook aan de minister stellen.

Mijn laatste vraag betreft het protocol inzake het Forum Natuur en Landbouw. Ik citeer het SERV-advies : ten aanzien van de verdere uitvoering van het natuurbeleid acht deze adviesraad een nieuw geïnstitutionaliseerd overlegorgaan over specifiek het natuurbeleid ongewenst. Deelt u die mening ?

De heer Jan Verheke : Wat de passage in het advies over consequente uitvoerbaarheid van een natuurnetwerk betreft, het volgende : bij het begin van de besprekingen in de werkgroep van de Mina-Raad hebben een aantal mensen van de milieubeweging smalend opgemerkt dat dit geen decreet voor natuurbescherming, maar wel een decreet voor landbouwbescherming zou zijn. Daarop eisten de bosbouwers vanzelfsprekend een bosbouwbeschermingsdecreet. Omdat dit de gesprekken onmogelijk dreigde te maken, werd men uiteindelijk milder en werd vastgesteld dat er uiteraard veel maatregelen mogelijk zouden worden door dit decreet, maar dat aan elke maatregel ook onmiddellijk sociaal-economische randvoorwaarden worden gekoppeld. Vandaar de twijfel of het decreet wel tot effectief natuurbehoud zou leiden. Deze twijfel werd in het begin van het advies vermeld, maar vormt geen echt punt van verdere kritiek. Of het natuurnetwerk consequent uitvoerbaar zal zijn, kan ik u nu nog niet zeggen. De werkelijke gevolgen zullen slechts door de praktijk kenbaar worden gemaakt.

De tweede vraag betrof het voorstel van de Mina-Raad betreffende de afbakeningsprocedures. Opgemerkt moet worden dat dit voorstel relatief argeloos tot stand is gekomen, met name door alleen rekening te houden met het probleem zoals het zich aandient in het voorontwerp-decreet. Artikel 20 en volgende leken ons immers redelijk complex. Daarom hebben we geprobeerd om een eenvoudiger procedure uit te tekenen die dezelfde waarborgen bood wat de rechtszekerheid betreft, met name ten aanzien van de bestemmingen en tegelijkertijd ook beantwoordde aan de bezorgdheid van de natuurbeschermers. Hun probleem is dat er overal natuur bestaat en dus niet enkel binnen de groene bestemmingen.

We hebben in een procedure met zes stappen voorzien. Het Instituut voor Natuurbehoud en de betrokken diensten bereiden een visie op een natuurnetwerk voor, en dit louter op basis van de feiten. Het Instituut klopt onmiddellijk aan bij AHROM. Er wordt nagegaan welke gebieden omwille van hun bestemming al direct kunnen worden ingevuld en welke gebieden problemen opleveren, bijvoorbeeld een gebied met een agrarische bestemming en een stuk waardevolle natuur. In samenspraak met de betrokken administraties kan dan een lijst van de nodige wijzigingen van het gewestplan worden opgesteld opdat een samenhangende structuur kan worden bekomen. Dit zijn de drie voorbereidende stappen. Alle administraties zijn hierbij betrokken, AHROM is een spilfiguur en het inhoudelijke materiaal wordt door het

Instituut geleverd. Eenmaal dit alles is gebeurd, is er een ontwerp-afbakingsplan, dat twee soorten van informatie oplevert. Ten eerste, voor welke gebieden met natuur er aanvaardbare overeenkomst met de huidige groene bestemming is en, ten tweede, wat de bijkomende wijzigingen van het gewestplan zouden moeten zijn.

Deze informatie zal doorgegeven worden aan de Vlaamse regering. De regering zal net als bij een gewone gewestplanwijziging een ontwerp van gewestplan opstellen waarin echter tegelijkertijd een ontwerp-afbakingsplan vervat zit. Dit is het startschot voor het openbaar onderzoek van de gewestplanwijziging. Tegelijkertijd worden extra waarborgen verstrekt. Dit zijn de waarborgen die in het ontwerp van decreet vermeld zijn. Er wordt met name advies verstrekt door de Mina-Raad, door de SERV en door de relevante hoge raden. Dit voorstel van procedure lijkt dus heel erg op een gewone gewestplanwijziging, maar omdat er extra erfdiensbaarheden zullen worden ingevoerd, komen hier nog extra waarborgen in de vorm van bijkomende adviesprocedures bij. Deze adviezen moeten zoveel mogelijk tegelijkertijd gegeven worden, omdat dit de overzichtelijkheid bevordert.

Dit zijn de grote lijnen van het afbakingsvoorstel dat, ik zei het al, op een relatief argeloze manier tot stand is gekomen. Ik kan me voorstellen dat er naar een andere oplossing zal moeten worden gezocht indien er ook rekening wordt gehouden met andere factoren.

Wat de andere procedures in het ontwerp-decreet betreft, heeft de Mina-Raad inderdaad nagedacht hoe deze eenvoudiger gemaakt kunnen worden. We werden in de werkgroep zelfs verleid om na te gaan of het mogelijk was een nieuw luik toe te voegen aan het zogenaamde voorstel-Bocken. Gelukkig misschien dat we hiervoor niet over voldoende tijd beschikten. Het lijkt immers plausibel om deze twee met elkaar te versmelten, zeker op het vlak van de handhaving. Toch moeten we hiermee opletten. Natuurbehoud heeft eigensoortige vergunningen, beleidstechnieken en inrichtingsinstrumenten. Het ligt bijvoorbeeld niet voor de hand om alle natuurvergunningen op te laten gaan in het deel over vergunningen van het voorstel-Bocken. Het probleem is complexer. Natuurvergunningen zijn dikwijls anderssoortig, en er zou dus een extra vergunningsprocedure moeten zijn, omdat het voorstel-Bocken in deze dikwijls niet volstaat. Wat dit betreft moet ik er nog op wijzen dat we in de Mina-Raad ook vijf jaar geleden gediscussieerd hebben over de idee, ook door de SERV en de CEM geopperd, om de natuurzorg op te nemen in

de normale vergunningenprocedures, zodat een milieuvergunning ook haar uitwerking kent in het kader van de natuur. In de Mina-Raad wordt dit dus al vijf jaar lang voorgesteld door de milieubeweging, maar de Boerenbond wil deze twee domeinen afzonderlijk houden. Voor hen bestaat aan de ene kant het milieu en de milieuhygiëne en aan de andere kant de natuur, en is de natuur een ander soort van zorg met andere compensaties en andere financiële situaties. Maar indien deze twee apart moeten worden gehouden, moet heel de techniek van normen en vergunningen nog eens in het natuurdecreet worden ingepast. Dat is een belangrijke consequentie, die ook hier uit dit ontwerp-decreet blijkt. Deze stellingname van de Boerenbond is dus een andere reden waarom we het spoor van integratie niet verder konden volgen.

Toch heeft de Mina-Raad een aantal vereenvoudigingen voorgesteld. Ik wil vooral wijzen op het natuurrichtplan. We hebben dit wat opgewaardeerd, zodat het kan worden gebruikt om aan diverse gebruikers in de betrokken zones aanwijzingen te geven en zo bij wijze van spreken hun leven eenvoudiger te maken. Het vormt dus een soort van handleiding voor de participanten in de open ruimte. Het is geen extra regelgeving die aan de betrokkenen wordt opgelegd.

Wat de vraag over de afstandsregels betreft, moet ik toegeven dat ik u het antwoord schuldig moet blijven. Ik meen dat ik bij een vluchtige lezing van het voorliggende bijgestelde ontwerp heb opgemerkt dat dit probleem op een andere manier werd opgelost, maar ik herinner me niet precies hoe.

Wat de vraag over het Forum betreft, kunt u het antwoord eigenlijk in de zoëven gegeven toelichting terugvinden. De Mina-Raad erkent dat dit forum een nuttig orgaan kan zijn, voor zover dit gaat over technische kwesties en concrete discussies. We vergelijken dit forum dus met de zogenaamde stuurgroep Mest, en zien het alsdusdanig evolueren naar een stuurgroep Natuur, waar de relevante partners samenzitten en oplossingen voor concrete problemen uitdokteren om zo eventueel zelfs tot voorstellen van uitvoeringsreglementering te komen. Dat is onze opvatting. Daarom hebben we er ook geen verdere commentaar bij. De Mina-Raad wil wel de verantwoordelijkheid opnemen in verband met de structurele uitvoeringsbesluiten, waarbij reglementeringskaders uitgebouwd worden, vergelijkbaar met Vlarea en Vlarem. We verwachten niet dat adviesvragen in verband hiermee decretaal worden opgelegd, maar willen deze adviestaak wel verkrijgen. Dat is de

normale geplogenheid en tot nu is dat ook zo gebeurd.

De heer Johan Malcorps : Ik zou nog eens bevestiging willen vragen inzake de unanimititeit van het voorstel over de procedures van de afbakening en gewestplanwijziging.

De heer Jan Verheeke : Dat voorstel was unaniem.

VLAAMSE COMMISSIE RUIMTELIJKE ORDENING

De voorzitter : Mevrouw Lemaître, het was de bedoeling van de commissie om u te horen met betrekking tot de interactie tussen dit decreet en het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. De verbanden zijn vanmorgen al meer dan eens aan de orde geweest.

Mevrouw Josée Lemaître : Mijnheer de voorzitter, voorafgaandelijk wil ik zeggen dat de analyse van het ontwerp van decreet dat hier ter bespreking voorligt, niet uitdrukkelijk aan bod is gekomen in de commissie. Ik denk wel dat ik na de talloze vergaderingen naar aanleiding van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen de geest van het standpunt van de leden kan vertolken en fragmenten uit ons globale advies op het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen kan inbrengen. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het ontwerp van decreet hebben een gemeenschappelijk uitgangspunt, namelijk het begrip duurzame ontwikkeling. Dit begrip is ook verankerd in het planningsdecreet van 24 juli 1996. Begrippen zoals GEN en GENO zijn een gemeenschappelijke terminologie.

We nemen bovendien dezelfde methodiek aan. Dat is positief. Zowel vanuit het ruimtelijk beleid als vanuit het natuurbeleid is men voorstander van een langetermijnvisie. Jullie spreken ook van vijfjaarlijkse vooruitzichten. Ik stel vast dat er gebruik wordt gemaakt van een informatief gedeelte, een richtinggevend gedeelte en uitvoeringsinstrumenten. Deze zaken komen ook in het Ruimtelijke Structuurplan Vlaanderen voor. De gemeenschappelijke punten mogen niet uit het oog worden verloren vooraleer we het hebben over de verschillen.

Het hanteren van dezelfde begrippen is een bewuste keuze geweest. We stellen echter vast dat de invulling van het begrip duurzame ontwikkeling in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen een ander accent krijgt als in het ontwerp van decreet. Dat spreekt voor zich. Dit decreet is een sectoraal

decreet en het hoofddaccent ligt op natuurbehoud. In de tekst staat dat in de besluitvorming op andere beleidsterreinen van het Vlaams Gewest en van de ondergeschikte besturen rekening wordt gehouden met natuur.

In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen gaat men uit van een samenhangende benadering. Men stelt dat duurzame ontwikkeling een afweging inhoudt van economische, socio-culturele, ecologische en ruimtelijke aspecten. Als ruimtelijke planners wensen we gebied per gebied een afweging te maken tussen al deze aspecten.

Dit is een aandachtspunt. We gebruiken dezelfde begrippen maar de inhoud verschilt. Dat geldt ook voor het begrip natuurlijke structuur. Dit is een begrip dat we terugvinden in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. We stellen toch vast dat hier een andere invulling wordt gegeven.

Om concreet te zijn, maken wij in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, zoals in dit ontwerp van decreet, een onderscheid tussen diverse beleids categorieën. Er zijn de grote eenheden natuur en natuur in ontwikkeling, verwevingsgebieden, natuurverbindingsgebieden. Wat de grote eenheden natuur en natuur in ontwikkeling betreft, gaan we in beide gevallen uit van het feit dat het aaneengesloten gebieden moeten zijn waar de natuurfunctie bovengeschild moet zijn.

Binnen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen hebben de GEN en de GENO een ontwikkelingsgericht perspectief. Binnen het ontwerp van decreet natuurbehoud gaat men ervan uit dat GEN en GENO's gebieden zijn van een hoge natuurkwaliteit. Het is de doelstelling deze te behouden en te versterken. In het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen worden er meer ontwikkelingsperspectieven aangereikt. Bepaalde delen in deze gebieden kunnen een versterking van het natuuraspect nodig hebben. Dat is een meer toekomstgerichte benadering. We houden ons niet enkel aan de feitelijke toestand.

Een ander gemeenschappelijk begrip is het verwevingsgebied. Er zijn nuances. De verwevingsgebieden, volgens het ontwerp van decreet, maken deel uit van de natuurlijke structuren. Ze worden beschouwd als een onderdeel van IVON. Binnen Vlacoro hebben we het uitvoerig gehad over de positie van deze verwevingsgebieden. We zien ze als een overdruk op gebieden die zowel kunnen worden gesitueerd binnen de natuurlijke als binnen de agrarische structuur. Verwevingsgebieden zijn voor ons gebieden waar zowel natuur, land-

bouw, wonen en werken in een samenhangend geheel aanwezig kunnen zijn. Zo behoren ze niet expliciet tot de agrarische of natuurlijke structuur.

Dit komt ook duidelijk tot uitdrukking in de ruimtebalans. Dat is het overzicht waarin we kwantitatieve opties hebben bepaald voor het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Daarin staat duidelijk dat binnen de 750.000 hectare agrarische gebieden waarin tegen het jaar 2007 moet worden voorzien, er zowat 70.000 hectare verwevingsgebieden moeten voorkomen. In die gebieden is zowel de landbouw als de natuur belangrijk. Voor de uitvoeringsplannen moet vermoedelijk in geëigende voorschriften worden voorzien.

Met betrekking tot de natuurverbindingsgebieden krijgen beide domeinen een gelijkaardige benadering. Het zijn gebieden die vooral een verbindingsfunctie hebben. De natuur is er ondergeschikt aan andere functies. Vooral de aanwezigheid van wat we de strook-, lijn en de puntvormige elementen noemen, zorgen ervoor dat ze toch nog een onderdeel zijn van de natuurlijke structuur.

De bos- en bosuitbreidingsgebieden kunnen zowel in de natuurlijke als in de agrarische structuur voorkomen. De ruimtebalans van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voorziet erin dat 10.000 hectare bossen binnen de agrarische gebieden kunnen worden aangelegd, in uitvoering van de EG-verordening 2080. Ze maken ook binnen de ruimtebalans deel uit van het agrarische gebied. Deze 10.000 hectare kunnen immers na een periode van 20 jaar opnieuw worden omgezet in landbouwgronden. Anderzijds voorzien we wel binnen de natuurlijke structuur en de verwevingsgebieden in een mogelijkheid – eigenlijk is het een wens, want het is de bedoeling er een bindende bepaling van te maken – om 10.000 hectare nieuwe bossen aan te leggen.

Met betrekking tot de kwantitatieve optie stel ik vast dat we gelukkig over dezelfde cijfers spreken. Zowel in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen als in het ontwerp van decreet wordt er over 125.000 hectare GEN en GENO gesproken en over 150.000 hectare verwevingsgebieden. Die bedragen zijn dus in de twee documenten identiek. Ze kunnen wel in andere bestemmingsgebieden terecht komen dan diegene die in het ontwerp van decreet worden gesuggereerd.

Er zijn niet alleen begrippen met een andere inhoud, er is ook nog een afbakeningsprobleem. Eigenlijk is het heel positief dat men zich met dit ontwerp van decreet wil engageren zich in te pas-

sen in de bestemmingsgebieden zoals ze in het kader van de ruimtelijke planning zullen worden afgebakend. Er zit wel een addertje onder het gras. We zitten immers net in een fase waarin we de gewestplannen en ook de uitvoeringsplannen, als het nieuwe decreet Ruimtelijke Ordening er komt, in een nieuw kleedje zullen steken. Het is dus best mogelijk dat in de gewestplannen nieuwe stijl en in de uitvoeringsplannen andere benamingen zullen worden gehanteerd dan in het ontwerp van decreet. Dat kan nadien wel tot legistieke problemen leiden. Als jullie zeggen dat GEN'S en GENO'S in het kader van het natuurbehoud enkel in bos- en natuurgebieden – in de groene kleurtjes dus – kunnen terecht komen, en Ruimtelijke Ordening geeft toevallig een andere benaming aan die gebieden, dan zitten we natuurlijk klem. Mijns inziens moet daar op het legistieke vlak wel een mouw aan te passen zijn door een meer algemene formulering te gebruiken en door GEN'S en GENO'S af te bakenen in gebieden die ook deze doelstelling hebben in het kader van de ruimtelijke planning. De minister van Ruimtelijke Ordening heeft ook de bedoeling het koninklijk besluit van 1972, dat de activiteiten die binnen de groene gebieden mogen plaatsvinden bepaalt, te wijzigen. Naast of in de plaats van de traditionele benamingen van natuurgebied en bosgebied kunnen andere categorieën zoals GEN'S en GENO'S hun intrede doen. Ze kunnen dus een afzonderlijke bestemmingscategorie worden. Misschien kunnen afspraken worden gemaakt vooraleer beide de eindfase bereiken. Het KB werd nog niet voorgelegd aan de regering, er kan dus nog op worden afgestemd.

In het ontwerp van decreet worden voorstellen over het instrumentarium gedaan. Ik vind dit een zeer positieve evolutie in de regelgeving. Toch stellen we vast dat ook daar problemen kunnen rijzen, omdat zowel in dit decreet als in de Stedenbouwwet en in het ontwerp van decreet houdende ruimtelijke ordening bevoegdheden voor afbakening worden voorzien. Dit decreet voorziet in de mogelijkheid om de GEN's en de GENO's af te bakenen. Ook bij Ruimtelijke Ordening bestaan hiervoor eigen procedures en bepalingen. We moeten ervoor zorgen dat die elkaar niet doorkruisen. Er moeten dus concrete afspraken worden gemaakt.

Wij hebben hierin steeds het voorbeeld gegeven. Zo werden in 1996 werkgroepen opgericht waarbij aan de verschillende afdelingen van de administratie Aminal werd gevraagd om hun beleidsvisie in kaart te brengen op een schaal van één op vijftigduizend. De bedoeling daarvan was om hun visie te integreren in de provinciale plannen en de uitvoeringsplannen van het Vlaams Gewest. Ruimtelijke

Ordering heeft de opdracht een afwegingskader te vormen. Daarom vragen wij de mening van Aminal en van andere administraties, want ook de economische en sociaal-culturele belangen moeten aan bod komen in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en in de uitvoeringsplannen.

Er moeten afspraken worden gemaakt, omdat overlappende afbakeningen tot onzekerheid bij de burger en de organisaties leiden. De Stedenbouwwet en het decreet natuurbehoud moeten zo goed mogelijk op elkaar worden afgestemd.

Ten laatste wil ik vermelden dat het ontwerp van decreet voorziet in mogelijkheden voor voorkoop en wederinkoop. Dit zijn instrumenten die we onder de noemer van het grondbeleid kunnen plaatsen. Deze instrumenten komen voor in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, maar nog uitdrukkelijker in het ontwerp van decreet Ruimtelijke Ordening, dat in het najaar zal worden besproken. Ik merk op dat het kabinet van minister Baldewijns de intentie heeft om een afzonderlijk decreet voor het grondbeleid uit te werken. Dit zou een integrerende werking hebben en een aantal instrumenten die op verschillende sectoren van toepassing zijn samenbrengen. Het zou een kaderdecreet vormen. Dit belet niet dat in de wetgeving per sector specifieke instrumenten voor grondbeleid kunnen worden bepaald. Het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering moeten met zo'n kaderwet rekening houden.

De heer Patrick Lachaert : Mevrouw Lemaître, ik ben heel tevreden met de uitleg die u hebt gegeven en die verder gaat dan de uitleg die we vorige week in de commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer hebben gekregen.

Eigenlijk is de essentie dat er een correlatie tot stand dient te komen tussen de problematiek van ruimtelijke ordening en de problematiek met betrekking tot onder meer het natuurbehoud. Zoals u zelf zegt, zou het van goed legistiek werk getuigen indien een en ander met elkaar in verband wordt gebracht.

Algemeen genomen hebt u opmerkingen geformuleerd met betrekking tot enerzijds de bevoegdheidsafbakening en anderzijds een aantal materies waaronder het grondbeleid. Ook hier zou het van goed legistiek werk getuigen indien men eerst het principe van de afbakening en de decretale regeling zou aanpakken en pas daarna de sectorale zaken zouden volgen. Een algemene opmerking in verband met dit decreet is dan ook dat men dit met stukjes en brokjes aaneenrijgt om zo bepaalde

zaken te kunnen regelen. Wanneer men achteraf een algemeen kaderdecreet krijgt, bijvoorbeeld voor het grondbeleid, moet men de hele zaak gaan herzien.

Daarom vraag ik de minister dit legistieke probleem te willen bekijken. Ik herinner in dit verband aan de unaniem door het Vlaams Parlement aangenomen motie waarin wordt aangedrongen de sectoren ruimtelijke ordening en milieu op het vlak van het vergunningen- en uitvoeringsbeleid meer in een geheel onder te brengen, zodat niet alleen de rechtszekerheid voor zowel burger als administratie verzekerd wordt, maar ook werk wordt gemaakt van het sneller verlenen van allerhande vergunningen. Het lijkt mij ongerijmd dat aan dit decreet uitvoeringsplannen zouden worden gekoppeld die niet in overeenstemming zijn met de gewest- of uitvoeringsplannen die we volgend jaar en binnen twee jaar moeten verwachten in uitvoering van de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Als u die uitvoeringsplannen in detail bekijkt, zult u immers zien dat die niet overeenstemmen. Sommige oppervlakten kloppen gewoon niet met elkaar, meer bepaald de oppervlakte zoals die is voorzien in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de oppervlakte zoals die in dit decreet wordt vooropgesteld. Dit zou toch eens grondig moeten worden bekeken. U geeft zelf het voorbeeld van de 70.000 hectare voor de verwevingsgebieden die eigenlijk in landbouwzones liggen. Men kan toch moeilijk doen alsof die niet bestaan.

Er zijn nog tal van andere voorbeelden. U zegt bijvoorbeeld dat de oppervlakten van GEN en GENO overeenkomen met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Ik betwist dit en zeg dat er wel degelijk een verschil is. Dit kan zelfs met een eenvoudige rekenoefening worden aangetoond. Daarom pleit ik ervoor – bij iedereen die met deze materie begaan is – om een sluitende regelgeving te maken, onafgezien de opportuniteit van het een of het ander, en daarbij hetzelfde principe, dezelfde begrippen, dezelfde oppervlakten en dezelfde gebieden te gebruiken zodat iedereen goed weet waarmee hij bezig is. Zo niet zal men weer een decreet moeten bijmaken dat een afzonderlijk bestaan zal leiden naast een Duinendecreet, een Vlarem, enzovoort, waarbij coördinatie of het hanteren van één enkele visie ontbreekt.

Het is natuurlijk al te gemakkelijk hierop te reageren door te zeggen dat dit vandaag ons probleem niet is. Maar, zoals ik vorige week ook al heb gezegd, iemand moet toch als eerste het probleem

op tafel durven gooien. Zo niet komen we gewoon nergens. De resoluties die we dan mooi unaniem stemmen, zijn daardoor gedoemd dode letter te blijven.

Ik zou dan ook in eerste instantie willen pleiten voor een onderlinge afstemming. Men gaat begrippen gebruiken die over anderhalf jaar niet meer zullen overeenkomen met de uitvoeringsplannen, namelijk met de gewestplannen in het kader van de ruimtelijke ordening. Wat is dan de zin van het logistieke werk dat hier vandaag wordt geleverd ?

Mijn tweede opmerking betreft de gebieden die in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen de natuurlijke structuur worden genoemd. Het gaat niet alleen over het probleem van de landbouw en de groene gebieden. Wie de tekst van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen leest, stelt vast dat het ook gaat over de gebiedsvreemde bebouwing. In het ontwerp van structuurplan wordt de uitdoving van gebiedsvreemde bebouwing in gebieden van de natuurlijke structuur specifiek als principe vooropgesteld. Ik weet niet of er al inventarissen zijn opgemaakt van die gebiedsvreemde bebouwing. Het gaat immers niet alleen om de personen die daar wonen, maar ook om het Vlaamse Gewest dat zal moeten betalen voor de onteigening.

Mevrouw Josée Lemaître : Als voorzitter van de Vlacoro heb ik geantwoord dat in de commissie voor Ruimtelijke Ordening geen uitspraak is gedaan over de link tussen dit ontwerp van decreet, de mogelijke afbakening en het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

De andere opmerkingen die u formuleert, zijn eigenlijk een bevestiging van de opmerkingen die ik heb gemaakt. Uw vraag over de gebiedsvreemde bebouwing betreft een probleem dat we nauwgezet zullen moeten opvolgen. Momenteel is er nog geen inventaris opgemaakt omdat deze gebieden uiteraard eerst moeten worden afgebakend. Dit zal pas gebeuren op het niveau van de uitvoeringsplannen. De gewestplannen doen in afwachting van een decreet houdende de ruimtelijke ordening dienst als uitvoeringsplannen. Tot nu toe waren de gewestplanwijzigingen steeds zeer summier en lokaal van aanpak, in die zin dat ze een oplossing moesten bieden voor zeer punctuele problemen.

De problematiek van afbakening van de echte GEN's en GENO's is in de recente gewestplanwijzigingen nog niet echt aan bod gekomen. We hebben in de Vlacoro eveneens gezegd dat waar onteigeningen zullen moeten plaatsvinden – ten minste als het legale gebouwen betreft – de overheid in de

nodige middelen zal moeten voorzien. Wie a zegt, moet ook b zeggen. Daar zal het ontwerp van decreet Ruimtelijke Ordening gedeeltelijk soelaas moeten brengen. Als er uitgaven zijn, moeten er immers ook inkomsten zijn. In het decreet zal dan ook het begrip van planbaten worden ingevoerd.

In het voorontwerp van decreet van grondbeleid is ook sprake van de oprichting van een Grondbank die baten en schaden zal moeten beheren. Dat is natuurlijk nog toekomstgericht. De problematiek van de gebiedsvreemde bebouwing wordt nu reeds vanuit Stedenbouw opgevolgd en dienaangaande wordt op dit moment een zeer restrictief beleid gevoerd.

De voorzitter : Kunt u ons nog iets zeggen over het niet overeenstemmen van de cijfers, het probleem dat door de heer Lachaert werd aangehaald ?

Mevrouw Josée Lemaître : De ruimtebalans in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is geen bindende bepaling. Het staat in het richtinggevend gedeelte, terwijl hier de cijfers in het decreet zelf staan. Ze zijn dus zeer bindend. De ruimtebalans bevat streefcijfers waar men zich naar zal moeten richten tegen 2007. De ruimtebalans is eigenlijk de weergave van wat er uiteindelijk in gewest- en uitvoeringsplannen als natuur- en bosgebieden zal moeten worden gecreëerd. Die kunnen, zoals ik daarnet zei, voor een deel in de natuurlijke structuur terecht komen, en voor een deel in de landbouwstructuur, zij het restrictief en met bepaalde randvoorwaarden.

De heer Patrick Lachaert : Het richtinggevend gedeelte is wel bindend voor de overheid.

Mevrouw Josée Lemaître : Maar ze kan er wel gemotiveerd van afwijken.

De heer Patrick Lachaert : U voelt meteen de problematiek aan. Een belangrijke vaststelling, is dat er een verschillende benadering kan bestaan vanuit de visie ruimtelijke ordening en de visie van dit ontwerp van decreet. Een en ander is in grote mate verschillend, genuanceerd verschillend.

Minister Theo Kelchtermans : De verwevingsgebieden hebben inderdaad betrekking op zowel landbouw als natuurlijke structuren. Wat de 150.000 hectare betreft, zal er een beleidsdiscussie worden gevoerd over welk gedeelte daarin vooral de functie natuur heeft en welk gedeelte dat in mindere mate heeft. Dit kan ook een doorbraak zijn naar grote oppervlakten, waarin zowel landbouw als

natuur betrokken zijn. Daar wordt dus het samenlevingsverband aanvaard.

De heer Bruno Tobback : Ik denk dat de afstemming tussen ruimtelijke ordening en natuurbehoud, inhoudelijk dan, in de eerste plaats een belangrijke taak is voor de administratie die daar via het nodige overleg toe zal moeten komen. Mijn vraag is praktisch van aard en ik stel ze aan mevrouw Lemaître, niet als voorzitter van Vlacoro maar als directeur-generaal van de administratie. Biedt de structuur vandaag die mogelijkheid of is er een dergelijk overleg mogelijk ? Is dit volgens u haalbaar in de vooropgestelde periode, zowel hier als in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen ? Die twee hoeven inderdaad niet noodzakelijk, en mijns inziens zelfs waarschijnlijk helemaal niet, tegenstrijdig te zijn. Ik geloof dat tegengestelde nuances wel mogelijk zijn in een aantal gevallen. Het is daarbij essentieel dat de administraties de praktijk op elkaar afstemmen. Is dit dus haalbaar en mogelijk, en staat daarvoor de structuur ter beschikking?

Mijn tweede vraag betreft niet het inhoudelijke maar wel het procedurele vlak. Er zijn verschillende afbakeningen, zowel in het kader van de opstelling van de ruimtelijke structuurplannen als in het kader van de gewestplanwijziging die daaruit moet voortvloeien. Ik vraag me af of het mogelijk is, en op welke manier, om die procedures beter te integreren dan vandaag het geval is. Het lijkt me in een aantal gevallen gewoon niet mogelijk of zinvol om te integreren. In hoeverre acht u dit mogelijk ?

Mevrouw Josée Lemaître : Op het niveau van de administratie is er uiteraard altijd een openheid om overleg te plegen. Beide administraties zijn wat dit betreft vragende partij.

Er is op dit moment met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen een bepaald tijds kader dat ons is opgelegd door het planningsdecreet van 24 juli 1996. Ik denk dat deze inhoudelijke afstemming nu op vrij korte termijn zal moeten plaatsvinden. Ik meen dat de commissie voor Ruimtelijke Ordening haar activiteiten ook zo goed als afgerond heeft.

Nu moet de Vlaamse regering het document ter hand nemen. Ik denk dat de nuanceverschillen tussen beide bevoegde ministers en eventuele experten nog moeten worden uitgeklaard. Het Vlaams Parlement krijgt dan ook de gelegenheid om achteraf, in het kader van de bindende bepalingen met betrekking tot het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, eventueel een definitieve stelling in te nemen. Als er dus afstemming moet gebeuren,

moet dit, gezien de decretale gebondenheid, op vrij korte termijn worden gerealiseerd. Eventueel kunnen grote krachtlijnen worden afgesproken en kan men dan achteraf in werkgroepen verderwerken.

Er is in elk geval geen echte tegenstrijdigheid. Naar mijn gevoel zijn er meer dan genoeg raakpunten. Natuurlijk primeert vanuit natuurbehoud altijd het principe van natuurwaarde, terwijl bij ruimtelijke ordening in de praktijk – en dat zal dan ook op het niveau van de afbakening het geval zijn – altijd afwegingen moeten worden gemaakt. Zo moeten naast natuurlijke waarden ook economische en sociaal-culturele waarden in rekening worden gebracht. Op een bepaald moment zal de afbakening die vanuit een procedure, vanuit natuurbehoud, aangebracht wordt, uiteindelijk op het niveau van de structuurplannen – gewest en provincie – en de uitvoeringsplannen eventueel wrijvingen opleveren. De planfiguur van de verwevingsgebieden is dan natuurlijk de oplossing, omdat dit waarschijnlijk ook de gebieden zullen zijn waar naast natuur, landbouw en bos ook wonen en werken belangrijke componenten zijn.

Het afstemmen van procedures is inderdaad een must. Wat de afbakening van de GEN's en de GENO's betreft, kan dit best vanuit Ruimtelijke Ordening worden aangetrokken. Er is evenwel nood aan uitdrukkelijk advies en betrokkenheid van de administraties die zich bezig houden met natuur, bos en groen. Dit spreekt voor zich. We hebben hiervoor trouwens de aanzet gegeven door hun adviezen te vragen. Ook indien er nadien aanpassingen of wijzigingen plaatsvinden, moet dit in voortdurend overleg gebeuren.

Vlacoro heeft er de aandacht op gevestigd dat het sectorale en ruimtelijke beleid elkaar nodig hebben. Als de afbakening eenmaal in kaart is gebracht via plannen van aanleg, moeten uiteraard nog beheers- en inrichtingsmaatregelen worden getroffen. Het is eerder de rol van het sectorbeleid om die volwaardig in te vullen. Vanuit Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw kan men dan zeggen dat aan deze GEN's en GENO's instrumenten verbonden zijn. Dit decreet biedt genoeg mogelijkheden. Het is niet nodig die volledig uit te schrijven, het volstaat te verwijzen naar de sectorale regelgeving.

Een en ander is wel duidelijk gekoppeld aan elkaar. Als er gebieden worden afgebakend in de ruimtelijke plannen, moeten daar inrichtings- en beheersplannen aan worden gekoppeld, zo niet blijft het dode letter.

De heer Patrick Lachaert : Men zou ernaar moeten streven dat men binnen het jaar, zowel inzake Ruimtelijke Ordening als inzake het decreet natuurbehoud, twee overlappende plannen heeft. Als men naar de gemeente gaat voor inlichtingen, kan men twee plannen op elkaar leggen, die elkaar aanvullen voor wat de essentiële groene gebieden betreft. Zo kan men bepalen wat de afbakening is, wat inzake ruimtelijke ordening is toegestaan.

Men kan daarvoor verwijzen naar het decreet voor de sector natuurbehoud. Men zou hiermee moeten beginnen, zodat zowel de administratie als de individuele personen op hetzelfde moment bij de milieudienst van de gemeente terecht kunnen.

Minister Theo Kelchtermans : Wat ik hier verneem is niet in tegenstrijd met de afstemming die moet gebeuren. Indien men GENO en GEN vastlegt in zo eenvormig mogelijke procedures en – gelet op het immense werk dat dit inhoudt – pas achteraf de ruimtelijke ordening hierop wordt afgestemd, vereenvoudigt men in belangrijke mate het werk voor Ruimtelijke Ordening.

Het uiteindelijke resultaat zou een uitvoeringsplan moeten zijn dat een overdruk is van alle voorzieningen die zijn getroffen en waar men de voorzieningen van de sectoren bij elkaar brengt. De coördinatie hiervan moet door Ruimtelijke Ordening gebeuren. Dat wil echter niet zeggen dat men alles moet laten liggen tot men inzake ruimtelijke ordening klaar is.

De voorzitter : Mevrouw Lemaître heeft wel, net zoals de vertegenwoordigers van de SERV en de Mina-Raad, vragen over de procedure. Moeten de termijnen of de procedures dezelfde zijn of bieden artikel 21 en 22 een voldoende vertrekbasis waarbij men de zaken later wel opnieuw zal bekijken ? Het gaat om de chronologie en de hiërarchie van de decreten die we nu behandelen. Als de minister van Ruimtelijke Ordening om welke reden dan ook de begrippen en namen wijzigt, zal dit leiden tot een babylonische spraakverwarring.

Minister Theo Kelchtermans : Men moet niet vergeten dat de Vlaamse regering een consensuscollege is. Het zou de eerste keer zijn dat dit tot zo'n misverstand zou leiden.

De heer Johan Malcorps : Ik wil erop wijzen dat de onderlinge afstemming niet enkel een probleem is voor ambtenaren of parlementsleden. Het is ook een belangrijk punt inzake het draagvlak dat nodig is om deze zaak gestalte te geven. Het gaat niet enkel om ambtelijke procedures, maar om openba-

re onderzoeken die de betrokkenen in het slechtste geval zullen moeten doorlopen. Hierdoor kan onrust ontstaan bij het ruime publiek en zeker bij de rechtstreeks betrokkenen. Dit is mijns inziens onoverzichtelijk en het maakt de zaken in de praktijk moeilijk realiseerbaar.

Ik haal weer de spreker van De Wielewaal aan. Volgens hem gaat het mogelijk om vier procedures : het opstellen van een afbakeningsplan van GEN, GENO en IVON zoals voorzien in de artikelen 21, 22, 23 en 30 van het decreet ; het deelplan voor het gebiedsgericht beleid dat het GEN en het IVON binnen de onderscheiden gebiedscategorieën invult in artikel 11, paragraaf 2 van dit decreet ; het ruimtelijk uitvoeringsplan voor de natuurlijke hoofdstructuur zoals voorzien in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen – dit is blijkbaar een nieuw type gewestplan – ; ten slotte is er de klassieke discussie over de noodzakelijke groene gewestplanwijzigingen. We spreken dus telkens over niet alleen procedures, maar ook over een openbaar onderzoek.

Ik denk dat we dit niet kunnen verkopen aan het ruime publiek en betrokkenen. We zullen ervoor moeten zorgen dat er een minimum aan afstemming is. De verschillende instanties moeten met elkaar overleggen, er moeten gelijke procedures worden opgesteld en een openbaar onderzoek moet worden doorlopen. Dat ligt voor de hand.

Wat de verwevingsgebieden betreft klopt het mijns inziens niet dat er een overlapping zou kunnen zijn tussen landbouw- en natuurgebieden. Verwevingsgebieden behoren, als ik me niet vergis, integraal bij het IVON en de natuurlijke structuur.

Minister Theo Kelchtermans : In de verwevingsgebieden gaan landbouw en natuur samen en dat maakt deel uit van de natuurlijke structuur, maar beide hebben een functie.

Mevrouw Josée Lemaître : Het zou natuurlijk optimaal zijn als de procedures gelijktijdig konden verlopen. Op die manier zou de buitenwereld weten wat we bedoelen met de GEN's en de GENO's. Tevens zouden we op die manier duidelijk maken dat het menens is met het natuurbeleid en dat de inrichtingsvoorwaarden zijn gekoppeld aan de afbakening.

De heer Bruno Tobback : Mijnheer de voorzitter, ik bedoelde daarnet niet dat men deze procedures legistiek moet verbinden. In de praktijk bestaat de mogelijkheid om openbare onderzoeken over dezelfde materie, maar met uiteenlopende conse-

quenties, te koppelen en om in de procedure met betrekking tot de termijn de opmerkingen over beide aspecten toe te laten. Een dergelijke koppeling is in feite een administratieve beslissing of een regeringsbeslissing. Het is dan ook niet noodzakelijk om te sleutelen aan de procedures in het decreet. Wat dit betreft, kan er bijvoorbeeld in een langere termijn worden voorzien.

Mevrouw Josée Lemaître : Op het niveau van de gemeenten moet dit op hetzelfde ogenblik gebeuren. Uiteraard heeft iedere regelgeving zijn eigen commissies en zijn eigen besluitvorming. Indien het openbaar onderzoek zou worden uitgevoerd op het niveau van de gemeenten en de beslissing zou worden genomen door de regering of de provincies, zouden het begin en het eindmoment gelijktijdig kunnen verlopen. Hierbij moet eveneens rekening worden gehouden met de rol van de adviesorganen.

Minister Theo Kelchtermans : Indien de procedures identiek zijn, moet men ze in synergie laten verlopen. Een dergelijke koppeling is alleen mogelijk wanneer hetzelfde model wordt gehanteerd.

Mevrouw Josée Lemaître : Ik meen dat het niet noodzakelijk is om op het vlak van de ruimtelijke ordening telkens opnieuw een procedure te starten. Dit is pas noodzakelijk wanneer er grenzen worden verlegd.

De heer Patrick Lachaert : Mijnheer de voorzitter, wat betreft het maatschappelijke en politieke draagvlak, zullen de gemeenten de grootste klap moeten opvangen. Zij moeten dan ook goed worden geïnformeerd. Voor de grote steden is dit geen probleem, maar voor de kleine gemeenten die noch over de nodige infrastructuur, noch over het personeel beschikken, zal dit zeer moeilijk zijn. Misschien kan men hiervoor speciale ambtenaren aanduiden. Bij een openbaar onderzoek zullen de mensen zich namelijk richten tot de gemeenten en niet tot het Vlaamse Gewest.

De verslaggever,

De voorzitter,

Bruno TOBBACK

Dirk VAN MECHELEN
